ИНТЕРВЮ
Николай Белалов за нуждата от прозрачност в Столична община
10

НА НИВАТА
Полицаи ще пазят реколтата в Кърджалийско
6

СПИРАЧКА
Буксуват строежи на забавачки за 30 млн. лв.
4

РЕШЕНИЕ
Исландия спира преговорите за присъединяване към ЕС
7

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 15-16 ЮНИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 136 (6540)

www.duma.bg

Неделник
Вълшебното възкресение на Златю Бояджиев
14

ПЕГАС
Вилия Моновска за спектакъла „Зазиданите” в Младежкия театър
21

Делян Пеевски стана шеф на ДАНС

Решението предизвика противоречиви реакции и много спорове, БСП и ДПС защитиха избора си

Депутатът от ДПС Делян Пеевски бе избран за шеф на ДАНС вчера. Решението за това предизвика бурна реакция и скандали в парламентарната зала.

Премиерът Пламен Орешарски защити номинацията с думите, че изборът е удачен, а Пеевски бил специалист, който може да промени работата на агенцията. Лидерът на БСП Сергей Станишев обяви, че се доверява на избора на премиера. Въпреки това обаче трима депутати от Коалиция за България не гласуваха предложението за Пеевски, а един се въздържа.

Народните представители от ГЕРБ напуснаха залата, възмутени от развитието на ситуацията. В специално изявление президентът Росен Плевнелиев обяви, че кредитът му на доверие към кабинета е изчерпан, и съобщи, че свиква заседание на КСНС за 20 юни.

Лютви Местан защити Пеевски, посочи, че той ще подлежи на пряк парламентарен контрол, и призова да се съди за него по делата му. ДАНС вече ще работи, няма да се говори само, както беше в миналото”, каза след избора самият Пеевски.

2-3

Обсъждат премахване лимитите за направленията в болниците
5

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

В специален изложбен павилион, по случай 80-годишния си юбилей, художникът Светлин Русев нареди свои творби от последните 60 години под наслов “Живопис 1953-2013 избрано”

Рисуват правата ни на графити парти
33

Ивет Лалова с втора победа в Диамантената лига и първо време за сезона
38

НЯКОЛКО ДУМИ

Таня ДЖАДЖЕВА

ТРЯБВАТ ОТГОВОРИ

Съдбата на това правителство виси само на един косъм и той е общественото мнение, реагира политолог вчера на новината на деня. Някои нарекоха избора на Делян Пеевски бомба, взрив, нечуван скандал и как ли не още. Вън от всякакво съмнение е, че вчерашното действие на Пламен Орешарски и на подкрепящите правителството партии взриви общественото мнение. Вън от всякакво съмнение е също така, че личността на новия председател на ДАНС е всичко друго, но не и еднозначна.

Затова са нужни отговори. Не само заради изливащите се в интернет емоции и остри реакции управляващите са длъжни да дадат логично обяснение. Изчерпателно и отговорно. И на БСП са нужни доказателства, че калкулациите са в полза на държавата. Защото истерията на Бойко Борисов вчера беше очебийна и той изобщо не успя да скрие ужаса си от случващото се, което явно възприе като невъобразим кошмар за себе си лично. “Станишев е решил да играе ва банк - да идват да ни арестуват, да ни тормозят”, прехвърли персонално към собствената си битност бившият премиер. Той като че ли, без да иска, отговори на Христо Бисеров, който попита гербаджиите само преди ден “Сега боли ли? Боли ли, боли ли, като ви вадят зъбите? Така ще бъде”.

Може би има логическа връзка между тези изречения, избора на Пеевски и изключително важното заявление на премиера, че Цветлин Йовчев ще бъде и силов вицепремиер. Точно обратното на заявлението от съставянето на правителството, че повече силов вицепремиер в държавата няма да има. В страната се готвят метежи, ГЕРБ активира криминални структури, алармира Станишев пак вчера. Длъжни сте да кажете какво наистина се случва!

25
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | ⇧ USD: 1.47022 | ⇩ GBR: 2.29692 | ⇩ CHF: 1.58727

Снимки Мариета ТОМОВА

Избраха за шеф

Решението предизвика бурна реакция в цялата страна

Юлия КУЛИНСКА

Парламентът избра вчера депутата от ДПС и управител на медийна империя Делян Пеевски за шеф на ДАНС. Решението предизвика бурна реакция в цялата страна и мощен скандал в парламентарната зала. Началото на пленарното заседание закъсня поради отсъствието на ръководството на НС и на депутатите от Коалиция за България. Към 9,15 часа депутатите на БСП започнаха един по един да се появяват в залата. След тях влезе Михаил Миков заедно с премиера Пламен Орешарски, който изненадващо обяви, че предлага Пеевски за председател на ДАНС. Думите му бяха посрещнати с мълчание отляво и с освирквания и негативни възгласи от ГЕРБ, които напуснаха залата. След първоначалната суматоха все пак беше осигурен кворум и заседанието започна. Като "стъпка от цялостния процес на реформиране на специалните служби" определи Орешарски оглавяването на ДАНС от Делян Пеевски. В хода на по-нататъшното развитие на реформата в сектора премиерът съобщи, че възнамерява да предложи и промяна в структурата на МС и възлагане на вицепремиерски функции на министъра на вътрешните работи Цветлин Йовчев. Орешарски бе категоричен,че Пеевски е "удачен избор". Самият Пеевски обеща да не разчиства сметки, независимо че пестеливите му парламентарни изяви от началото на 41-вото НСС не съдържаха друго, освен закани за разправа с бившия му доверен съюзник и настоящ враг Цветан Цветанов.

Изборът отне точно четвърт час и бе направен в момента, в който в "Държавен вестник" бяха обнародвани промените в Закона за ДАНС, които натовариха агенцията с оперативни и разследващи функции, а не само с разузнавателни и аналитични. Пеевски бе подкрепен от БСП и ДПС след почти инфарктно заседание на парламентарната група на Коалиция за България, на което Сергей Станишев и Пламен Орешарски са представили кандидатурата, посрещната със съпротива от почти половината леви депутати. Трудните ситуации изискват нестандартни решения, аргументира се лидерът на БСП Сергей Станишев в подкрепа на Пеевски. Той допълни, че със сигурност кандидатурата ще предизвика противоречиви коментари. Напомни, че лично той като премиер е уволнил Пеевски, който бе зам.-министър на извънредните ситуации, но съдът ясно е казал, че той е невинен и го е възстановил на работа.

Лидерите на ГЕРБ са осъзнали, че тази партия ще бъде разградена извън властта и нямат право да говорят за репутация и медиен монопол, предупреди председателят на

ДЕЛЯН ПЕЕВСКИ:
НЯМА ДА ИМА РАЗЧИСТВАНЕ НА СМЕТКИ

Държавната агенция за национална сигурност вече ще работи. Няма само да се говори, както беше в миналото. Със сигурност няма да има разчистване на сметки. Ще работя само за държавата и за нейните граждани. Ще съдите по действията ми.

ПЛЕВНЕЛИЕВ ПОИСКА НАЗНАЧЕНИЕТО ДА СЕ ПРЕРАЗГЛЕДА

Президентът Росен Плевнлиев настоя парламентът да преразгледа решението за назначаване на Делян Пеевски начело на ДАНС. Според него изборът на Пеевски не е прозрачен и не може да се случи едва за 15 минути. Плевнелиев дори отмени пътуването си за откриване на Дунав мост 2 и направи извънредно изявление. Той ще свика Консултативния съвет за национална сигурност на 20 юни.

"Процедурата, по която беше избран новият председател на ДАНС, няма нищо общо с поетия пред българския народ и лично пред мен ангажимент за прозрачност. Жалко. Дадох кредит на доверие и апелирах за обичайните 100 дни, но след това назначение и по начина, по който то бе извършено, моят кредит на доверие е изчерпан", категоричен бе държавният глава.

Плевнелиев обясни, че не е възразил на промените за избор на шеф в ДАНС, защото е очаквал да се осигури повече публичност.

БСП и ДПС вчера внесоха проект за изменение и допълнение към закона за ДАНС, с които президентът чрез премиера може да изисква и получава анализи от ръководителя на ДАНС по въпроси, свързани с отбраната и националната сигурност.

Цацаров, Йовчев и Пеевски координираха работата си

Главният прокурор Сотир Цацаров, вътрешният министър Цветлин Йовчев и новоизбраният председател на ДАНС Делян Пеевски обсъдиха вчера съвместните си бъдещи действия. Работната среща с министъра на вътрешните работи и с председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" се е провела в 15 часа в прокуратурата. Тримата са набелязали основните насоки и приоритети в работата на прокуратурата, министерството и агенцията по противодействието на престъпността. На 17 юни ще бъдат планирани организационни мерки по взаимодействие между трите институции.

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ В
БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА

1 месец **23 лв.** 3 месеца **70 лв.**
6 месеца **140 лв.**

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА	1 месец **2 лв.**	6 месеца **12 лв.**	3 месеца **6 лв.**	
ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ Монд дипломатик	1 месец **2 лв.**	6 месеца **12 лв.**	3 месеца **6 лв.**	
Нова Време СПИСАНИЕ	1 месец **3 лв.**	6 месеца **15 лв.**	3 месеца **9 лв.**	

АКО ПЛАТИТЕ В АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР ИЛИ РЕДАКЦИЯТА
ПОЛУЧАВАТЕ ОТСТЪПКА
- 5 лв. 3 месеца 65 лв.
- 10 лв. 6 месеца 130 лв.

ЯНАКИ СТОИЛОВ:
Решението повдига редица въпроси

Решението поражда редица въпроси. То беше взето от групата в последния момент с ясното съзнание, че е от голяма важност, тъй като засяга въпросите за националната сигурност на България.

Моите колеги са дали кредит на доверие на човек, който тепърва трябва да доказва дали може да действа последователно в интересите на държавата. В годините действията му са били поставяни под въпрос. Не може в правова държава една групировка да води борба срещу друга групировка - независимо дали тя е политическа или икономическа. Този човек дълги години действаше не само от името на собствената си партия, а и от името на ГЕРБ чрез една медийна групировка.

В момента, в който настъпи вътрешният разлом на тези политически, икономически и други интереси, разбира се, че е участвал, както са участвали и повечето от вас. Защо тези, които са били удобни за вас до вчера, стават най-неудобните. Ако този човек е поел ангажимент за държавническо поведение, ако се отдели от интересите, с които сега е свързан, неговите действия ще трябва да бъдат преценявани поотделно.

Искам съвсем ясно да заявя, че не съм подкрепил кандидатурата на Дилян Пеевски за председател на ДАНС. Това обяви в свое изявление левият депутат Георги Кадиев. Той информира, че на заседанието на групата на левицата е гласувал против кандидатурата, а на самото заседание просто не е дал гласа си. "Дадох много от себе си, за да не е ГЕРБ на власт. Нямам никакъв проблем да напусна парламента утре, но не мисля, че това би подобрило нещо. Влязох в парламента, за да изкореним ГЕРБ, но и за да възстановим професионализъм и морал. Днешното решение прекрачва границата на компромиса, който бих могъл да приема, и го заявих и на групата", коментира Кадиев.

ЛЮТВИ МЕСТАН:
Нека съдим по делата им

Предлагам да съдим и Делян Пеевски, и ДАНС като орган единствено по делата им. Фактът, че за първи път председателят на Държавната агенция за национална сигурност се избира от Народното събрание, показва, че всяко действие и на председателя, и на ДАНС ще бъде подложено на пряк, непрекъснат парламентарен контрол. Аргументите за избор на Делян Пеевски бяха представени от органа, който има право да предложи председателя на ДАНС, и това е премиерът Пламен Орешарски. Делян Пеевски трябва да направи едно-единствено нещо - да прилага стриктно закона за ДАНС, да се ръководи единствено от клетвата, която положи пред Народното събрание, как ще изпълнява службата си - обективно, безпристрастно, спазвайки принципа независимост и обективност. Тези думи не са вкарани там случайно, защото оттук нататък Пеевски би трябвало да стои далеч от всякакви политически пристрастия и да спазва стриктно закона без реваншизъм, прилагайки единствено правомощията, които са му дадени по Закона за ДАНС.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Делян Пеевски на ДАНС

ДПС Лютви Местан. По думите му медийният монопол не е опасен, ако обслужва ГЕРБ, а е опасен, ако не ги обслужва. За първи път председателят на ДАНС се избира пряко от българското Народно събрание, което означава, че всяко действие ще подлежи на пряк парламентарен контрол. Местан пое категоричен ангажимент, че контролът над г-н Пеевски ще бъде не само парламентарен, но и граждански. ГЕРБ имат основания да се притесняват, те знаят какви са ги вършили, уточни Местан.

След избора на Пеевски лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов, който рядко може да бъде видян изгубил дар слово, заяви, че е толкова сащисан от това, което чул, че дори не може да повярвам, че това се случва. Днес е краят на столетницата, пророкува той. Това просто е най-комичното, което можеше да се случи в държавата, коментира Цветан Цветанов. Той бе категоричен, че това е заплаха за националната сигурност на България. Цветанов увери, че всички европейски институции и партньори ще бъдат информирани за тази ситуация и че ще има тежки отзиви. Смятам, че всички български граждани, които мислят, че сигурността на държавата е потъпкана и преминава в едно лице, имаме гражданско задължение и морално право за излезем на протест, призова той. Цветанов не се притеснявал от разчистване на сметки. Това е политико-икономическа сделка, категоричен бе бившият вътрешен министър. Започваме подготовката за провеждането на нови парламентарни избори и за ново Велико народно събрание,обяви Цветанов.

Няма никакъв шанс да бъде преразгледано решението за избора на Пеевски за шеф на ДАНС, коментира депутатът от БСП Атанас Мерджанов след следобедното заседание на ПГКБ. Той посочи, че на него са обсъждали различни въпроси и общите приоритети на БСП и как групата да работи в бъдеще, както и че не са искали нови аргументи за избора на Пеевски. Мерджанов е категоричен, че те са били казани днес в пленарната зала. Депутатът, който гласува с "въздържал се" за избора на Пеевски в пленарната зала - Емил Костадинов, заяви, че това гласуване е "против" и до момента никой от БСП не е искал от него обяснение за гласуването му. Младен Червеняков поясни, че не е забелязал някакви настроения в партията за смяна на нейния председател. Той отбеляза все пак, че разговорите трябва да продължат, тъй като в политиката всичко е възможно.

Хиляди излязоха на протест пред сградата на Министерски съвет в столицата срещу избора на Делян Пеевски за председател на ДАНС

Станишев вярвал на Пеевски

Подкрепа за кандидатурата на Делян Пеевски за председател на ДНАС изрази и лидерът на БСП Сергей Станишев. "След като научих за решението на министър-председателя, поисках среща с кандидата. Проведохме сериозен разговор. Имам ясни поети ангажименти от Пеевски", коментира Станишев.

Според соцлидера Пеевски трябва да получи подкрепа. "Убеден съм, че г-н Орешарски и кабинетът заслужават доверие и шанс да свършат работа, за която са избрани от Народното събрание. Убеден съм, че водещият мотив на г-н Орешарски е подбирането на личност, която може да свърши нужната работа", заяви той. Станишев се възмути на журналистически въпрос дали кандидатурата на Пеевски не е скандална. "Не ви ли беше срам, когато държавата беше управлявана по този начин и от такива хора. Начинът, по който се управляваще държавата, беше скандален. Това се премълчаваше. Всъщност държавата беше обладавана и изнасилвана, ако ползвам грубия израз на г-н Борисов от вчера. Държавата беше ограбвана. За мен е много ясна индикацията в поведението на ГЕРБ, на г-н Борисов. Тяхната реакция ми подсказва, че изборът на Пламен Орешарски е правилен", отсече настоящият лидер на БСП.

"За мен е абсолютно ясно и съм убеден, че Делян Пеевски има волята, решимостта да работи за държавата и за хората, да се противопостави на всякакви икономически интереси, източване на държавата, корупция, независимо към коя политическа сила принадлежат. Призовавам да съдите по действията", обоснова подкрепата си Станишев. Според него мотивите на Орешарски за номинацията на Пеевски са изключително сериозни, с разбиране за цялата сложност на ситуацията в държавата.

Само Емил Костадинов от БСП се въздържа

Един-единствен депутат от Коалиция за България се въздържа при избирането на Делян Пеевски за шеф на ДАНС. От разпечатката на гласуването става ясно, че само Емил Костадинов е останал на позицията си и при първия вот, и при прегласуването.

Въпреки изявленията си, че не е съгласен с решението за Пеевски, Георги Кадиев е бил против на заседанието на парламентарната група, но в пленарната зала не участва в гласуването. Младен Червеняков и Янаки Стоилов също не са участвали в гласуването в пленарната зала.

При първото гласуване за Пеевски Минчо Минчев от левицата е дал вот против избора на Пеевски, но при прегласуването е подкрепил кандидатурата.

В началото на заседанието са се регистрирали 142-ма депутати, 27 са от ГЕРБ, 76 от КБ, 32 от ДПС и седем от "Атака". При първото гласуване в залата за номинацията на Делян Пеевски бяха 114 депутати, против - 10, един се въздържа. При прегласуването Пеевски е подкрепен от 116 депутати, 87 са против, а един се е въздържал.

За ЕК е важно да има независимо и професионално ръководство

Европейската комисия отказа да коментира евентуалния конфликт на публични и бизнес интереси с избора на Делян Пеевски за началник на ДАНС, предаде БНР. От комисията подчертаха значението, което отдават на доброто ръководство и прозрачните процедури при подобни назначения. Говорителят на ЕК Марк Грей, припомни, че за съжаление през последните години очакваните от България резултати за борбата с организираната престъпност идват много бавно. "Много пъти сме подчертавали, че доброто ръководство има значение. Непрозрачните процедури, които не дават възможност да се разгледат въпросите за почтеността и компетентността, много затрудняват установяването на доверие в системата", заяви Грей. Той добави още, че повдигнатите наскоро обвинения към бившия шеф на ГДБОП, както и други актуални противоречия, показват колко е важно да има независимо и професионално ръководство в правоохранителните органи, работещи срещу организираната престъпност. Грей препоръча искрен и цялостен преглед на миналите неуспехи и да се стигне до изводи какво трябва да се прави. Заключението на Комисията е, че скорошните организационни промени и решението за ръководството на ДАНС изискват удвоени усилия за всеобхватни и координирани мерки в борбата срещу организираната престъпност.

Грей обяви, че на 21 юни на среща с Жозе Барозу ще бъде премиерът Пламен Орешарски. Срещата е поискана от българска страна.

Орешарски: Търсехме външен специалист

Кандидатурата на Делян Певески надделя с това, че специалистът не е вътре в системата, а търсехме умишлено външен специалист, за да може да се преструктурират някои активности. Той посочи, че първите задачи на Пеевски са разписани в програмните приоритети - възстановяване на държавността, в това число и пресичане на контрабандни канали. Не искам да коментирам дали е имало други кандидатури и слуховете за задкулисни договорки между БСП и ДПС. Считам, че Пеевски е специалистът, който може да ръководи агенцията. Парламентът направи избор, а изборът е консултиран с политическите сили, които подкрепят кабинета.

ОБЯВА

Община Белене обявява публичен търг с тайно наддаване за отдаване под наем на общински поземлен имот с идентификатор 03366.513.33 с площ 887,0 кв.м по кадастралната карта на гр. Белене, с начин на трайно ползване - За водостопанско, хидромелиоративно съоръжение, и общински поземлен имот с идентификатор 03366.513.42 с площ 207,0 кв.м по кадастралната карта на гр.Белене, с начин на трайно ползване - За водостопанско, хидромелиоративно съоръжение за период от 10 стопански години за периода от 2013-2022 стопански години.

Начална тръжна цена 66,07 лева/година.

Публичният търг да се проведе на **3.07.2013 г.** (сряда), а при неявяване на кандидати на **10.07.2013 г.** (сряда) **от 14.30 часа** в зала №26 на Административната сграда на община Белене.

Оферти с депозити за участие в публичния търг в размер на 10% от НТЦ за обекта, **запечатани в непрозрачен плик**, да се приемат **до 16.30** часа на **2.07.2013 г.** (вторник), съответно **до 16.30** часа на **9.07.2013 г.** (вторник) в деловодството на община Белене - стая №10, след заплащане на същите по сметка (IBAN): BG61 STSA 9300 3359 4547 00, BIC: STSA BGSF в "Банка ДСК" ЕАД.

Цената на тръжните документи е **100 лева с включен ДДС** и те могат да се получат в същите срокове до **16.00 часа** на **2.07.2013 г.** (вторник), съответно до **16.00 часа** на **9.07.2013 г.** (вторник) в стая №15, след заплащане на същите по сметка (IBAN): BG74 STSA 9300 8459 4547 00, код за вид плащане 44 80 07, BIC: STSA BGSF в "Банка ДСК" ЕАД.

При отказ за подписване на Договор от спечелилите участници **внесените депозити не се възстановяват**.

Оглед на обекта може да се извършва всеки работен ден, след закупуване на тръжни книжа, с представител на общината.

За допълнителна информация
тел. 0658/3-10-61 Надя Ганчева

ВрИд КМЕТ:_____
/Момчил Спасов/

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

КАРЛОС САУРА СТАНА ДОКТОР ХОНОРИС КАУЗА НА НАТФИЗ

Надежда УШЕВА

Знаменитият режисьор Карлос Саура бе удостоен с почетната титла Доктор хонорис кауза на НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" за изключителния му принос към съвременното киноизкуство. Отличието му връчи ректорът на академията проф. Любомир Халачев на тържествена церемония в аулата вчера.

Саура благодари за този "ценен трофей" и добави, че това е част от неговия живот. За маестрото киното е представянето на идеи, мисли, спомени - всичко, което живее в нас, нашият дух. А актьорите са посредниците - второто или третото аз на режисьора. "Търся различна реалност във филмите си - не знам каква, но е твърде далеч от битовизма. Започвам винаги от съмнението и несъвършенството, за да осъществя моите планове", посочи най-значителният испански кинорежисьор след Луис Бунюел, както критиката го определя. "Мога да кажа само, че съм на 81 години, имам седем деца и съм направил 42 филма", каза шеговито в края на словото си Саура.

Той ще проведе майсторски клас - анализ на неговия филм "Кармен", днес от 10 ч. в аулата на НАТФИЗ. Режисьорът ще бъде гост и на закриването на Седмицата на испанското и иберoамериканското кино с филма "Мама стана на 100" на 16 юни от 20 ч. в кино "Люмиер". "Аурата на Саура" е озаглавена срещата на кинематографиста с почитатели на 17 юни от 17.30 ч. във Vivacom Art Hall.

Ректорът на НАТФИЗ проф. Любомир Халачев връчи почетното отличие на Карлос Саура

НИВОТО НА ДУНАВ СКОЧИ С МЕТЪР

С повече от метър се повиши вчера нивото на Дунав в първия български участък, съобщиха от Хидрометеорологичната станция в Ново село. Повишението на километър "833" при Ново село е със 108 см и нивото достигна 614 см. Със 108 см се повиши воднят стоеж и край Видин и стана 638 см. Тези стойности обаче са далеч от 750 см, когато при Видин се обявява първи етап от защитата на града от високите води на река Дунав.

Нивото на река Дунав при Лом се повиши с 80 см и вече достигна 624 см. На този етап обаче няма опасност за населението, обяви кметът на града Иво Иванов. Повишението е причинено от преминаването на високите води от горното течение на реката през българския участък. Очаква се днес повишението да продължи. Нивото на реката се следи, общината е осигурила чували и пясък за изграждане на временни диги, ако се наложи, обяви Иванов. Опасност от заливане на ниската част на Лом настъпва при ниво от 800-820 см. Сегашното ниво е далеч от критичното, допълни кметът на града.

Буксуват строежи на забавачки за 30 млн. лв.

Продължава недостигът на места в детските заведения за малчуганите въпреки драстично намалелия брой на новородените, заяви левият депутат Борис Цветков

Юлия КУЛИНСКА

Усвоени са едва 11% от предоставените на общините средства за строеж и ремонт на нови детски градини и ясли, заяви вчера министърът на финансите Петър Чобанов в отговор на въпрос на депутата от КБ Борис Цветков за политиката на правителството за грижи за децата, осигуряването на средства за строеж на детски ясли и градини и резултатите до момента.

Средствата за 2013 г. са в размер на 30 млн. лв., припомни финансовият министър. С постановление Министерският съвет на 24 януари 2013 г. е одобрил разпределението на парите за изграждането на 18 забавачки и една ясла за 2090 деца само за общините Бургас, Варна, Плевен, Пловдив, Русе, Стара Загора и София. Средствата са разпределени на база брой население, брой деца на възраст от 1 до 6 г., недостиг на места за детски градини и ясли на територията на общината и писмени искания от 7-те общини, без да са представени конкретни проекти от тях.

Резултатите показват, че в най-напреднал стадий на изпълнение на обектите са Пловдив и Бургас, които предвиждат дофинансиране от собствени приходи. Очакванията на общините са за разкриване на 1955 нови места или със 135 по-малко от първоначално разчетените. Повечето от обектите са на етап провеждане на обществени поръчки, като за четири от тях в Столичната община поръчките се обжалват, посочи Чобанов. Той уточни, че периодът за осъществяване на строителството е от 5 до 12 месеца, някои от обектите е предвидено да бъдат завършени чак през 2014 г.

До 2009 г., по време на управлението на Сергей Станишев, освен ръст на икономиката и доходите имаше отчетлива тенденция на увеличаване на родените деца, каза Бирос Цветков. Той припомни, че през 2009 г. са родени 80 900 бебета. Вследствие на икономическата криза и неадекватните действия на кабинета на Бойко Борисов през 2010 г. са се родили 75 500 деца, през 2011 - 70 800, през 2012 -62 000, а през първите три месеца на тази година - с 2000 по-малко от 5-те месеца на предходната, изреди депутатът. Той пресметна, че от 2009 г. насам в България са родени с 29 000 бебета по-малко. Броят на новородените може да падне до края на годината под 60 000, опасява се Цветков. Въпреки този драстично намалял брой родени деца вече доста години продължава недостигът на места в общинските детски ясли и градини, който е особено дразнещ в столицата, подчерта Цветков. След новото класиране в София не достигат места за 14 000 деца, от които 7000 в градините и за 7000 малчугани в яслите, пресметна депутатът. Това става вследствие на дългогодишното управление на кмет на ГЕРБ, мнозинството в общинския съвет и тяхното правителство, въпреки декларираните приоритети и срок 2011 г. за справяне с проблема, въпреки разходваните над 109 млн. лв. публични средства, коментира Цветков. Той изрази надежда с общи усилия да се преустанови практиката да се отклоняват средства и да се крадат пари от строителството и ремонта на детски градини.

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ
НА СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ
„БЪЛГАРСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОРУМ"

**ПОКАНА
ЗА СВИКВАНЕ НА РЕДОВНО ГОДИШНО ОБЩО СЪБРАНИЕ**

Уважаеми дами и господа,

На основание чл.26 ал.1 и ал.2 от ЗЮЛНЦ и чл.15 ал.1 и ал.4 от Устава на Сдружение с нестопанска цел "Български икономически форум", Управителния съвет на Сдружение "БЪЛГАРСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФОРУМ" свиква РЕДОВНО ГОДИШНО ОБЩО СЪБРАНИЕ на Сдружението, което ще се проведе на 15 юли 2013 г. (понеделник) от 11:00 ч. в офиса на фирма "Финсис", гр. София, ул.Петър Парчевич № 55, ет.1, при следния дневен ред:

1. Обсъждане и приемане на отчет на УС за дейността на Сдружението през 2012 г.

2. Обсъждане и приемане на одитирания годишен финансов отчет за 2012 г. и отчет за изпълнението на бюджета на Сдружението за 2012 г.

3. Освобождаване от отговорност на членовете на УС за дейността им през 2012 г.

4. Обсъждане и приемане на програмата за дейността на Сдружението за 2013 г.

5. Обсъждане и приемане на бюджет за 2013 г.

6. Други

При липса на кворум на основание чл.27 от ЗЮЛНЦ, събранието ще се проведе един час по-късно, на същото място и при спазване на същия дневен ред.

Поканват се всички членове лично или чрез упълномощен представител да участват в събранието.

Всички документи, свързани с Общото събрание, са на разположение на съдружниците в офиса на Сдружението.

Дата: 13.05.2013 г.

Председател на Управителния съвет: ГЕОРГИ ТАБАКОВ

Новият собственик на ОЦК изгони служители

Жалба за самоуправство внесе вчера в районната прокуратура изпълнителният директор на Оловно-цинковия комбинат в Кърджали Валентин Манев, след като новият собственик "Хармони 2012" скандално не допусна него и 26-имата служители до работните им места. Това е станало на 11 юни сутринта. Предния ден в края на работното време, в 16,30 ч., при директора е било внесено ултимативно писмо от "Хармони 2012", в което се настоява служителите на "Интертръст холдинг", бившия собственик на металургичното предприятие с президент Валентин Захариев, да освободят помещенията в рамките на 24 часа. Преди обаче да изтече посоченият срок, Манев и хората му са били буквално изгонени от района на завода. Същата сутрин съдебният изпълнител Хриса Пурнарова, която носела изпълнителни листове от двама взискатели, не бе допусната да опише изискуемите активи и така са възпрепятствани служебните й ангажименти, посочи изпълнителният директор Валентин Манев. Според него в момента на производствената площадка на ОЦК съществуват активи на стойност 80-100 млн. лв., собственост на "Интертръст холдинг". "Мой е ангажиментът да ги стопанисвам и да се разпореждам с тях. 100% от земята и 80% от сградите са притежание на "Хармони 2012", но новите собственици очевидно не правят разлика между дълготрайни активи и вътрешно оборудване", заяви Манев. Той изрази тревога по отношение на съхранението на движимите и недвижимите активи на ОЦК и на големите количества химикали, реагенти, полупродукти и др., все още собственост на "Интертръст холдинг".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

ГЕРБ забавили с 4 години проект за ранна диагностика на рак

Обсъждаме премахване лимитите за направленията в болниците, обяви здравният министър д-р Таня Андреева

Юлия КУЛИНСКА

ГЕРБ забави с 4 години проекта "Спри и се прегледай" за ранна диагностика на рака, обяви здравният министър д-р Таня Андреева по време на парламентарния контрол в отговор на питания на д-р Нигяр Джафер от ДПС и на Десислава Атанасова. Тя обясни, че проектът, който е на стойност около 20 млн. лв., е спечелен в края на май 2009 г., но кабинетът на ГЕРБ не е направил нищо, за да бъде реализиран. Оказва се, че много болници дори не знаят за този проект, учуди се здравният министър. За нея е необяснимо как провеждането на две тръжни процедури за скринингов регистър и информационна кампания е отнело година и половина. Д-р Андреева заяви, че МЗ прави всичко възможно проектът да бъде реализиран до края на годината. Тя съобщи, че 150 000 пациенти вече са избрани и от 5 юни те вече преминават през програмата. При втората част от изпълнението на проекта ще бъдат избрани още 150 000 души. Това е шанс за хиляди граждани за дълъг и пълноценен живот, защото рисковите пациенти ще бъдат профилактирани за рак на гърдата, на маточната шийка и колоректален рак за двата пола.

Снимка Мариета ТОМОВА

Д-р Таня Андреева е категорично против връщане на стария режим на разделно пушене в закрити помещения

Все по-млади хора умират от рак и то от предотвратими форми на рак, изтъкна д-р Джафер и призова здравният министър да направи всичко възможно тази програма да бъде продължена, макар че вече 5 пъти заради неуредици нейният период е удължаван.

Разработваме със съсловните организации предложения към НЗОК и тогава съвсем конкретно ще обясним как могат да се премахнат лимитите за направленията, обясни покъсно д-р Андреева. Тя уточни, че за това обаче трябва да има регистри за заболяванията. "Сега за болните от диабет се изписва и се подава към касата инсулин, без да има регистър за диабетиците. Питам се кой може да защити това и дали точно тези бройки и терапии са адекватни на хората, които имат нужда от лечение", дада пример здравният министър. Тя поясни, че по света има модели, които работят и няма нужда да се измисля нещо ново.

Не бива пациент да бъде лишаван от достъп до специалист, ако общопрактикуващият лекар е изчерпал определения брой направления, категорична е д-р Андреева. "За дейности от специализираната извънболнична помощ за тази година е определена сумата 178 млн. лв. За болнична помощ, в това число за интензивно лечение и акушерска помощ, са определени 1 189 511 000 лв. Тези суми не са никак малки, но болниците и пациентите са недоволни от разпределението им. Затова е необходима регулация при определения бюджет на НЗОК и да се поставят ограничения", отбеляза д-р Андреева.

Министърът категорично не приема връщането на стария режим на разделно пушене в закрити помещения. "Трябва да се повиши контролът за пушенето в районите на открито. Живея близо до училище и всеки ден виждам тийнейджъри да палят цигари в училищния двор", заяви с възмущение тя. Д-р Андреева е твърдо за увеличаване на 15 000 лв. на глобите за заведенията, които не спазват забраната за пушене.

Французи поискаха Джамбазки да се извини на ромите

Публично извинение заради дискриминационни изявления пред български медии поиска френската организация Assosiation "Solution international" от заместник-председателя на ВМРО Ангел Джамбазки. Французите са възмутени от определенията, които воеводата отправя по адрес на ромите, и изпратиха открито писмо до българските медии. Посочени са и конкретни фрази, които са скандализирали организацията - "Няма циганин, който да си плаща тока", и "Защо правят по 11 деца, като не могат да броят до 10?" Французите се заканват, ако Джамбазки не поднесе извинения към ромската общност, да заведат дела за клевета и расова дискриминация в Европейския съд за правата на човека срещу него и ВМРО. "Solution international" ще поискат по 2 евро обезщетение за всеки български гражданин от ромски произход, ако се стигне до завеждане на дела. В писмото си организацията уточнява, че не заплашва, а само предупреждават Джамбазки за намеренията си. Французите питат и дали зам.-председателят на ВМРО разполага с доказателства, че всички роми не плащат сметките си за ток. "Не може политически представено лице да нарушава европейската Директива за расово равенство, за да стане популярно медийно представено лице. Смятаме, че лидер на такава голяма позиция не би трябвало да създава дискриминация между отделни групи хора", категорични са представителите на френската организация.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Паметна плоча на Димитър Благоев бе открита в София вчера във връзка със 157-годишнината от рождението на Дядото. Думи за делото на Благоев каза председателят на БСП-Красно село Петър Апостолов

Откриха над 100 нарушения на игрищата във Велико Търново

Над сто сериозни нарушения в обезопасяването на спортните площадки и училищните дворове в община Велико Търново установи проверката, назначена след нелепата смърт на осемгодишния Криси. Той загина на място, след като незакрепена футболна врата падна върху него. За по-малко от седмица комисията обстойно провери всички спортни площадки и съоръжения на територията на общината.

Най-сериозни нарушения са констатирани именно в училище "Вела Благоева", където загина момчето. Освен неукрепената врата, която уби детето, са установени неизправности и по другите футболни врати, баскетболните кошове, осветителните стълбове на спортната площадка, висящи ламарини от покрива на сградата, липсващи решетки на отводнителните системи и парапети. Комисията не е удовлетворена от това, което видя. Действително има неща, за които са необходими доста средства, но има и неща, които могат да се отстранят с по-малко средства, каза Пенка Игнатова, началник на Регионалния инспекторат по образование. Сериозни нарушения има и в други 23 училища в общината. Всички директори получиха протоколи с нередностите, а срокът за отстраняване е 3 дни.

Директорите признават, че поддръжката, подмяната и ремонтът на училищната база изискват сериозни средства, с които общините не разполагат.

САРАФОВ СТАВА ГОВОРИТЕЛ НА ПРОКУРАТУРАТА

Зам.главният прокурор Борислав Сарафов временно ще бъде говорител на прокуратурата. Назначението му е определено със заповед от главния прокурор Сотир Цацаров. Сарафов ще изпълнява говорителската функция до утвърждаването на нови правила за работата на пресцентъра на главния прокурор.

ДО АВГУСТ ПРИСЪДИ ПО ДЕЛОТО „БАЛТОВ"

Софийският градски съд отложи делото за убийството на студента Стоян Балтов за 16 юли. На вчерашното заседание трябваше вещите лица да "защитят" една от последните експертизи, но това за пореден път не се случи. Заради болен съдебен заседател делото отново бе отложено. Новата дата беше определена с леко напрежение между страните, които вече са планували отпуските си. Три години и половина продължава процесът на първа съдебна инстанция срещу Александър Данаилов, Вили Георгиев и Светлозар Стоилов. Те са обвинени за жестокото убийството на студента по медицина, извършено на 5 декември 2008 година пред дискотека "Амнезия" в Студентския град. Според прокуратурата става дума за умишлено убийство по особено жесток начин с нанасяне на удари с тъпи и твърди предмети. Експертизата сочи, че Балтов е умрял вследствие на множество кръвоизливи на шията и увреждане на мозъчната тъкан.

ВСЕКИ ЧЕТВЪРТИ УЧЕНИК СМЯТА МАРИХУАНАТА ЗА БЕЗОБИДНА

Над 24% от учениците в цялата страна смятат, че пушенето на трева е безобидно, сочи национално проучване, организирано от продуцентска компания !no frame media с подкрепата на МОМН. Анкетирани са 2567 гимназисти.

За официалното легализиране на дрогата са се обявили близо 15 на сто, обобщиха от продуцентската кампания. Подкрепата за това идва основно от столицата, докато при учениците от гимназиите в провинцията процентът е по-нисък.

7,4% от всички анкетирани биха употребили наркотик, ако им го предложи приятел, а само 3,2% от запитаните гимназисти предпочитат да посещават заведения, където се предлага дрога. За да се впишат сред връстниците си, към наркотици са посягали 4 на сто. Същият е и процентът на тийнейджърите, които са отговорили, че им се е случвало да вземат наркотик, за да преодолеят притеснението си.

Не са за пренебрегване обаче резултатите, които сочат, че 7,2% от възпитаниците на родните гимназии смятат, че дрогата помага за по-добро запаметяване на учебния материал. Болшинството, отговорили утвърдително на този въпрос, са ученици от столични гимназии.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Бензинът поевтиня с 5 стотинки

Добавъчната стойност на горивата у нас е 24 евроцента, докато в ЦИЕ е средно по 12.2 евроцента на литър

В момента цената на бензина е по-ниска само в три страни в ЕС в сравнение с нивата му у нас, на фона на цели пет държави с по-евтино гориво преди месец, сочи анализ на Profit.bg. По последни данни на статистиката на ЕС бензинът е поевтинял с около 5 стотинки за литър по бензиностанциите. Въпреки това обаче той изглежда относително скъп на фона на най-ниските доходи за страната ни в ЕС. За сравнение, в Румъния, с която се конкурираме за най-ниски доходи, цената на бензина е с около евроцент по-ниска при ниво от 1.296 евро за литър от най-масовото гориво А95. С по-ниски цени на бензина се отличават още Полша, където горивото е с три евроцента по-евтино при ниво от 1.276 евро за литър, и Естония, където цената на бензина е с близо седем евроцента по-евтина при 1.239 евро. Разликата с цената на бензина в Естония е толкова голяма, въпреки че в страната събират повече мита и акцизи на литър гориво - 42.3 цента, на фона на тези у нас от 36.3 цента.

За това горивата да са толкова евтини съдейства ниската добавъчна стойност, която индустрията придава в цената на литър гориво - като тя е едва 12.2 цента, на фона на близо 24 цента у нас. Или казано по друг начин, именно тази висока добавъчна стойност е причината за относително скъпите горива у нас, дори и в сравнение с тези на страните от ЦИЕ.

Тенденцията дизелът в България да е по-скъп от бензина остава, като разликата между двата типа гориво се разширява от един цент преди месец до 2.6 цента към момента. У нас тенденцията е напълно противоположна на тази в повечето членки на ЕС, бензинът да е по-скъп от дизела. Цената на дизела в България е относително по-скъпа от тази на бензина в сравнение с останалите страни от ЕС. Откриваме цели осем страни членки на Съюза, където литър дизел е по-евтин, включително и в Австрия (1.311), където е по-евтин с 2 евроцента. Тук ситуацията е подобна на тази при бензина, като в основата на високата цена на дизела е високата добавъчна стойност на сектора. Едно сравнение с Естония, където се предлага вторият най-евтин дизел в ЕС (1.229 евро за литър), сочи, че там добавъчната стойност на сектора е 14.3 евро за литър, докато у нас тя възлиза на 29.3 цента за литър.

Губим 100 млн. евро по ПРСР

Средствата, които трябва да бъдат сертифицирани до края на 2013 г. по всяка една от оперативните програми, са 1 038 000 000 евро. Към 31 май са изпълнени 21% от тази цел. Това каза вицепремиерът и министър на правосъдието Зинаида Златонова в отговор на питане на депутатите Джевдет Чакъров от ДПС и Димчо Михалевски от Коалиция за България относно риска България да загуби средства от Европейските фондове за настоящия програмен период 2007-2013 г. Според Чакъров имало риск да се загубят близо 600 млн. лв. от европейските фондове.

В хода на изпълнението на оперативните програми управляващите органи през май 2013 г. установиха прогнозна сума, която може да бъде автоматично върната към края на 2013 г., в размер на 272 млн. евро. Към 6 юни прогнозната загуба беше намалена на 237 млн. евро. Риск от загуба няма само по Оперативна програма "Транспорт". Възможните загуби по отделните оперативни програми са 30 млн. лв. по ОП "Околна среда", между 73 и 123 млн. евро по ОП "Регионално развитие", 50 млн. евро по ОП "Конкурентоспособност", 70 млн. лв. по ОП "Развитие на човешките ресурси", 5 млн. евро по ОП "Административен капацитет" и 8,7 млн. евро по ОП "Техническа помощ". По ОП "Развитие на селските райони" очакваната загуба е около 100 млн. евро.

97 млн. евро са загубени до момента по оперативните програми.

Вкарват в наредба производството на семена

Необходимо е бързо да бъде изготвена наредба, която да регламентира работата на българските семепроизводители, защото те са важна част от развитието на българското земеделие, съобщи вчера в Арбанаси министърът на земеделието и храните проф. Димитър Греков, цитиран от БТА. Той се срещна с представителите на Националната асоциация за семена, за да обсъди с тях проблемите на сектора.

По думите му семепроизводството на полски и зеленчукови култури отдавна е в основата на българското земеделие, но в последните години то е в застой. Спешната необходимост от изготвянето на законодателство, регламентиращо работата на отрасъла, той обоснова с факта, че земеделието е регионално производство и е необходимо семената, които се засаждат, да бъдат адаптирани към българските климатични условия, а не да бъдат внасяни от чужбина, и това производство трябва да бъде субсидирано.

Проф. Греков каза, че е започнала ревизия на всички действия, извършени в Министерството на земеделието, и оценка на ситуацията към момента.

Проверката ще завърши в края на следващата седмица, "има, естествено, нарушения, но не бих казал, че са скандални", отбеляза той. Министърът посочи, че през последните години българското земеделие е направило крачка напред, но устойчиво развитие и гаранции трябва да има във всички отрасли. Нужен е равен старт и помощ на производства и сектори, които не са развити, но дават възможност за голяма заетост, като зеленчукопроизводство, биопроизводство, животновъдство, за тях най-спешната мярка е търсене на пазари, обобщи проф. Греков.

КАЛФИН СКЕПТИЧЕН ЗА ПРЕГОВОРИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА ЕС

Споразумението за партньорство България - ЕК за следващия програмен период - 2014-2020 г. обсъдиха делегацията на българските социалисти в Европейския парламент (ЕП), Институтът за икономика и международни отношения и Фондацията "Солидарно общество" на кръгла маса в София вчера, предаде БТА.

Съдокладчикът на ЕП по многогодишната финансова рамка на ЕС за 2014-2020 г., евродепутатът Ивайло Калфин отбеляза, че това споразумение се изработва в рамките на три правителства. Сега започват преговорите по документа, което означава, че новото правителство трябва още веднъж да огледа приоритетите, това, което до момента е направено, и ако трябва - да направи необходимите промени и да започне с ясни аргументи да защитава позициите си, отбеляза Калфин.

Той коментира, че кохезионната политика не е достатъчна, за да се изравнят разликите между регионите. Тя може да подпомогне националните политики, което означава, че страната ни трябва да има много ясна стратегия по какъв начин икономиката може да се справи, без да разчита само на европейските средства, в противен случай се получава разпиляване, смята евродепутатът.

Той отбеляза, че за вторник е насрочен кръг от преговорите по бюджета на ЕС. Скептичен съм за това, че ще се договорим, тъй като са прекалено големи различията между парламента и Съвета, коментира Калфин. По думите му има теоретична възможност да се постигне съгласие, но то не може да бъде на основата на това, което са решили правителствените ръководители през февруари.

На стр. 16

По-високи добиви от ечемик в Силистренско

Със среден добив 419 килограма от декар - с 10 килограма по-висок от миналогодишния, започна жътвата на ечемика в Силистренско, съобщи БТА, като се позовава на областната земеделска дирекция.

Досега е прибрана реколтата от 2700 декара. През тази година в Силистренска област се отглеждат 72 800 декара ечемик - с над 12 200 декара повече от миналата година.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Полицаи ще пазят реколтата в Кърджалийско

Специални мерки за опазване на селскостопанската продукция от престъпни посегателства са набелязани в ОД на МВР-Кърджали, предаде Дарик. Съвместни наряди от полицаи и жандармеристи ще патрулират засилено в районите, където има ниви с посеви. Един от ежедневните приоритети и на полицейските наряди ще бъде специалното внимание към опазването на продукцията на производителите.

Началниците на районните управления по места са натоварени от ръководството на ОД на МВР-Кърджали да проведат срещи с кметове, председатели на земеделски кооперации, за създаване на организация за опазването на посевите от посегателства и за охрана на складовите бази, където ще се съхранява продукцията.

Работни срещи ще се проведат и с ръководствата на частни охранителни фирми и звената за самоохрана в селското стопанство за регламентиране на ред за обмен на информация и засилване на бдителността при опазването на реколтата. Специални инструктажи ще бъдат проведени на назначените със заповед на кметовете полски пазачи.

В активния сезон по прибирането на реколтата ще се извършват системни проверки на пътни превозни средства с превантивен характер и за разкриване на закононарушения.

Засилено полицейско присъствие е предвидено в районите, където ще бъдат обособени пунктове за изкупуване на селскостопанска продукция. За всички посегателства могат да се подават сигнали и на тел. 112.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Стопяваме се с 15% до средата на века

Броят на жителите на планетата ще се увеличи до 8,1 милиарда души, обяви ООН

Населението на България ще намалее с 15% до средата на века, посочва в своя доклад Фондът на ООН за населението, предаде ИТАР-ТАСС. Числеността на населението на Земята ще продължи да расте благодарение на високата раждаемост в бедните и развиващите се страни и през следващия месец ще достигне 7,2 милиарда души, прогнозира световната организация.

Експертите от ООН очакват броят на жителите на планетата да се увеличи до 8,1 милиарда души през 2025 г., а до 2100 г. - до 10,9 милиарда души.

Най-съществен прираст в броя на жителите се очаква в най-бедните райони на планетата, където до 2050 г. населението ще се увеличи двойно. Тази динамика ще се запази до началото на следващия век. Най-голям прираст се очаква в Конго, Нигер, Нигерия, Индия, Танзания, САЩ, Уганда и Етиопия.

ООН прогнозира до средата на века да спадне с 15% броят на жителите на Русия, България, Беларус, Куба, Румъния и Украйна.

Настоящите лидери по численост на населението - Китай и Индия - ще се изравнят до 2028 г., когато в двете страни ще живеят по около 1,45 милиарда души. След това китайското население ще започне да намалява, а индийското да се увеличава.

Фондът на ООН за населението смята, че в близките десетилетия ще се запази тенденцията на "застаряване" на населението на Земята. Броят на жителите над 60-годишна възраст ще се утрои до 2100 г. и ще възлезе на около 3 милиарда. Хората на 80 и повече години ще са седем пъти повече в края на века - 830 млн. души спрямо сегашните 120 млн. Две трети от тях ще живеят в развиващите се страни. Тези прогнози се опират на "междинен сценарий", подчерта директорът за демографията в отдела по икономически и социални въпроси на ООН Джон Уилмот.

В момента Беларус, Молдова, Русия и Украйна са с най-ниска продължителност на живота сред развитите страни - по-малко от 70 години.

Що се отнася до миграционните потоци в доклада, най-привлекателни за емигриране страни в периода 2010-2050 г. са САЩ (средно по 1 млн. имигранти годишно), Канада (205 000), Великобритания (172 500), Австралия (150 000), Италия (131 250), Русия (127 500), Франция (106 250) и Испания (102 500).

Снимка БГНЕС

Сълзотворен газ срещу протестиращи и в центъра на Рио де Женейро. Сблъсъци между полиция и демонстранти избухнаха по улиците на Сао Пауло и Рио де Женейро. Протестите са породени от покачването на цените на билетите в обществения транспорт

ИСЛАНДИЯ ОСТАВА ИЗВЪН ЕС

Опитите на Исландия да стане част от Европейския съюз приключиха, каза външният министър на страната Гюннар Браги Свейнсон пред Европейската комисия, предаде EUobserver. "Така работи демокрацията", подчерта Свейнсон по време на първото си посещение в чужбина три седмици след като беше назначен в наскоро избраното исландско правителство. Той посочи, че и двете партии в правителството са водили кампания против влизането в ЕС.

По думите му основната цел на неговото посещение е била да каже на Европейската комисия, че новото правителство е взело решение да спре преговорите за присъединяване. "Ние сме част от Европа и искаме да подсилим връзките си по друг начин", посочи министърът.

Еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле заяви, че решението на Исландия за него е личен удар. Според него разговорите за присъединяване на Исландия към ЕС все пак трябва да бъдат завършени. "Оставаме изцяло ангажирани с продължаването и завършването на процеса", заяви той. Еврокомисарят призова исландското правителство да вземе бързо решение дали има намерение да започне отново преговорите.

Исландия затвори около една трета от общо 33 преговорни глави и прилага по-голямата част от законодателството на ЕС за вътрешния пазар като член на Европейската зона за свободна търговия.

7 ОБВИНЕНИЯ СЛЕД АРЕСТИТЕ В ЧЕХИЯ

Чешката прокуратура обвини седем души, включително ръководителя на кабинета на премиера и двама шефове на разузнаването, след мащабната полицейска акция, при която бяха обискирани и задържани високопоставени чиновници и политици от управляващата партия, оплетени в мащабна корупционна схема.

Сред обвинените са началникът на военното разузнаване Милан Кованда и неговият предшественик Онрджей Паленик, които са заподозрени, че са разпоредили следеното на съпругата на премиера Петър Нечас - Радка. Томаш Сокол, адвокат на Паленик, коментира, че според полицията следенето на Радка Нечасова е ставало под координацията на шефката на премиерската канцелария Яна Нагиова, която също е сред задържаните.

В хода на полицейската операция са иззети 150 млн. крони (около 20 млн. евро) в брой и няколко десетки килограма злато, съобщи началникът на Управлението за борба с организираната престъпност Роберт Шлахта, цитиран от интернет портала idnes.cz. Шлахта отрече твърденията, че някои от заподозрените са избягали зад граница. Той направи това по повод публикации, че лобистите Иво Ритиг и Роман Яношек не пребивават в Чехия.

В момента премиерът Нечас е подложен на натиск да си подаде оставката, след като председателят на Чешката социалдемократическа партия (ЧСДП) Бохуслав Соботка го прикани да се оттегли незабавно. Соботка призова за предсрочни избори.

Левоцентристката опозиция възнамерява да поиска и вот на недоверие към правителството, ако премиерът Нечас не подаде оставка. Шефът на парламентарната група на СДП Иероним Тейц заяви, че партията ще търси съгласието на другите политически сили за разпускане на парламента и свикване на предсрочни избори.

Без МВФ в тройката?

В бъдеще европейските институции ще могат да се справят с финансовите проблеми на страните членки без помощта на Международния валутен фонд (МВФ), заяви президентът на Европейската комисия Жозе Барозу пред португалски медии в Брюксел.

"В бъдеще, подчертавам в бъдеще, смятам, че ще бъде възможно, ако правителствата го искат, европейските институции напълно да поемат своите отговорности за управление и осигуряване на програмите за финансово подпомагане", каза Барозу. Той добави, че засега това няма да засегне т.нар. тройка - ЕС, ЕЦБ и МВФ, които наблюдават и ръководят програмите за оздравяване на бюджетите на закъсалите Гърция, Ирландия, Кипър и Португалия.

Отношенията между ЕС и МВФ в някои случаи са обтегнати, като например след последния доклад на МВФ от миналата седмица, в който беше отправена критика към шефовете на ЕС за неспособността им да вземат трудни решения при първия спасителен пакет за Гърция, поради което трябваше да се изработва втори спасителен план.

АВСТРИЙСКИ ТОП БАНКЕРИ ПРАЛИ ПАРИ

Вицепрезидентът на австрийската централна банка и още 8 служители във финансовата сфера са обвинени във взимане на подкупи, пране на пари и злоупотреба при изпълнение на договори за печатане на пари за Сирия и Азербайджан. Те са обвинени, че прибирали подкупи в размер 14-20% от стойността на договорите, подписани с Азербайджан и Сирия между 2005 г. и 2011 г. Висшите служители се облажили с около 14 млн. евро, като незаконните плащания били получавани чрез офшорни сметки.

Дългът на Испания достигна рекордно ниво

Държавният дълг на Испания достигна до рекордно високо ниво през първото тримесечие на тази година, предаде АФП, позовавайки се на съобщение на Централната банка на Испания.

Публичният дълг на европейската държава нарасна до 88,2% от годишното икономическо производство, което е с 15,2% повече спрямо година по-рано.

ПОКАНА

На 15.06.2013 г., събота, от 10.30 часа в двора на къщата - музей „Димитър Благоев" - гр. Банкя, ще се проведе тържество, посветено на 157-та годишнина от рождението на Дядото.

Заповядайте да го отпразнуваме заедно!

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Дунав навлезе мощно в Хърватия

Пикът на вълната се движи с 60 километра на ден, удря Вуковар днес

Високата водна вълна по Дунав, която предизвика големи наводнения в Европа, навлезе в Хърватия, съобщи АФП. Пикът на вълната се движи с 60 километра на ден и ще премине през Вуковар в събота, а в неделя ще излезе от Хърватия. През следващите 7 до 10 дни нивото на Дунав ще остане високо.

Около 10 часа сутринта вчера нивото на Дунав при Батина е било 768 сантиметра с тенденция към спадане. По време на големите наводнения през 1965 г. нивото на реката е достигнало историческия максимум от 795 сантиметра. Всички служби за защита от наводнения в Хърватия са в готовност и дежурят денонощно. Осигурени са два военни и един граждански хеликоптер в случай на нужда от спешна помощ. Местните медии посочват, че положението в Източна Хърватия е критично. Заради наводненията Вуковар е без улично осветление, а зоологическата градина в Осиек е подготвена за евакуация.

Тежките наводнения в Европа усложниха и без това тежкото положение на Стария континент, преживяващ сериозна икономическа криза.

Берлин обяви, че ще създаде фонд от 8 милиарда евро в помощ на пострадалите от наводненията в последните две седмици. Канцлерът Ангела Меркел се срещна в четвъртък с 16-те губернатори на провинциите в Берлин, като планираната от дълго време среща бе съсредоточена върху причинените от наводненията щети.

Икономическото издание "Ханделсблат" цитира близки до правителството източници, според които ще бъде обявен специален фонд от осем милиарда евро. Половината от сумата ще бъде осигурена от федералната държава, а другата половина - от провинциите, включително от тези, които не са преживели наводненията, съобщиха източниците.

В интервю за "Пасауер Нойе Пресе", вестника на провинция Бавария, която пострада особено тежко от наводненията, министърът на икономиката Филип Рьослер предлага фонд от около 6,5 милиона евро, както при последните големи наводнения в Германия през 2002 година. В четвъртък при четвъртото си посещение в пострадалите области от началото на наводненията Меркел заяви, че няма да бъде определян никакъв таван.

Снимка БГНЕС

Берлин създава фонд за пострадалите от наводненията през последните две седмици

МУЗИКА И ТАНЦИ НА „ТАКСИМ"

С джазова музика и изпълнения на живо стотици хиляди посрещнаха петъчното утро в сянката на паметника на Ататюрк, плътно охраняван от тежко въоръжени жандармеристи. Много от протестиращите използваха случая, за да поговорят с охраняващите ги полицаи.

Десетки жени се хванаха за ръце и отделиха протестиращите от силите на реда, които наблюдаваха протеста тежко въоръжени, готови да използват сълзотворен газ, водни струи и бронирана техника срещу демонстрантите.

Протестиращите по улиците на Анкара обаче отново станаха обект на силна полицейска намеса.

Междувременно турският министър-председател Ердоган обеща на демонстрантите да не бърза с реконструкцията на парка "Гези" преди решението на съда или референдума по този въпрос, заявиха пред репортери представителите на протестиращите след среща с премиера.

От движението "Солидарност с "Таксим" съобщиха, че Ердоган е обещал да се подчини на решението на съда, който ще разгледа жалбата срещу плановете на правителството да застрои парк "Гези" в центъра на Истанбул, и ако той вземе решение в полза на властите, въпросът ще бъде внесен за национален референдум, предаде Интерфакс.

САЩ ще въоръжават сирийските бунтовници

САЩ ще предоставят официално директна военна помощ на сирийските опозиционни сили за първи път от началото на гражданската война, започнала през март 2011 г., съобщиха от Белия дом.

Барак Обама е взел решението, след като администрацията му е заключила, че правителствената армия на президента Башар ал Асад е използвала химическо оръжие. Още преди месеци Вашингтон предупреди, че всяка употреба на подобно оръжие ще бъде тълкувана като пресичане на "червена линия".

Вестник Wall Street Journal е получил информация, че САЩ обмислят въвеждането в Сирия на ограничена зона, свободна от полети, в близост до границата с Йордания, която да се осигурява от американски и съюзнически самолети, базирани в съседната държава.

Междувременно Алексей Пушков, ръководител на парламентарната комисия за външните работи в долната камара на руския парламент, заяви, че американските твърдения, че силите на Асад са използвали химическо оръжие, са "изфабрикувани". Той ги оприличи на случилото се в Ирак, когато Вашингтон обвини Саддам Хюсеин, че притежава оръжие за масово поразяване.

Сирийският режим от своя страна определи като лъжи обвиненията на САЩ, че армията му е използвала химически оръжия във войната срещу бунтовниците, съобщи официалната осведомителна агенция Сана. "Белият дом публикува комюнике, пълно с лъжи, за прибягването до химически оръжия от Сирия, основавайки се на изфабрикувани информации, чрез които опитва да прехвърли на сирийското правителство отговорността за използването на такова оръжие", съобщи представител на сирийското външно министерство.

БГ мафия контролира кокаина във Франция

Латвийците са специалисти в кражбата на хладилни камиони, албанците - в трафика на хероин, българите контролират наркопазара на кокаин, съобщава френското списание "Льо Поан".

В най-бедната страна на ЕС мафията се ражда с изгрева на демокрацията. В началото на 90-те години, когато спортните училища, създаващи шампиони, затварят врати заради проблеми с финансирането, част от шампионите се групират в бригади и се "преквалифицират" в рекетьори. После се включват в бизнеса с проституция, фалшифициране на кредитни карти и наркотици. След време самите българи решават да се захванат с тази работа - купуват и доставят кокаин.

Три групировки си делят кокаиновия пазар. Босовете им се наричат "мутри", синоним на "мафиоти". Повечето демонстрират луксозен начин на живот. Някои обаче предпочитат дискретността и навличат костюми на "бизнесмени".

ПАРИЖ ЗАПОЧВА ПЕНСИОННАТА РЕФОРМА

Франция постави началото на третата голяма пенсионна реформа за десет години, под строгото наблюдение на Брюксел. Като първи етап от новата реформа премиерът Жан-Марк Еро получи експертен доклад, с който ще започнат преговорите със синдикатите и работодателите този месец, за да може да се изготви проектозакон до края на годината.

Докладът на комисията за бъдещето на пенсиите предлага да се увеличи бързо времето за пенсионни вноски до 43 години за поколението, родено през 1962 г., след това до 44 години за хората, родени през 1966 г., вместо сегашния максимален период от 41,5 години.

Сред предложенията е и увеличение на вноските за осигуряване за старост с 0,1 пункт за 4 години над определен таван на заплащането. Това увеличение ще бъде разпределено на равни части между работещите и работодателите и ще донесе приход от 2,6 млрд. евро.

кратки

Стрес тестове за европейските АЕЦ на 6 години

Ядрените централи в Европейския съюз ще са длъжни да правят стрес тестове дали произвеждат безопасно енергия на всеки шест години. Това предвижда предложено от Европейската комисия изменение на директивата за ядрена сигурност от 2009 г. Общата методология, по която ще се правят проверките от международни екипи, тепърва ще се определя от страните членки.

Ръст на инфлацията в еврозоната

Поскъпването в цените на електричеството и на плодовете и зеленчуците са предизвикали ръст на инфлацията в еврозоната от тригодишния й минимум, регистриран през май. На годишна база инфлацията е възлязла на 1,4% през май, в сравнение с 1,2% през април. Повишение е отбелязало нивото на инфлация и в страните от ЕС, нараствайки до 1,6% на годишна база през май, от 1,4% през април.

СнимкаПРЕСФОТО/БТА

По време на шествие на Африканския национален конгрес ученици се помолиха за здравето на Нелсън Мандела, който вече осми ден е в болница заради белодробна инфекция

Миротворец на ООН убит в Судан

Снаряди са попаднали в база на миротворческия контингент на ООН в размирния суданski регион Южен Кордофан, в резултат на което е загинал един военнослужещ, а други двама са пострадали, съобщава АФП. Щатът Южен Кордофан е оспорвана зона между Хартум и новата държава Южен Судан. Конфликтът между двете страни е свързан с правата за експлоатация на петролните залежи в региона.

Не стихват пожарите в Колорадо

Двама души са загинали, докато са се опитвали да избягат от горските пожари в Колорадо, които унищожиха 360 жилищни сгради. Около 38 000 души се е наложило да напуснат домовете си в Колорадо Спрингс заради приближаващия огън.

Снимка БГНЕС

Иранците гласуваха за президент вчера. Повече от 50 млн. избиратели избираха от шестима кандидати за държавен глава. Всички те са верни на върховния водач аятолах Али Хаменей (на снимката), който има последната дума по всички държавни дела

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Робите на XXI век

EL MUNDO

Около 200 хил. нелегални имигранти работят при нечовешки условия в риболовния отрасъл на Тайланд

Росио ГАЛВАН

Те пристигат в Тайланд в търсене на по-добър живот от съседните по-бедни страни като Бирма например. Обещават им достойна работа, добра заплата, светло бъдеще. С пристигането им обаче ги заключват на риболовен траулер като роби. Станали пленници в плаващия затвор, те са принудени да работят по 20 часа на ден при нечовешки условия. Който издържи, остава жив, а който не - отива зад борда да храни акулите. Свидетели няма. Никой не чува виковете им. Това е трагедията на робите на XXI век.

15 бирмански рибари, жертви на търговци на роби, нечовешка експлоатация и мъчения са успели да избягат. Най-младият сред тях е на 16 години. "Опитвахме се да избягаме, но започнаха да ни бият. Приятелят ми го биха, докато припадна", разказва 18-годишният Тан Шве. В доклада на британската неправителствена организация Environmental Justice Foundation се споменава за търговия с хора и се изброяват много факти за нарушения на човешките права в риболовната промишленост на Тайланд. Според данни на Фонда Raks Thai до 200 000 нелегални имигранти, повечето от Бирма, Лаос и Камбоджа, работят на тайландски морски съдове. "Много се изплаших, когато видях кораба, защото съм слушал разкази за хора, продадени в робство. Това беше толкова ужасно, че исках да се хвърля в морето", разказва една от жертвите. Екипажите на тези кораби-затвори нямат милост и могат да пребият до смърт робите, които вече не са в състояние да работят, или просто да им пуснат един куршум в челото, ако проявят и най-малкото неподчинение.

Дългите периоди в морето, липсата на какъвто и да е надзор и съучастничеството на местната полиция значително усложнява борбата на тайландското правителство срещу търговията с хора в риболовния отрасъл. "Връзките с местната полиция са очевидни. Ко Мийо ни принуждаваше да работим и на каучукова плантация, принадлежаща на началника на полицията", разказва 46-годишният Хин Зав, който е бил роб на кораб, плаващ под тайландски флаг.

Търговията с хора в света засяга 27 млн. души. Тайланд мъже, жени и деца, които принудително се трудят и са обект на сексуално робство". В същия доклад се твърди, че "значителна част от хората, продавани в робство в Тайланд, се използват като работна сила в риболовния отрасъл". Въпреки тези изводи САЩ отбелязват в доклада си "значителните усилия на правителството на Тайланд за защита на хората, станали жертви на търговци на роби". Не е такова мнението на неправителствената организация Environmental Justice Foundation и значителна част на европейския риболовен отрасъл, които настояват тайландското правителство да подпише Конвенцията за труда на моряците (№ 188) на Международната организация на труда, която е определила единни международни норми, регламентиращи условията на труд в морето.

Според данни на Организацията на ООН по прехрана и земеделие (ФАО) Тайланд е на трето място по износ на риба, а огромната му риболовна промишленост, гарантираща заетостта на 650 000 души, се нуждае от още работна сила. При равнище на безработицата от 0,5% (по данни от декември 2012 година) Тайланд търси работна сила в бедните съседни страни, за да си гарантира непрекъснат растеж на риболовния отрасъл. Имигрантите вече са 10% от рибарите, а повечето сред тях са бирманци. Незначителните или нулевите разходи за заплащане на труда на рибарите оказват влияние на цената на тайландската риба и морските продукти, които са значително по-евтини, отколкото на европейските им конкуренти. Най-ужасно според Environmental Justice Foundation е, че рибата и морските продукти, уловени от тези роби, могат да попаднат на нашата трапеза. Британската неправителствена организация твърди, че разполага с неопровержими доказателства, че 15 бивши роби са работили за тайландски търговец на оръжие, който е собственик на 30 кораба от този тип, и продава улова си на две компании, които имат сертификат от Еврокомисията за право да изнася в Европа.

Тайланд е на трето място по износ на риба в света и риболовният отрасъл в страната непрекъснато се нуждае от нова работна ръка

Междувременно Еврокомисията в Брюксел вече е започнала преговори по подписването на двустранно търговско споразумение с Тайланд за отмяна на действащите мита, които са от 20,5 до 24 на сто. Това ще доведе до дъмпинг, накърняващ интересите на европейските компании, които спазват действащите норми и правата на човека, защото е невъзможно да се конкурираш с робството. След САЩ Европа е най-големият вносител на тайландски морски продукти и риба. Отмяната на митата ще нанесе несметни щети на риболовния отрасъл на Испания, която е на второ място в света (именно след Тайланд) по производство на консерви от риба тон. Този отрасъл е една от главните движещи сили на икономиката в Галисия, а освен това осигурява 15 000 работни места, които сега са застрашени.

При разследването, направено от Environmental Justice Foundation, нейните сътрудници са анкетирали 15 бивши роби, които са имали смелостта да разкажат за всичко преживяно. Те заявили, че правят това заради хората, чиито викове от болка се губят в морето...

Да се спре стрелбата

Российская Газета

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Владислав КУЛИКОВ

Правителството на страната подкрепи идеята да се приеме специално наказание за стрелба по улиците, но само като идея. Съответният законопроект пък бе препоръчано сериозно да се преработи.

Инициативата за санкции за стрелба в непозволено място е на група депутати от Думата. Тяхното предложение бе уличните стрелци да ги глобяват с до 50 хил. рубли (1186 евро - бел. прев.) и заедно с това да ги пращат зад решетките за по 15 денонощия. Ако обаче стрелбата е била организирана от тълпа или пияни, глобата може да нарасне до 150 хиляди (3559 евро), остава и арестът. Нещо повече: на стрелеца ще му забранят за няколко години да притежава оръжие, а самият пистолет, използван не по предназначение, ще бъде конфискуван. Думата планира в най-скоро време да обсъди този законопроект на първо четене.

Тази инициатива бе предизвикана от събитията миналата есен, когато по улиците на градове буквално преминаха стрелящи сватбени кортежи. Единия път полицията спря разгорещените сватбари буквално до стените Кремъл. Някои от тях бяха наказани административно, други дори отидоха за по-няколко денонощия зад решетките. Това обаче така и не послужи като урок за другите въоръжени луди глави, сватбената стрелба започна да се разпространява като епидемия.

В крайна сметка бяха заведени и наказателни дела. През декември Никулинският районен съд в столицата осъди на 2 г. условно 18-годишния гражданин на Азербайджан Сеймур Набизаде за стрелба по време на сватба през ноември. По същото време в Курск започна дело срещу друг младеж, също стрелял с пистолет "Страж" на сватба.

Хората с луксозни коли и без това се чувстват у нас като богове, а ако имат и оръжие в джоба... Получава се гърмяща смес. Както разказваха очевидци, в Москва лудите глави стреляли не само във въздуха, но и по изпреварващите кортежа им коли. Защото там, откъдето те идвали, не било прието да се изпреварват сватбарите.

Стрелят обаче не само от колите. През септември се вдигна голям шум в Ставропол заради някакъв стрелец, който откри огън от карабина "Сайга" близо до ресторант. При някои народи е прието яко да се гърми с частно оръжие по време на някои лични тържества, но хората трябва да се отучават от тези навици. Освен това в чужд манастир със свой автомат не се ходи: ако някъде не се радват на изстрелите, куршумите трябва да останат в цевта. Това е логиката на авторите на проекта.

По думите им сега в Кодекса за административните правонарушения са заложени мизерни наказания за стрелба с нарушаване на правилата: глоба от 2 до 5 хил. рубли с конфискация на оръжието и куршумите към него. Някои юристи обаче смятат, че завеждането на наказателни дела в тези случаи не е необходимо. Все пак става въпрос за случаи, когато никой не е пострадал. Има обаче и друго мнение: куршумите на улицата винаги са опасни, дори и да се изстреляни от радост.

Както и да е - авторите предлагат да се засилили именно административното наказание. "Законопроектът предвижда отговорност за стрелба от оръжие в населени и в други, неподходящи за това места", се казва в уточняващата записка.

Правителството обаче има редица забележки към законопроекта. Една от най-важните: в документа се предлага всички наказания да се прилагат едновременно. Според закона за едно административно правонарушение може да бъде наложено основно или основно и допълнително наказание. С други думи, глобата и арестът в административното право заедно не вървят. Като допълнение към основното наказание е възможна само конфискация. Затова в процеса на доработване на проекта някъде ще се наложи да се добави "или".

Необходими са допълнителни аргументи, според правителствените експерти, и за увеличените глоби.

Правителствените забележки не означават категорично "не". Концепцията на проекта по принцип се подкрепя. Между другото, седем регионални парламента вече изпратиха положителни отзиви и само Законодателното събрание на Уляновска област написа, че не подкрепя законопроекта.

Между другото, сега в Думата се обсъжда още една инициатива по повод на стрелците: проектът разрешава на правоохранителните органи да използват оръжие, за да спрат стрелците-хулигани.

По данни на вътрешното министерство през 2012 г. в Русия са били извършени 7,5 хиляди престъпления, при които е било използвано оръжие.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

НИКОЛАЙ БЕЛАЛОВ:

Гражданите трябва да влязат в общината

На София е нужна нова жилищна политика, казва общинският съветник от БСП в София

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

□ *Г-н Белалов, вие сте един от новите общински съветници от БСП в София. На практика групата на социалистите се обнови с една трета. Това ще донесе ли промени в работата?*

- Да, обновлението на групата ни е голямо и искаме или не, това ще донесе промени. Надявам се те да са към по-добро. Защото тези наши колеги, които напуснаха Столичния общински съвет и станаха народни представители, бяха много добри и активни съветници. Новите за кратко време ще трябва да достигнем нивото на предшествениците си и ако трябва, дори да ги надминем.

□ *Какво е мнението ви за първите сесии на Столичния общински съвет, в които участвахте?*

- Със сигурност мога да кажа, че първата ми сесия бе неудовлетворителна. На нея аз се заклех като общински съветник в името и в услуга на гражданите. В същото време въпреки моето настояване те не присъстваха на тази клетва. В закона има текст, който предвижда присъствието на граждани в залата, но явно за Столичната община законът е врата в полето. Четири-пет столичани искаха да дойдат на това събитие, но разбрах, че председателят на СОС Елен Герджиков е заявил, че няма вариант те да влязат в залата. Редът предвиждал да отидат в помещение в съседна сграда, където има видеостена. Хората са отишли там, но се оказало, че няма звук. В крайна сметка те са ме видели, но не са чули в какво се заклевам.

□ *Това е стара битка на групата на БСП. Ще продължите ли да настоявате за присъствието на гражданите на сесии на СОС?*

- София е единствената столица, а вероятно и единственият град в Европейския съюз, която забранява на гражданите си да присъстват на самите сесии на общинския съвет под предлог, че няма място. А това не е вярно. Когато се обсъждат например въпроси за сигурността, се оказва, че е възможно да дойдат 20 души полицаи и пожарникари. Имат право да влизат районни кметове, чиновници, депутати, чужди делегации, японци, но не и столичани. Това ме натоварва психически, тъй като няма как да работя в полза на гражданите, а те да не могат да ме контролират.

Още на първата си сесия установих също така, че хората няма как да получат гласуваните от нас решения, освен чрез специално писмо и срещу такса, въпреки че това е публична информация. Друг въпрос е, че още на първите заседания на комисии беше направена остра забележка, че не може да се снима. Това също е смешно. Те са публични. Но как да бъде публично едно събиране, което не може да се записва или снима. Колегата от ГЕРБ Роберт Янакиев например изрази позиция, че за да го снимат, трябва да му плащат. Но това може да стане, ако той снима филм. След като се е хванал да бъде общински съветник, би трябвало да работи в полза на гражданите и да се откаже от парите.

> **Когато едно мнозинство реши да не спазва закона, то намира начин**

Тази обстановка откровено не ми допада и ще направя всичко възможно за времето, в което съм общински съветник, нещата да се променят. Доклад за присъствието на граждани на заседания на СОС чака от месеци, но от ГЕРБ не го придвижват. Всички знаем и за техниките, които прилагат за ограничаване на питанията към кмета. Когато едно мнозинство реши да не спазва закона, то намира начин.

□ *Кои са първите стъпки, които ще предприемете като съветник?*

- Първо трябва да кажа, че ще работя максимално законно и в полза на гражданите. Но се възмутих още на второто заседание на СОС, когато излезе наяве една нередност. Оказа се, че е внесена точка за награждаване на директорка на столична детска градина с почетна значка на София. Проверката ми показа, че това е било обсъдено в комисията по образование, но директорката е получила наградата си още на 22 май, без това да е гласувано от общинския съвет. Излиза, че решенията на СОС са нещо второстепенно. Това за мен е скандално. Скандален е и фактът, че е открита снимка на детската градина на същата директорка, на сградата на която е поставен предизборен плакат на Йорданка Фандъкова. С този плакат се нарушават поне един-два закона. В държавни и общински заведения не могат да се правят агитации, политика в детските градини не може да се развива. Ние трябва да даваме награди на хора, които не са нарушавали закона по този начин.

□ *Очаквате се на последната сесия на СОС да бъде отменено скандалното решение за продажбата на земя около хотел "Славия", за което алармира настоящият депутат Георги Кадиев.*

- Да, но решението бе отложено заради липса на становище на стопанската комисия. Докладът предвиждаще да се поиска нова оценка за продажбата на терените. Този скандал показа, че фирма, която е искала да купи общински терен, е направила заявка пред друга общинска фирма да направи оценка на имота. Кандидат-купувачите обаче не са я харесали и съответно не са я платили. Заради това оценката не е изведена и регистрирана и я няма формално. След време отново е направена такава оценка по заявка на същата фирма и явно тя вече е била удовлетворителна. Само по себе си е скандално, как е възможно фирма, която е поръчала оценка, да не я плати, защо е станало и как е допуснато. Вероятно гражданите, които живеят наоколо, дори не знаят за подготвяната продажба, не е имало и обществено обсъждане.

Затова ще водя борба в групата на БСП по-често да се въздържаме при гласуване на подобни решения. Дори когато предложенията на мнозинството могат да се приемат като разумни и добри, те са направени в обстановка на липса на информация и аз не мога да поема отговорност за такива рутинни точки като наградата на директорката или продажба на общинско жилище, за които уж всичко е ясно. Това е особено важно, когато си в опозиция, и смятам, че по-често трябва да гласуваш против или въздържал се.

> **Опозицията трябва по-често да се въздържа при гласуването на уж рутинни доклади**

□ *Кои според вас в момента са най-големите проблеми на София?*

- Трудно ми е да опиша всичките, защото откакто ГЕРБ управлява, те по-скоро се увеличават. Един от безспорните проблеми, който спешно трябва да се реши, е липсата на места в детските градини. В парламента вече се обсъжда предложението за компенсиране на родителите на деца, които са кандидатствали, но не са приети. Да не забравяме, че проблемът се появи с идването на власт на кмета Йорданка Фандъкова. Преди ГЕРБ раждаемостта тръгна нагоре за 5-6 години. С идването на това правителство нещата тръгнаха надолу. Така че дори след 2-3 години да няма проблем с местата, това ще бъде за сметка на ниската раждаемост. Управляващите в София приказват, че изграждат десетки детски градини, а реално са построили десетина.

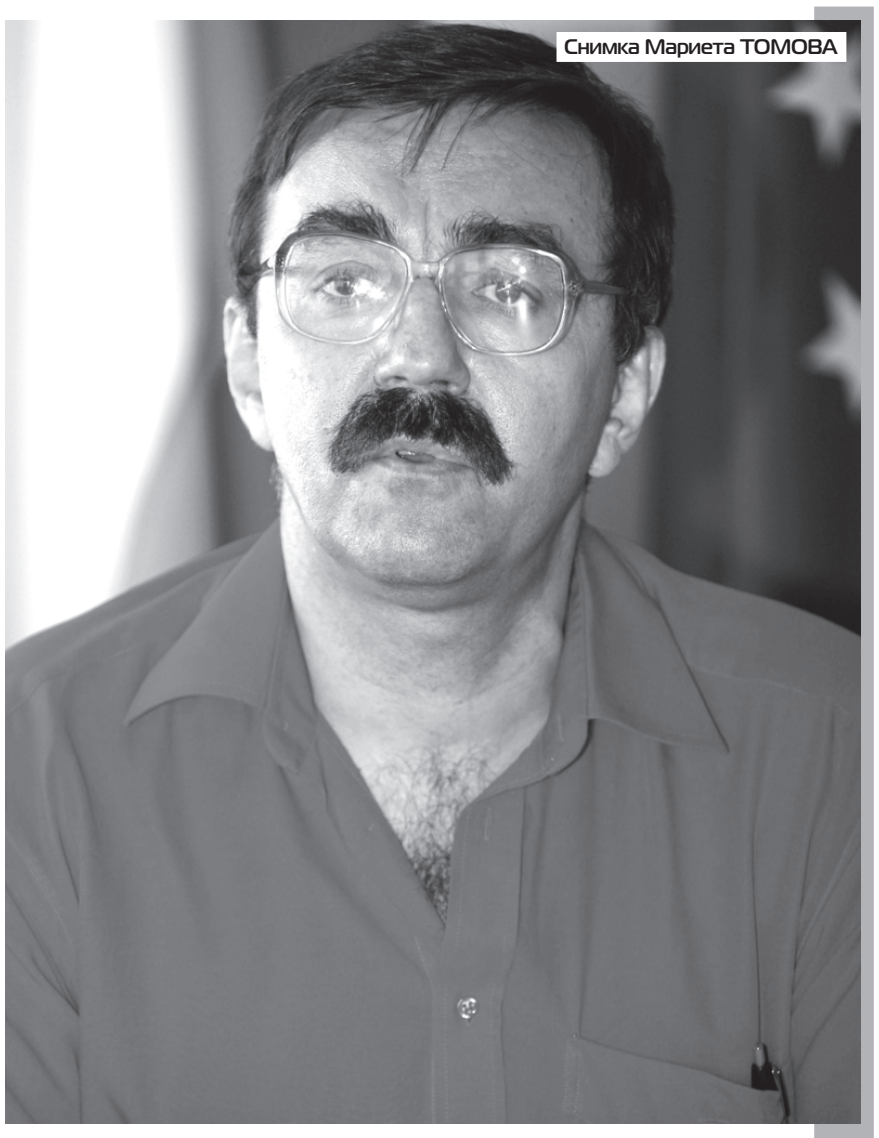
Да не забравяме и друг добре познат проблем - с безстопанствените кучета по улиците на София. Искам да попитам къде е спала администрацията през последните години. По нормативни документи кмет, който не е решил този въпрос, трябва да бъде глобен. Не съм чул за такъв случай. Фандъкова е виновна за смъртта на двама души, а си живее спокойно.

Преди четири-пет години открихме уж завода за боклук В София. Построено бе едно депо, което е излишно в момента, тъй като няма какво да обслужва. А завода още го няма, защото е голям и скъп. Аз смятам, че трябваше да се направят два малки завода - в двата края на София. Щяха да се построят по-лесно и бързо и да бъдат по-ефективни. А сега тежките камиони за боклук, които ще тръгват от Люлин, за да стигнат до Яна, ще съсипят всички улици и ще оскъпят експлоатацията. Да не говорим, че хората не знаят нищо за използваната технология за обработка на сметта.

Като важен проблем трябва да се изведе и транспортът на София. Той е във фалит, с огромни дългове, заради лоши договори с частни транспортни оператори.

□ *Това са всеизвестни нерешавани с години проблеми. А има ли такива, които непрекъснато се избутват назад, далече от общественото внимание?*

- Общинските жилища са такъв голям проблем на София, за който не се говори. Общината няма жилищна политика. А има нуждаещи се хора, засегнати от реституция, живеещи в саморазрушаващи се сгради, общински жилища в изключително лошо състояние. За тях е нужен резервен фонд. Това, което прави общината сега, е да купува жилища, които не й трябват. Например в центъра тристайни луксозни, след което "наши" хора да ги вземат. Или съборетини, които трябва да се изградят наново. А общината трябва да строи свои нови социални жилища, които да са подходящи за хора в нужда.

Снимка Мариета ТОМОВА

Инж. НИКОЛАЙ БЕЛАЛОВ е роден на 3 юни 1959 г. в София. Завършил е Транспортния факултет на Техническия университет. През 2006 г. става учредител на Дискусионния клуб за социална и местна политика. В момента е общински съветник от БСП в София и член на комисиите по образование и архитектура.

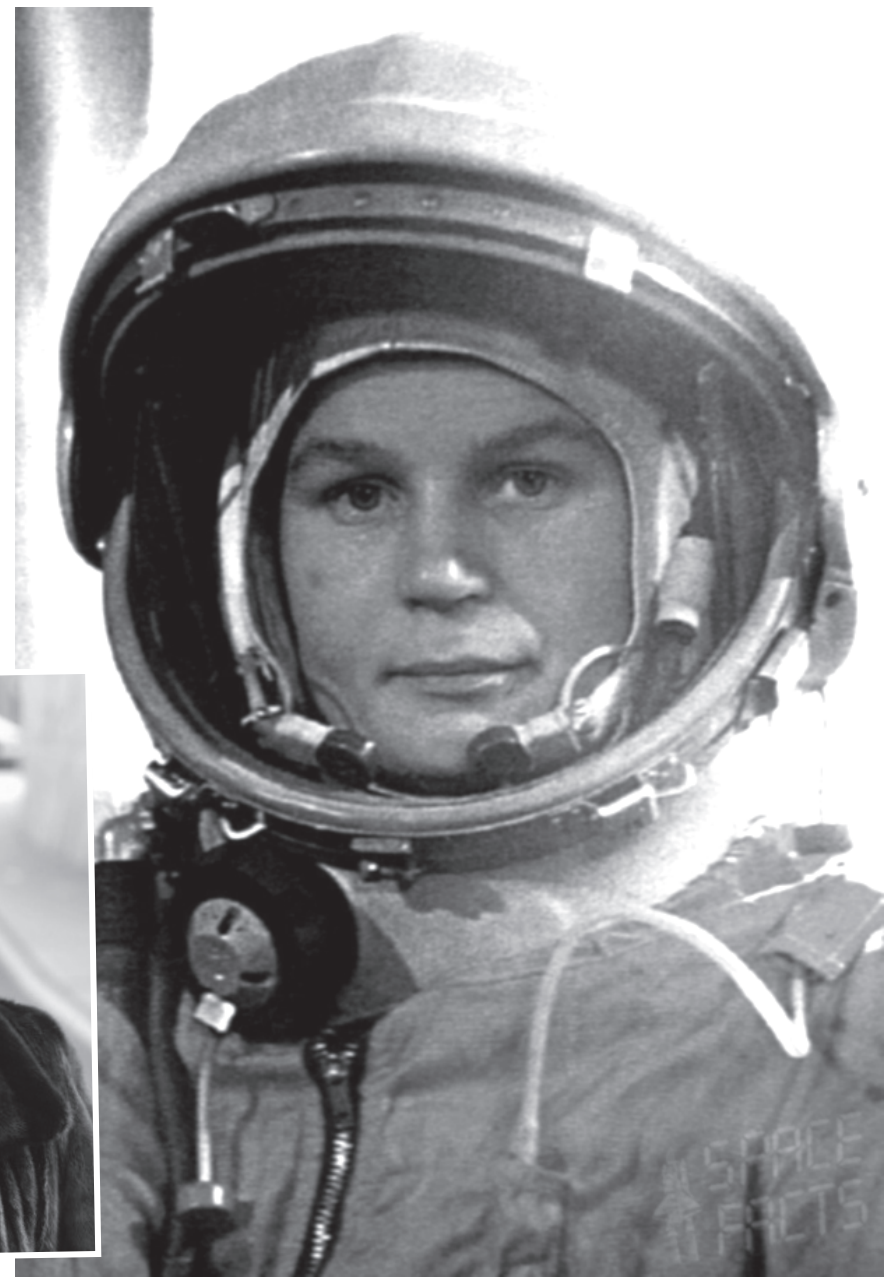
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

„Ей, небе, свали шапка! Аз идвам при теб”

Преди 50 години полетя първата жена космонавт. Валентина Терешкова преди седмица огласи произшествие в Космоса, което десетилетия е пазила в тайна

Велиана ХРИСТОВА

Преди точно 50 години - от 16 до 19 юни 1963 г., за пръв път в света в Космоса полетя жена - Валентина Терешкова, за три дни с кораба “Восток-6” обиколи Земята 48 пъти. По-възрастните поколения помнят емоциите и сълзите на радост в този ден, когато полетя “Чайка”. Изминали са едва две години от първия полет на човек в Космоса, космическите стартове са все още сензация - Терешкова е шестият космонавт на СССР, 10-ият в света. А жена в Космоса - по онова време това изглеждаше като чудо. Едновременно с нея лети и корабът “Восток-5”, пилотиран от космонавта Валерий Биковски.

Възгласът “Поехали!” на космонавта Юрий Гагарин при първия в историята на човечеството космически старт през 1961 г. обиколи целия свят за минути. Нашият първи космонавт Георги Иванов също остави в паметта ни своето знаменито “Нормално” от Космоса през 1979 г. При своя старт Терешкова възкликна: “Ей, небе, свали шапка! Аз идвам при теб!”

Днес тя е на 76 години. И преди дни на пресконференция в Москва за първи път разкри публично тайна, за която е мълчала през всичките десетилетия след полета си - спускането й след 71 часа в Космоса е щяло да завърши трагично. Вместо към Земята, “Чайка” е могла да се отправи завинаги към безпределата на Вселената. В края на полета Терешкова изведнъж установява, че има техническа неизправност в автоматичната програма на кораба - вместо да се спуска, “Восток-6” започва да се издига нагоре, към по-високи орбити. Тя докладва веднага за ситуацията на генералния конструктор и основател на руската космонавтика Сергей Корольов и на Юрий Гагарин, които са държали връзка с нея от Земята. Двамата й предават нови данни, тя ги вкарва в компютъра и системата за спускане започва да работи. Корабът е овладян. След приземяването обаче Корольов моли Терешкова да не говори никому за произшествието. Разбираемо е за онези времена на надпревара между руснаци и американци за първите стъпки в Космоса. И Терешкова е мълчала - 30 години... Докато един ден преди две десетилетия при една среща с нейно участие специалистът, по чиято вина е станала аварията, проговаря: “А, всъщност по моя вина тя можеше да не се върне от Космоса”. Произшествието обаче публично така и не е огласено и фактически става известно преди седмица от пресконференцията на Терешкова.

Готова е да лети до Марс еднопосочно...

Според руските журналисти Валентина Терешкова рядко дава интервюта и не обича да говори за себе си. Но признава, че любимата й планета е Марс. След полета тя е работила с екип специалисти от Института “Вернадски” по изучаването на загадъчната Червена планета. И днес говори с ентусиазъм за перспективите на мисиите до Марс, за пилотиран полет дотам, за мечтата си да стъпи на тази планета. Имало ли е там живот; ако да - защо е изчезнал; каква катастрофа се е случила с Марс. Според Терешкова първите пилотирани полети до Червената планета ще бъдат еднопосочни, защото човек не може да издържи на радиацията натам и обратно. И, добавя тя категорично, “аз съм готова да полетя дотам”. Толкова категорично, та чак началникът на Центъра за подготовка на космонавтите Сергей Крикальов е принуден да се намеси - подготовката за далечни полети ще става последователно, няма да има никакви полети “в едната посока”, първо ще се подсигурят дългите полети на околоземна орбита, после - до Луната, след това - до Марс”.

Терешкова е категорична, че подготовката на първите космонавти в зората на пилотираните полети е била много по-тежка от тази на сегашните. Неизвестното е било безгранично, техниката - нова и опасна. Ние се въртяхме в центрофугата с натоварване 12 единици, докато сега космонавтите се тренират при 8, разказва тя. А доколкото по онова време се е смятало, че в Космоса цари пълна тишина, кандидатите за полет са прекарвали по 8 денонощия в глуха камера, където “нищо не чуваш и не виждаш, освен шума от собствените ти движения”.

С Никита Хрушчов и Валерий Биковски след полета

Не одобрява космическите туристи

“Чайка” днес е убедена, че Космосът още не е място за туристи, които отиват там срещу заплащане, и че изследването на Вселената е дело за професионалисти. Изследванията и техниката са скъпи и хората, които летят, трябва да носят полза, казва тя. Всъщност ерата на космическия туризъм започна с американския бизнесмен Денис Тито, който през 2001 г. летя на руския кораб “Союз”. След него дадоха милиони за “туристически” полет още 6 непрофесионалисти, един от тях - два пъти.

Защо в Космоса в последните десетилетия са летели толкова много американки и само три руски космонавтки? На този въпрос Терешкова отговаря, че Корольов е мечтаел да изпрати на орбита женски екипаж и е имало женски отряд, който се е подготвял. Но смъртта му през 1966 г. спира тези планове, а после гибелта на космонавта Владимир Комаров през 1967 г., и след това на Доброволски, Волков и Пацаев в “Союз 11” през 1971 г. отлагат задълго намеренията за изпращане на нежния пол в Космоса. Едва през 1982 г. лети Светлана Савицкая.

Днес е депутат в руската Дума

Валентина Терешкова е родена в с. Большое Масленниково, Ярославска област в РСФСР, СССР. Родителите й са по произход от Белорусия и в детството си тя е говорила вкъщи на белоруски. Баща й е тракторист, майка й - тъкачка. Бащата загива във Великата отечествена война в Карелия през 1940 г., когато Валентина е била невръстно дете. След прогимназията тя е работила в Ярославския завод за шини, средно образование завършва задочно.

В женския отряд на космонавтите е зачислена на 12 март 1962 г. От стотици кандидатки за отряда са избрани пет - Жанна Йоркина, Татяна Кузнецова, Валентина Пономарьова, Ирина Соловьова и Валентина Терешкова. Когато е избрана за първия полет, казва на семейството си, че заминава на парашутни състезания. За полета те научават от радиото.

С американската астронавтка Катрин Колман

Пет месеца след полета се омъжва за космонавта Андриан Николаев, ражда дъщеря си Елена (днес медик). Бракът на “звез-дното семейство” обаче след години се разпада. Имат внук Алексей. Терешкова завършва Академията “Жуковски” с отличие през 1969 г. От 1997 г. е старши научен сътрудник в Центра за подготовка на космонавтите. Кандидат е на техническите науки, професор, автор на над 50 научни труда. До 1998 г. остава в отряда на космонавтите, работи и като инструктор.

Валентина Терешкова е единствената жена генерал-майор в Русия, Герой на СССР. През целия си съзнателен живот се е занимавала с обществена дейност, винаги е изявявала активна собствена позиция. Била е депутат във Върховния съвет на СССР и член на неговия Президиум, председател на Комитета на съветските жени, вицепрезидент на Международната демократична федерация на жените. Идвала е и в България, дори има засадено от нея дръвче в двора на бившото училище “Юрий Гагарин” в София (при “демокрацията” преименувано нейнайно защо на “Проф. Васил Златарски”) и уви, отдавна загубило спомена кое точно е борчето на Терешкова.

От 2008 г. Валентина Терешкова е депутат в държавната Дума от партията на Путин “Единна Русия”. Миналата година бе наградена от руския патриарх Кирил с православния орден “Слава и чест”- I ст., който се присъжда много рядко, основно - на държавни глави.

57 жени в Космоса

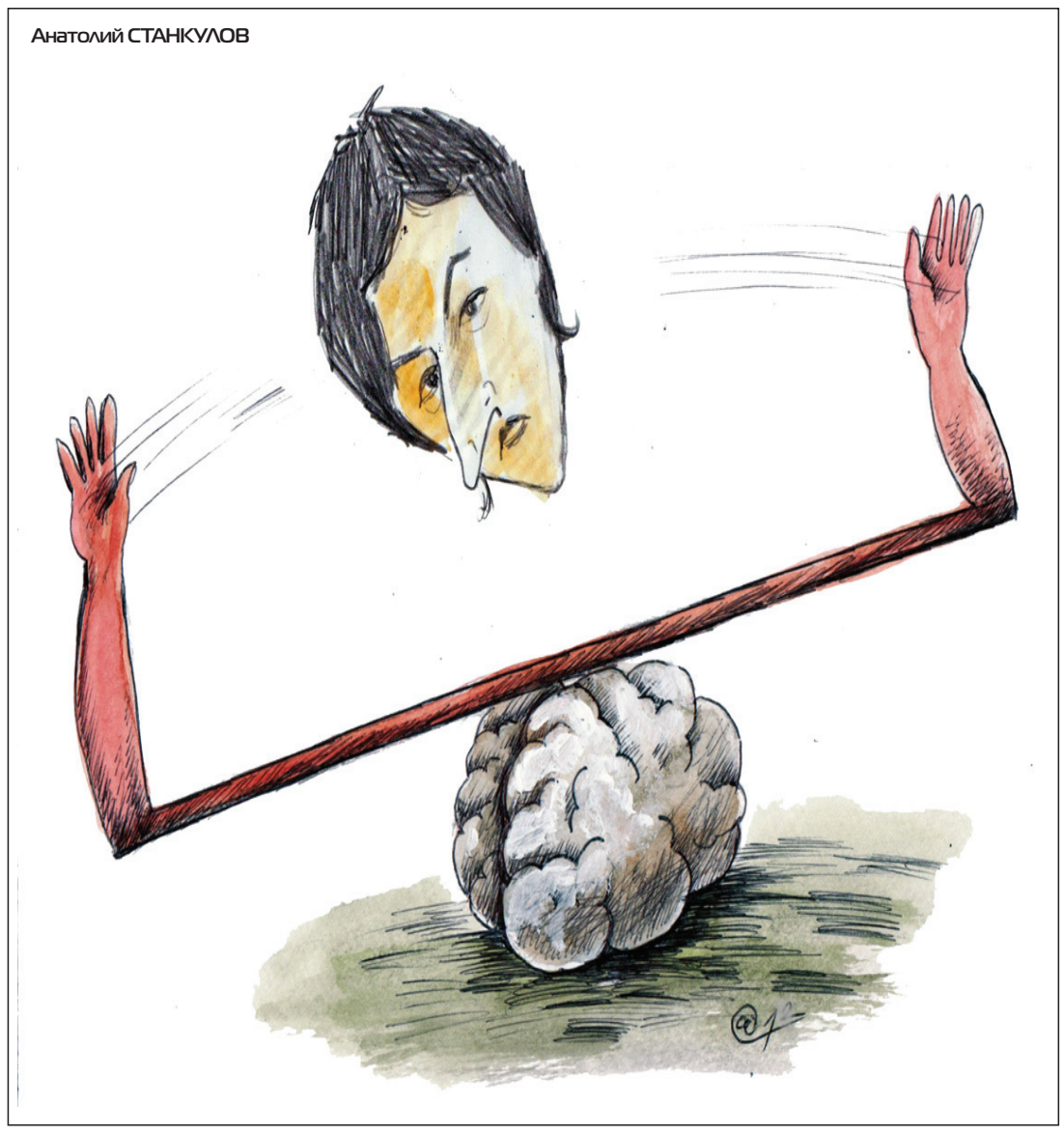
След полета на Терешкова през 1963 г. участието на жени в космическите пилотирани полети се прекратява задълго. Тя и до днес е единствената жена, летяла сама на орбита, а не в състава на екипаж. Чак след 19 години, през август 1982 г., на кораба “Союз Т-7” стартира втората жена космонавт Светлана Савицкая, която участва и във втори полет през юли 1984 г., тя е първата жена, излязла в открития Космос. Точно две десетилетия след Терешкова - през юни 1983 г. на совалката “Челинджър” лети първата жена астронавт на САЩ - Сали Райд. Третата космонавтка на Русия - Елена Кондакова, през 1994 г. лети до станцията “Мир” и установява рекорд - 169 денонощия на орбита, като става и първата от петте жени досега, посрещнали Нова година в Космоса. Участва в още един полет през 1997 г. Общо жените космонавтки до момента са 57. От тях 46 са от САЩ, 3 от Русия, по две от Канада и Япония, по една от Великобритания, Франция, Южна Корея и Китай. Шест жени са летели по пет пъти, други шест - четири пъти, девет имат по три полета и 16 по два. Четири астронавтки загинаха при катастрофите на совалките “Челинджър” и “Колумбия”. На 29 май т.г. към Международната космическа станция в тричленен екипаж от космодрума “Байконур” стартира последната засега жена космонавт, американката Карен Найберг. По традиция всички жени, които се отправят към Космоса, преди старта си от “Байконур” се срещат “за късмет” с Валентина Терешкова.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Анатолий СТАНКУЛОВ

Възмутително!

АИДА ПАНИКЯН

Да стовариш очакванията си от своята несвършена работа другиму е най-лесният маниер на работа за всичките близо 4 години управление на ГЕРБ. Но този трик те продължават да прилагат и сега, очевидно разчитайки на някаква къса национална памет. За пореден път станахме свидетели как един нерешен проблем се прехвърля от болната на здравата глава. Безочието на един от четиримата здравни министри на ГЕРБ стигна поредния си апотеоз с депутатското питане относно усвояването на средствата по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2007-2013", проект "СПРИ и се прегледай". Да, иде реч за онзи проект, който МЗ спечели в края на министерството на д-р Евгений Желев - 21 май 2009 г., и за същите онези близо 20 млн. лв. от еврофондовете, които почти 4 години четиримата здравни министри на ГЕРБ така и не се наумуваха как да използват за здравето на част от нацията. Дори един от министрите призна преди 2 години, че "всяка смяна на политическото ръководство на министерството налага логични смени на официалния представител на институцията", а това влачи след себе си още куп формалности.

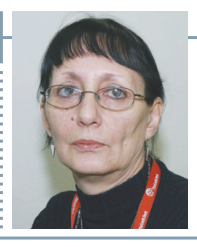
Същият онзи проект, по който трябваше да бъдат проведени 250 хил. прегледа за рак на маточната шийка на 25-60-годишни жени, за рак на млечната жлеза на 50 хил. 50-69-годишни же-ни, 100 хил. за рак на дебелото и правото черво на мъже и жени над 50 г. Във всеки от дните на управлението на ГЕРБ по 3 жени чуваха за себе си диагнозата "рак на маточната шийка" и по 1 умираше! Докато близо 4 години ГЕРБ затваряха общински болници, близо 16 хил. жени се разболяха от рак на гърдата, а почти една трета от болните загубиха живота си. За времето на управлението на ГЕРБ, докато премиер и здравни министри режеха ленти на нови частни болници и прехвърляха вината за състоянието на здравната система върху предшествениците си, над 16 100 българи се разболяха от рак на дебелото и правото черво. Това е сухата статистика. Всеки средно интелигентен български гражданин може да пресметне колко е струвало на здравето на нацията 4-годишното нехайство на управниците, които в екстаз крещяха, че дават най-много пари за здравеопазването от всички досегашни правителства. Само дето все забравяха да кажат колко са отнели от здравето на хората!

Затова към днешна дата най-малкото е нелеп, за да не кажем нагъл и лицемерен, депутатският въпрос на бившата министърка.

Все пак, ако подходим като оптимиста и погледнем на нещата от позицията: "чашата е пълна наполовина", може би депутатският въпрос би изглеждал така: "Министре на 2 седмици, кажи ни защо ние, четирима министри, за 4 години не можахме да оползотворим едни 10 млн. евро на европейските данъкоплатци за здравето на българите?"

Днес е позор за държава, членка на ЕС, да открива рак във втори стадий. Но в България той се открива в трети и четвърти. За това не са виновни лекарите. Нито хората, нито Тройната коалиция!

Керванът си върви...

ГАЛИНА МЛАДЕНОВА

Корупционен скандал разтресе Чехия - седем високопоставени политици, в това число шефката на кабинета на премиера, се оказаха зад решетките. Обвиненията срещу тях са за злоупотреба със службите на военното разузнаване и приемане на нерегламентирани услуги. Чешката хазна се попълни с няколко милиона евро и доста килограми злато. И това не е всичко, обещава следствието, което продължава да работи по случая, започнат още преди две години.

В Чехия май никой не е изненадан от тези събития. Обществена тайна е, че във висшите структури на властта от години стават безобразия. Сегашните разкрития вероятно ще катурнат и без това потъващото управление на десноцентристите в Чехия. Големият проблем е, че това едва ли ще промени нещо кардинално (освен, разбира се, седемте затворници). Не случайно повечето чешки коментатори задават най-съществения въпрос: ще бъде ли реформирана след този скандал създадената още преди 20 години система? Отговорът засега е песимистичен - всички големи партии са в съглашение и си поделят големи пари, независимо дали става дума за държавни поръчки, раздадени от едно правителство и продължени от друго, или за регионални проекти. Всичко може да се променя, но системата на корупция остава същата и промяна май не се набелязва. Така че - кучето си лае, керванът си върви...

Най-неприятното е, че този проблем засяга не само Чехия. Корупция има навсякъде по света - явно алчността е заложена в човешката природа. Корупционни скандали има и в т.нар. големи демокрации. Там обаче, когато те хванат, наказанието не закъснява и то винаги е повече от сурово. Трагичното е, че у нас (в бившия социалистически лагер) корупцията придоби "африкански размери". И по същия начин като в бедна Африка това зло изглежда неизтребимо. Не случайно Европейската комисия не спира да повтаря, че борбата с организираната престъпност в новите членки на ЕС, сред които е и България, е приоритет в механизма на ЕК за сътрудничество и проверка. За съжаление постиженията на България по този въпрос през последните години настъпваха твърде бавно, заяви вчера говорителят на Еврокомисията Марк Грей.

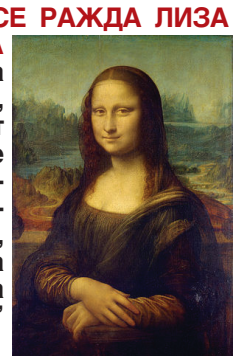
А иначе битката с корупцията вече сме я издигнали в национален спорт. Всички обичат да демонстрират (особено в разгара на предизборни кампании) твърда решимост да се борят с корупцията - и управляващи, и опозиция. В същото време обаче цялата институционална структура е проникната от нея. А новобогаташкият елит, натрупал състояние с тъмни сделки, се разраства все повече. И придобива все по-голяма увереност, че да ограбва народа е негово законно право. А за обикновените граждани остава само срамът за избраните от нас самите политици...

Датата 15

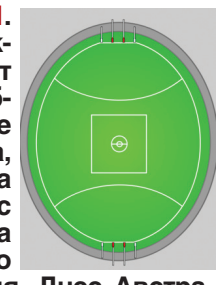
СВЕТОВЕН ДЕН НА ВЯТЪРА. Отбелязва се от 2007 г. в Европа, а от 2009-а - в целия свят. Целта е хората да се информират за вятърната енергия и ползите от нейното използване.

1479 - ВЪВ ФЛОРЕНЦИЯ СЕ РАЖДА ЛИЗА ДЕЛ ДЖОКОНДО (УМИРА 1542 Г.). Родена и известна също като Лиза Жерардини, или просто Мона Лиза. Нейният портрет, поръчан от съпруга й, е нарисуван от Леонардо да Винчи по време на италианския Ренесанс. Майка на шест деца, Лиза е малко позната на съгражданите си. Няколко века след смъртта й "Мона Лиза" става най-известната картина.

1858 - ИЗИГРАН Е ПЪРВИЯТ МАЧ ПО АВСТРАЛИЙСКИ ФУТБОЛ. "Ози рулс" е нещо средно между ръгби и футбол. Играе се от два отбора по 18 играчи на обширно елипсовидно игрище. Те ритат, хващат и тичат с топката, която трябва да докосне земята на всеки 10 метра. Измислен е с цел поддържане физическата подготовка на състезателите по крикет през зимата в Австралия. Днес Австралийската футболна лига се състои от 17 отбора.

1863 - В ИСТАНБУЛ ИЗЛИЗА БР. 1 НА В. „ГАЙДА". Изданието под редакцията на Петко Рачов Славейков е с подзаглавие "Сатирический вестник за свестявание на българите. Издава се всеки 15 дена. Год. аб. 2 бели меджидиета." Първото стихотворение на Христо Ботев - "Майце си", е отпечатано в този вестник. Последният брой на "Гайда" излиза на 15 април 1867 г. Спрян е от турската цензура за периода 24 април 1865 г. - 1 януари 1866 г. След подновяването излиза като филологическо списание, "нравствената цел на което ще е със занимателното си съдържание да приучи на прочитание нашите съотечественици".

1951 - В ПЛОВДИВ СЕ РАЖДА РАДКО ДИШЛИЕВ, АКТЬОР (УМИРА 2009 Г.). Познат с блестящото си превъплъщение в ролята на Георги Бенковски в тв сериала "Записки по българските въстания" (на снимката). Играл на сцените на Старозагорския театър, Театър "Българска армия" и "Сълза и смях". Изпълнил над 40 роли в игрални, тв филми и в тв театъра. Най-известните му филмови роли са в "Под игото", "Кръвта остава", "На живот и смърт", "Адиос, мучачос", "Войната на таралежите", "Ако те има", "Борис I" и др. Носител на много отличия.

1954 - УЧРЕДЯВА СЕ УЕФА - СЪЮЗ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФУТБОЛНИ АСОЦИАЦИИ. Това става по време на Световното първенство в Швейцария. Първоначално УЕФА включва 30 европейски държави, сред които и България. По-късно се присъединяват още и броят им нараства на 48. УЕФА организира европейски първенства за мъже, жени, юноши, както и европейските клубни турнири Шампионска лига, Лига Европа и Суперкупа на Европа.

1996 - УМИРА ЕЛА ФИЦДЖЕРАЛД, АМЕРИКАНСКА ПЕВИЦА (Р. 1917 Г.). Наричат я първата дама на джаза. Притежава уникален глас с диапазон от три октави, който превръща в съвършен музикален инструмент. Работи с велики джазови музиканти като Оскар Питърсън, Франк Синатра, Бени Картър, Дюк Елингтън, Нат Кинг Коул и др. Особено плодотворно е сътрудничеството й с "краля на джаза" Луис Армстронг - Сачмо, който е и неин музикален учител. Дискографията й включва над 1500 заглавия.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
15 ЮНИ 2013
ДУМА

Филателия

Мистерията „Синия Мавриций”

Как една марка с размер 2 на 1,5 см и стойност едва 1 пени се превърна в легенда, а днес цената ѝ е 400 000 евро, като богаташите са готови да платят за нея два пъти повече

Вълшебна гледка от остров Мавриций

Доц. Йордан ВАСИЛЕВ,
д-р по история

Става дума за пощенска марка, която е отпечатана в Англия през март 1847 г. През това време остров Мавриций е британска колония и както за останалите владения пощенските знаци се издават в метрополията. В края на април с.г. корабът “Сейнт Аврелий” тръгва на път през Атлантическия океан (тогава Суецкият канал още не е прокопан), заобикаля нос Добра надежда и навлиза в Индийския океан. Когато африканският бряг вече не се вижда, на около 80 мили източно от остров Мадагаскар, корабът е връхлетян от страхотна буря и капитанът преценява, че той няма да оцелее.

Тайнственият сандък

Заповядва да бъдат спуснати спасителните лодки, които са четири. В едната натоварват буре с вода, във втората и третата - чували с хранителни продукти, на четвъртата той се качва със сандък, съдържанието на който е известно само на него. А то е 40 хил. лири стерлинги в банкноти и монети, и два вида по 4500 броя пощенски марки с лика на кралица Виктория с размер 2 на 1,5 см, които са предназначени за колониалната пощенска администрация на остров Мавриций. Първата е синя с номинал 1 пени, а втората - червена с номинал 2 пени.

Неравната битка с океана

След двудневно плаване три от лодките (едната е разбита от вълните и потъва) се добират до остров Реюнион - той е френско владение. Капитанът, който може би се е казвал Джон Харисън, но това не е сигурно, решава, че сега му се е удал случай да забогатее. Изпраща писмо до адмиралтейството в Лондон и в него описва корабокрушението, вследствие на което всичко, намиращо се на кораба, е погълнато от вълните. Той самият е сериозно заболял и затова си подава оставката, като смята да остане на остров Реюнион, където климатът е благоприятен за неговото здраве.

В онези времена осъществяването на транспортните и в частност на пощенските връзки е с голяма продължителност. Писмото на капитана пристига в адмиралтейството през юли 1847 г. Там са на мнение, че трябва да смятат за отписани 40-те хил. лири, а пощенските марки са за нищожната сума от 135 лири стерлинги.

Разследването на лейтенанта, смъртта на капитана

Един от служителите, смята се, че това е лейтенант Хари Томпсън, на когото е възложено да оформи документацията по приключването на случая, се усъмнява в достоверността на описаното в писмото на капитан Харисън. Той иска разрешение да бъде командирован до остров Реюнион и на място да провери случая. Разрешават му и той пристига там в края на октомври 1847 г. Заварва капитан Харисън в блестящо здраве, той живее в голяма хациенда, има многобройна прислуга и 6 наложнички, а затова и на остров Реюнион са необходими значителни средства.

Като служител на адмиралтейството и на британската корона лейтенант Томпсън иска обяснение от капитан Харисън откъде има пари, за да поддържа такъв живот. Вместо отговор капитанът насочва към него пистолета си, но лейтенантът се оказва по-бърз и го застрелва. След като го погребват, той започва да претърсва основно хациендата. Накрая успява да открие сандъка, в който са останали 31 хил. лири. Там са и пощенските марки. Почти всички от тях обаче са кажи-речи напълно повредени от влага и проядени от насекоми. Като съвестен служител лейтенант Томпсън ги опакова грижливо и ги отнася в Англия. Какво става с тях?

От марката “Червения Мавриций” (на плика) са известни само 14 екземпляра

Чистачката спасителка

Смятат ги за напълно ненужни и ги хвърлят в кошчетата за отпадъци. Една от жените чистачки ги намира и решава, че това са английски марки, следователно може да се ползват за изпращане на писма. Успява да подбере годни само около 30, а с другите си пали печката.

Жената използва запазените марки за изпращане на писма, но ѝ ги връщат, защото те са невалидни в Англия. Остават 7-8 екзепляра. През 1926 г. нейният внук ги открива и носи една марка във филателната къща “Смит & Ранщайм”. Като я вижда, очите на един от собствениците за малко не изскачат от орбитите. Дотогава се смята, че екземпляри от това издание има само в колекцията на английската кралска фамилия. Той веднага брои на приносителя 5000 лири, който без колебание приема. Новият собственик организира аукцион, където предлага марката с начална цена 9000 лири. След наддаване тя се продава за 16 хил. лири!

Щом научава за това, внукът (неговото име е забравено) едва ли не си посипва главата с пепел и започва да си скубе косите. Той занася втори екземпляр от марката в друга филателна къща и там го продава за 15 хил. лири. После този човек изчезва, както се казва без вест и кост. Има някакви съмнения, че е бил проследен, ограбен и убит, но това не е доказано. Обаче през 30-те и началото на 40-те години на миналия век се появяват още 2-3 екземпляра от “Синия Мавриций”.

Като лавина расте интересът

Това, колкото и да е чудно, не само не сваля цената на марките, а и я покачва. От филателни рядкости се интересуват най-богатите хора на планетата, сред които са Дюпон, Ротшилд, Форд, Онасис, а също така прочути мафиоти - Ал Капоне, Лучано, Капоти. Филателни интереси имат принцовете на Монако и Лихтенщайн, херцозите на Люксембург и папата, както и някои диктатори от Централна и Южна Америка, Африка и Азия. От това се възползват авантюристи, които поръчват изработката на фалшиви копия на “Синия Мавриций” (а също така и на “Червения”) и успяват да ги пласират за огромни суми.

В противовес на тях се появяват експерти, които преценяват автентичността на марките. Хонорарът им за една експертиза е 10 хил. долара. На пръв поглед голяма сума, но тя е почти нищожна в сравнение със стойността на истинските марки. По каталожна оценка един “Син Мавриций” струва 400 хил. евро, но богати филателисти са готови да платят и двойно повече. А това всъщност е само една дребна хартийка в размер 2 на 1,5 см с бюст на кралица Виктория...

Никой не знае колко още екземпляра от нея са запазени и къде може да се видят. Казват, че в столицата на остров Мавриций - Порт Луи, има музей, в който е изложен един екземпляр, но не може да се гарантира, че той е автентичен. Властите не допускат до него и експерти-оценители, които да направят експертиза. Със сигурност се предполага, че поне две марки има в колекцията на английския кралски двор, но тя е недостъпна за посетители.

Делът на кралицата не се губи

А защо казваме със сигурност. Още през 1840 г., когато е издадена първата пощенска марка в Англия (тя е първа и в света), по предложение на нейния създател Роуланд Хилл е уговорено от всяко издание по 3 екземпляра да се предоставят на кралицата. Тогава още не е имало класьори и един от служителите в двореца бил натоварен със задължението да ги съхранява в пликчета, които са поставяни в специално поръчани за целта дървени кутии. Така че между тях са се намирали и три екземпляра от “Синия Мавриций”. По-късно те са подредени в създадените вече класьори.

Говори се (това не е доказано), че един екземпляр е подарен на американския президент Франклин Делано Рузвелт, който също е бил филателист, за заслугите и приноса му в борбата срещу Германия и нейните съюзници по време на Втората световна война. По поръчение на кралицата Чърчил е връчил марката на Рузвелт при срещата им в Техеран. Колко са сега действително запазените оригинали на “Синия Мавриций”, къде се намират те, никой не може да каже със сигурност. Това малко, на пръв поглед, съвсем невзрачно късче хартия, се е превърнало във филателна легенда...

За английската кралица се знае, че е най-богатата жена на света и има огромна филателна колекция

Вълшебното възкресение на Майстор Златю Бояджиев

След прекаран тежък инсулт знаменитият български художник живее още 25 години благодарение на всеотдайната обич и нежни грижи на неговата съпруга Цена и създава прекрасни картини

Цветан СЕВЕРСКИ

Нека върнем времето и се спрем за малко в есента на 1951 г., макар че тъкмо тази есен Златю Георгиев Бояджиев никога не би пожелал да нарисува. Той се прибира изморен и отпаднал от Димитровград. Там със силно главоболие дни наред е писал огромни букви и е изографисвал представителни лица върху обширни пана - украсата на Азотно-торовия завод. Казва на Цена - съпругата си, че се чувства зле и се унася в нездрав сън.

Бликащият от работоспособност организъм, здраво конструиран от природата, който винаги му е служил безотказно и вярно, сега го предава "от най-високо място"... Сполетява го злото наказание на работохолиците - инсулт с парализа. При него парализа на десните крайници. За художник това е равнозначно на смърт!

Приет в болница, две седмици лежи неподвижен, загубил говор, а и усещане, че присъства в живота. Край него неотлъчно е съпругата му. Тя не откъсва поглед от очите му, които единствено все още казват нещо. Цена, неостаряващата му жена, е свикнала да разпознава всяко негово желание по най-пестеливата мимика. Едно свиване на веждата не означава само неудоволствие, а казва и от какво е то. Помръдването на устните съдържа и великото учудване от това, че "Златю няма думи"...

Изгубил е благата си реч, приветливата си усмивка, възможността да общува. Все още диша, сърцето все още тупти и движи кръвта, за да поддържа ритъма и да гони небитието далече от този свише надарен мъж.

Един от лекуващите го лекари, д-р Янко Намичев, ще запише в спомените си, че пациентът е лежал отпуснат, изпаднал в постоянна сънливост, че е нямал желание да движи и здравите си крайници:

"Погледът му беше блуждаещ, нетърсещ и нежелаещ нищо. Непрестанно се опитваше да завие главата си с лявата ръка, може би да скрие очите си от светлината, която навярно го е дразнила. При опита да го закрепим седнал в леглото се катурваше на едната си страна, бързаше да възстанови хоризонталното си положение - навярно търсеше покой, за да запази мозъка си от излишни сътресения. Нямаше като че ли още никакъв съзнателен вътрешен подтик и желание за възстановяване. Само това инстинктивно търсене на покой".

Началото на възстановяването е извънредно трудно. Лекарските прогнози не са оптимистични, надеждите у близките му - плахи... Някои от лекуващите имат съмнение за тумор в мозъка и предлагат операция, но д-р Намичев успява да ги разубеди, като доказва, че става дума за масиран инсулт с типичната за случая афазия*. Проф. д-р Коста Заимов по-късно подробно ще изложи случая "Златю Бояджиев" в свое изследване и ще го включи в една колективна международна разработка в съавторство с френски специалисти, защото "афазията на този художник" наподобява случилото се с френския художник от испански произход Даниел Урабиета, известен с псевдонима Виерж (1851 - 1904), който прекарва инсулт на 31-годишна възраст и след възстановяването си започва да рисува с лявата ръка. (Неведоми са пътищата на провидението.)

Да се върнем в блатата стая при Златю. Никой все още не знае дали ще живее. Посещенията при него са забранени. Дори най-близките му приятели Цанко Лавренов и Васил Барака не могат да припарят до леглото му. Край него обаче денонощно е Цена. Когато ги няма лекарите, тя е всичко за болния. Проф. д-р Коста Заимов е записал, че след фаталните седмици се е забелязало проясняване на съзнанието, постепенно подобряване на общото състояние на организма, започнали да се възстановяват и "известни движения на десния крак".

Това е леко просветване в тъмната нощ. Просветване, но продължава дълго. Пациентът Златю Бояджиев напуска клиниката едва на 12 декември и се връща в дома си, където го лекуват с "медикаменти и рехабилитационни средства". Чак през април 1952 г. той започва да става от леглото и да прави по няколко крачки. Поддържа го Цена. Жената, която месеци наред му е разказвала кратки приказчици - като на малко дете, да не го измори; която го е милвала с поглед в часовете на отчаяние, давала му е кураж не само с думи, най-вече с поведението си:

- Хайде, Злати, крачка напред! Още една, още една, още една...

Злати прохожда отново. Да проходиш на 49 години - това не е шега работа. Цена вече се смее - Злати крачи сам. Помага си само с бастун. Изчезва и двойното му виждане. Само дето дясната ръка... Дали не би могъл да опита с лявата?...

Тя не смее да го изрече. Злати отново ще изпадне в раздразнение. Както в началото се развилнява от своето мучене - нищо не може да му се разбере. Мо-мооо! Да-даа-даа! Поне "да-то" е ясно.

Колкото до Цена - тя всичко проумява. Рано е още - смята тя, рано... След санаториумите може би...

Какво е загубил болният? Почти всичкото си мисловно богатство, пише в студията си проф. Заимов. Назовава отделни предмети от видимото - по-скоро перефразира понятията. Ма.. означава мама, ма-ко - малко, поно - пълно...

За него е неразбираем смисълът на пословиците.

Не може да пише.

Цена го научава да изписва собственото си име. И двамата празнуват успеха!

Господи, той вече има желание за работа! Не се ли е наработил Златю? Толкова години неспирно рисува и колко приложна работа е отхвърлил след себе си... Не го свърта на едно място, с бастуна почуква насам-натам, напуска дома, върви сам из улиците. Не обича обаче да го спират, да го питат едно и друго, нали не може да им отговаря...

Така до онзи ден, когато майка му, старата, тиква в ръцете му блок и молив и застава замряла в поза - да я рисува. И Златю хваща молива с лявата ръка, неудобно е, естествено, необичайно е, малко може тази негова ръка, тя почти нищо не знае за онова, което така умело е вършила дясната...

Стотици рисунки - картини, портрети, композиции с безброй люде и гмеж от животни, колко островърхи хълмове е издигнала тази дясна ръка, колко равнини е опънала, а сега е неподвижно, мъртво сякаш, ръчище...

Цена и старата са удивени от приликата на портрета с майчиното лице. Те сияят от щастие - Златі отново рисува! Уверени са, че това е неговото душевно спасение.

Усещането е грандиозно и не би могло да се предаде с думи. То е състояние, което заслужава да бъде отразено с музика. От този ден насетне България има отново художника Златю Бояджиев.

От този ден насетне Златю видимо подобрява цялостното си състояние. Лекарите са приятно изненадани от чувствителното повишаване на жизнения му тонус и се радват на стремежа му отново да твори. Стремежът за творчество при него е органична същност и едва когато лявата ръка му "дарява първите картини", той се убеждава, че отново живее. И бърза да рисува - да не би втори инсулт да му отнеме тази възможност. Просто се втурва след сюжетите и образите, които му се изпречват на пътя. И отново стъписва медиците: необяснимо е как така след толкова загуби от болестта се е запазило умението да пренася върху листа и платното идеи. Сложни идеи!

Рисува "по иначе от преди". Интересно е мнението на Цена за тази промяна в художническия му натюрел:

"След боледуването той много бързо промени тоновете на картините си. Все да предпочита по-светлите: охрата, жълтото, червеното - веселите бои. Когато беше здрав, той рисуваше по-тъмни картини, понякога дори в кални тонове, докато сега палитрата му се изчисти, стана светла, искряща".

Някои са на мнение, че това противоречи на състоянието му, но грешат, защото изпуска от вниманието си вътрешния му стремеж да замени тъжното, тъмното, с веселото, светлото. И промяната не е само в тоналността на рисунките му, тя е и във философията на изразеното. Онзи "разказвач на багри от селския бит" вече го няма, на негово място се е настанил философът, изразителят на сложни впечатления с езика на четката (като сполучлив заместител на езика на думите). Невъзможността да общува словесно е намерила компенсация и той показва потоци от художествени идеи.

Големият наш художник Цанко Лавренов, негов верен приятел до края на дните му, смята, че "вече не остава и следа от стилизацията, нито от загладената техника на фактурата". Казано популярно, изчезнало е онова, което е натрупано с годините в академията, и сега той рисува "на чисто". Като дете, което има дарба да рисува, но и знае как да рисува. Като порасло, че и остаряло дете.

След време критиците ще говорят за втори период от творчеството му, ще обсъждат с много думи отликите от първия му период, когато художникът е бил здрав и силен, ще се дивят на човешките възможности при толкова много загуби на здраве. Онези, които са по-навътре в материята, ще установят, че Златі изоставя симетрията и всички академични правила, за да се радва на художествения си произвол, подчинен на усета му за красота. Мнозина ще забележат, че той рисува с "неудържима фантазия" и взетото от действителността е смесено с фантастичното и причудливото в една малко странна, но приемлива хармония.

Неговите нови картини наподобяват приказки, разказани от вълшебник. Така например в конкретната уж "Зима в Бачково" той пренася къщи от селото на централния пад над селото - там, където всъщност ги няма, а и не би могло реално да ги има. Реално, но на платното действителността е друга.

Специалистите говорят и за комбинации от техники, които се съвместяват отлично, и най-важното - въздействат силно на зрителя. От този период са шедьоврите му "Говедар", "На паша", "Стълпотворение", "Почивка", "Угари"... и още много други оригинални творби. Физическото му здраве е задоволително, макар близките му да треперят над него като над рохко яйце, той желае и може да пътува.

През 1962 г. е с Цена в Париж, настанили са се в скромния хотел "Бреа". Разхождат се по многолюдния Монпарнас, той често се спира и приседнал на тротоара, нахвърля в блока си поредната скица, прави "мигновени" портрети на минувачи и им ги подарява за спомен.

С поведението си понякога разсмива онези до него. Влезли са да обядват в артистичния клуб на бул. "Монпарнас" и той си поръчва... бял боб. Толкова много вкусни ястия, той - боб. Обича си нашенецът тази храница - "пази душица", и туй то!

Златю Бояджиев живее и твори още 25 години благодарение на всеотдайната обич на съпругата му Цена, обрекла отзивчивото си сърце на любимия мъж и прекрасен художник. За тази всеотдайна обич особено топло говори тяхната приятелка, писателката Невена Стефанова, авторка на "Книга за Златю Бояджиев" - едно ценно изследване на живота и творчеството на големия наш художник и в същото време едно проникновено есе за непреходното в изкуството.

Когато четях есето-роман на Невена, все едно живеех с художника и семейството му като техен квартирант и роднина, чувствах, че придобивам и дял в страданието, което съсипва очарователното, но и извисява оцелялото у "големия човек" Златю. Живеех с мисълта за силата на обичта. И не ми се "тръгваше"...

Златю Бояджиев

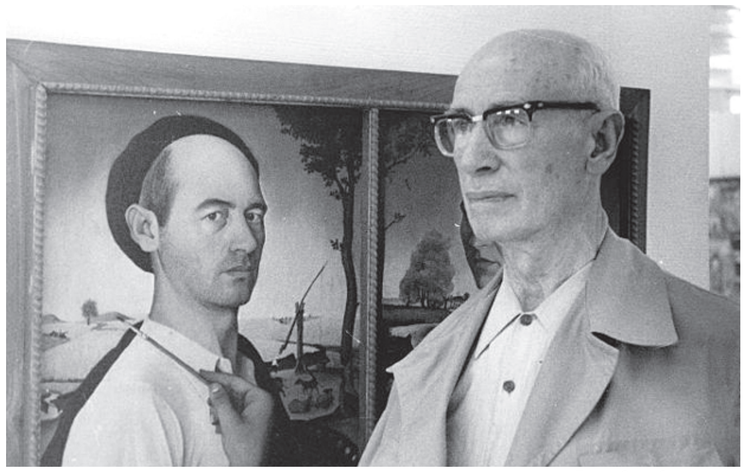
Златі (вторият отляво) в компанията на Иван Фунев, Стоян Венев и Цанко Лавренов

Със съпругата си Цена

"Брезовски овчари" - картина от първия му период

Пред своя автопортрет

На разходка с Цанко Лавренов

"Езеро"

"Майка ми и братовчедка", рисувана след инсулта

** Афазията е нарушение, при което е увредена способността за общуване. Обикновено тя настъпва внезапно, след удар или след нараняване на главата*

• • •

(От два дни в Софийската градска художествена галерия, ул. "Ген. Гурко" №1, е открита голяма изложба на Златю Бояджиев по повод 110 години от рождението му. Повече - на стр. 24)

ДУМА Неделник
СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Нов шанс за страдащите от болестта на Карим Абдул Джабар

Пътят на медицината от „Колко ми остава?” до „Как ще живея?”

Ако до преди няколко години първият въпрос на болните от хронична миелоидна левкемия (ХМЛ) бе “Докторе, колко живот ми остава?”, сега е “Докторе, на кой етап от лечението ще мога да имам дете?”. Благодарение на най-новите медикаменти, както и на възможностите за провеждане на съвременни изследвания, този рак на кръвта вече не е присъда за болните. Приложението на лекарствата, наречени тирозинкиназни инхибитори (ТКИ), промени съществено естествения ход на заболяването. И макар средностатистически броят на новозаболелите да се запазва, преживяемостта на тези пациенти се увеличи значително.

Въпреки това не всички въпросителни пред лекарите имат отговор. Един от тях е

„Кога пациентът е излекуван?”

В момента хематолозите по целия свят проучват възможностите за спиране на лечението при пациенти, чието състояние се е подобрило. В момента в света започва мащабно клинично проучване - в над 40 страни, и се очаква при 1000 от около 2500 пациенти да спре на лечението поради подобряване на състоянието им. Това е от голямо значение и за самия болен, и за здравноосигурителните системи, тъй като лечението на ХМЛ е доста скъпо. В България лекарствата на един такъв пациент в зависимост от степента на развитие на болестта струват средно месечно около 5 хил. лв.

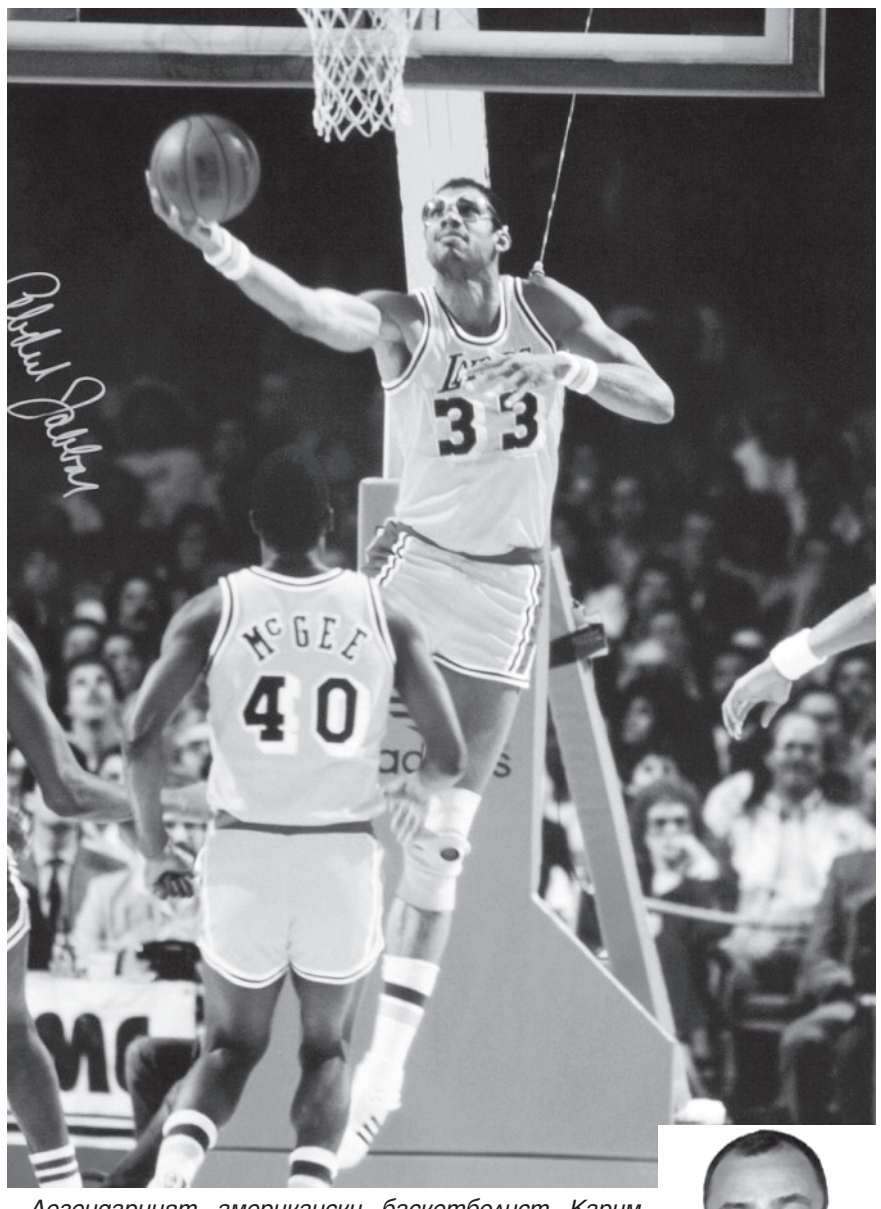
Към момента на диагнозата на левкемия се смята, че броят на туморните клетки възлиза на 10 на 12-а степен, което съответства на окръжност с диаметър 15 см. В хода на лечението броят на левкемичните клетки намалява. Засега медицинската наука смята, че спадането им под 0,1% (окръжност с диаметър 1,5 см) е гаранция, че болестта няма да прогресира в следващите няколко години. Постигането на още по-добър отговор на лечението (спадането на левкемичните клетки под 0,0032%) се изразява с окръжност с диаметър 48 мм. Това вече е възможност за спиране на лечението.

На определен етап от лечението при голяма част от болните настъпва подобрение на състоянието. Как да бъде променено лечението и дали то да спре, лекарят може да прецени въз основа на определени изследвания. Основен елемент от лечението е да се оцени как намалява туморният обем (броят на туморните клетки). Използват се няколко метода като молекулярният е най-чувствителен и позволява да се улови 1 туморна клетка на 100 хил. здрави. Спадането на молекулярния обем под 0,1% в голяма степен е гаранция за липса на прогресия на заболяването в следващите години. Нивата на молекулярния отговор се разделят на 2 основни форми - голям (спад на туморния обем под 0,1%) и пълен, при който не може да се докаже наличие на остатъчни левкемични клетки. Но това не изключва наличието ми, а само показва, че са под прага на чувствителността на използвания метод на изследване. Затова колкото е по-чувствителен методът, толкова по-точно може да се разбере какво е намалението на туморния обем.

Първи на Балканския полуостров въвеждаме

нов метод на изследване. “Досега изследването се извършваше ръчно в 5 етапа, което отнемаше около 6 часа работно време, а резултат от изследването можеше да се получи след 2 до 3 дни. За да се поведе изследването, бе необходимо да се вземе около 10 мл кръв и изискваше многобройни накапвания на контроли (проби), което крие риск от неточности при капането, а това може да промени крайният резултат”, обяснява доц. д-р Георги Балаценко, началник на Консултативно-диагностичен блок към Специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания в София. От около половин година България единствена на Балканите, разполага с нов апарат за изследване на туморния обем, при който човешкият труд се свежда до 4 накапвания, което отнема 10 минути. За изследването са необходими около 200 микролитра (вместо 10 мл) кръв. Цялото изследване отнема около 2 часа, което позволява още същия ден да се получи резултат и да се знае какво е нивото на остатъчната болест при пациента. Най-важното е, че новата апаратура показва с много по-голяма точност какъв е обемът на туморните клетки в кръвта.

НЗОК плаща за изследването, но средствата покриват само стойността на консумативите, коментира доц. Балаценко.

Легендарният американски баскетболист Карим Абдул Джабар пребори левкемията. Шестократният шампион на НБА шокира света през ноември 2009 г., когато разкри, че страда от заболяването, диагностицирано година по-рано. През февруари 2011 г. обяви, че е излекуван. На малката снимка доц. д-р Георги Балаценко

В БЪЛГАРИЯ

От хронична миелоидна левкемия (ХМЛ) у нас страдат около 350 души. Тя е злокачествено заболяване на кръвта и една от четирите най-често срещани разновидности на левкемията при възрастните хора. Болестта започва своето развитие заради аномалия на стволовите клетки в костния мозък. Отклонението е локализирано върху дефектен ген в т.нар. Филаделфийска хромозома, който е отговорен за синтезирането на белтък, контролиращ производството на бели кръвни телца. Прогнозите са, че до 2020 г. преживяемостта на тези пациенти ще се увеличи, като тя ще бъде съизмерима с тази на диабетиците”, коментира проф. д-р Георги Михайлов, национален консултант по хематология.

За полиомиелитната ваксина, родена по време на „студената война”

Д-р Христо ОДИСЕЕВ, д.м.н.

След Втората световна война човечеството страдаше от опасно зло - детски паралич. Учените знаеха нейния причинител още от 30-те години, знаеха как се пренася заразата, но бяха безсилни да спрат нейното разпространение.

В периода на Студената война двама смели мъже и големи учени - американецът Алберт Сейбин и руснакът Михаил Чумаков, с голям риск за собствените си съдби завързват сърдечна дружба и в тясно сътрудничество създават “оръжие” срещу опасната болест.

През 50-те години на XX век десетки учени в света работят върху създаването на ваксина срещу полиомиелит. Двама американски вирусолози - Донас Салк от университета в Питсбърг и Алберт Сейбин от университета в Синсинати, изпъкват над останалите. Салк работи върху убита с формалин ваксина, а Сейбин - върху жива. И двете предпазват от инфекцията. Но докато убитата дава временен имунитет и са необходими постоянни реимунизации, живата създава пожизнен. Живият ваксинален вирус се намира в слюнката, излъчва се при дишане на имунизираните и води до пасивна имунизация на околните. Ваксината на Салк се прилага с инжекция, тази на Сейбин - чрез накапване върху бучица захар или с лъжичка. От друга страна, приготвянето на убита ваксина е много по-лесно.

Салк изпреварва Сейбин и в началото на 1955 г. ваксината му е готова. След проверката й е одобрена от правителството и започва масово приложение в САЩ.

През 1956 г., след като ваксината на Сейбин е готова, липсват хора за проучването й - всички младежи до 20 г. вече са имунизирани с ваксината на Салк. За да се докаже безвредността и ефективността на една жива ваксина, необходими са хиляди ваксинирани.

Междувременно в СССР се разраства епидемия от полиомиелит. Съветските учени са убедени в превъзходството на живите ваксини, но не смеят да правят опитите за получаване на жива полиомиелитна ваксина, защото диктаторският режим тегне над тях, а един неуспех би ги пратил най-малко в Сибир.

По това време водещите вирусолози Анатолий Смородинцев, Михаил Чумаков и неговата съпруга Марина Ворошилова (дъщеря на политическия лидер Ворошилов) заминават за САЩ за среща със Сейбин и Салк. Същата година със съгласието на американското правителство и строгите инструкции на ФБР Сейбин заминава за СССР. Чумаков се обръща към Министерството на здравеопазването за разрешение да я внедри в практиката. Преодолявайки неимоверни трудности, Чомаков създава мощна база за производство на ваксината и за приложението й в практиката. След първите проверки през 1959 г. екипът му организира широко теренно проучване. Започва масова имунизация. В течение на една година са ваксинирани над 10 млн. деца и младежи. Епидемията от полиомиелит е потушена. Ваксината започва да се прилага и в други страни.

Понастоящем инфекцията е изкоренена в почти всички страни. Докато през 1988 г. са регистрирани 350 000 засегнати от болестта, през 2011 г. са 650 болни, а т.г. до април - само 47. Единствени огнища се появяват в Афганистан, Пакистан и Нигерия.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Освобождаването на информацията

Отвореното управление ще подобри прозрачността и ще даде шанс за възраждане на малкия бизнес в ЕС

**От Ивайло КАЛФИН,
Член на Европейския парламент**

Стоите на голяма, шумна улица в непознат за вас град. Закъснявате и трябва да стигнете бързо до място, където ви очакват, но не знаете откъде да хванете такси или автобус и кога ще минат. В някои градове времето до следващото свободно такси във вашата посока може да се провери през мобилния телефон чрез апликация, създадена на базата на информация за пътния трафик. Тя се събира и сега от общината, но достъпът до нея често е непоносимо скъп или пък тя се подава във вид, който не е пригоден за компютърна обработка. Освобождаването на информацията често се сравнява със златна мина за малките и средни компании, които съставляват 90 на сто от европейската икономика.

Обществеият сектор е най-големият източник на информация. Затова всяко решение, свързано с режима за достъп до нея, не би могло да мине незабелязано.

Създаването на възможност за свободен достъп до публичната информация несъмнено ще има отражение и върху прозрачността на управлението и ще даде възможност на гражданите да видят какви са мотивите, когато се взема едно или друго решение. От друга страна, тази информация има силно пазарно влияние и може да се използва като

оръжие срещу монополи

и за предотвратяване на злоупотреби с пазарно положение.

Европейският парламент прие преди два дни промени в европейската директива за повторната употреба на публичната информация от 2003 г., които съществено ще променят правилата в ЕС за работа с нея.

Зад абстрактно звучащото понятие публична информация стоят неща, от които се нуждаем или ползваме ежедневно като карти, статистика, метеорологични сведения, списъци на инфраструктура, данни от публично финансирани изследвания и дигитализирани книги от библиотеки.

Как се променят правилата? На първо място информацията, която ще се предоставя на гражданите, е в много по-

голям обем от досега. Практически всички документи, които не съдържат лични данни, класифицирана информация или не са защитени от авторски права, ще бъдат задължително качвани в интернет.

Преговорите, които водих от името на парламента, не бяха лесни и се проточиха повече от година, тъй като трябваше да се преодолее съпротивата на страните членки срещу разширяването на достъпа до информация. В работата си по новото законодателство се водех от разбирането, че трябва да се промени

S&D
Група на Прогресивния алианс на
социалистите & демократите
в Европейския Парламент
Делегация на
българските социалисти

начинът на мислене на администрацията. Не тя да решава кое да направи достояние, а да споделя всичко, което е позволено по закон. Обемът на информация, вътрешните документи, които ще се предоставят, ще се определят от

страните членки, но срещу задължението да се дават ясни обяснения защо някоя информация не е направена публична и достъпна.

На второ място, информацията трябва

да бъде безплатна или с много ниска цена

Обществото вече е платило за събирането на тези данни, издържайки администрацията чрез данъците си. Както личи и от наименованието на директивата, информацията, която трябва да се качи в интернет, не е нова. Тя вече е събрана в изпълнение на задълженията на администрацията, а не специално. В момента централните и местни власти печелят от препродаването ѝ на граждани и фирми. Приходите, които се получават в бъдеще, администрацията ще трябва да компенсира от други източници или от създаването на нови услуги.

Отварянето на управлението ще бъде от особена полза за малкия бизнес и за изследователите, които нямат финансови възможности сами да набират подобни данни.

В едно изследване на Европейската комисия се показва, че ако се сравнят новите възможности за бизнес с публична информация в различни области, като движението на градския транспорт, прогнозата за времето, финансовите услуги и др., със загубите, които би претърпяла администрацията, лишавайки се от този приход, балансът е категорично в полза на отварянето на пазара. Очакванията са, че то ще генерира допълнително 40 млрд. евро годишно в европейската икономика.

Във всяка държава ще има орган, който ще помага на гражданите и фирмите да преодоляват отказа от информация или ще разследва неправомерно високи такси.

Жалбите ще се разглеждат бързо и евтино

или дори безплатно.

Важна новост е, че въвеждаме принципа на отворения формат, т.е. данните трябва да позволяват на различните технологии и търсачки да ги използват, а не да се фаворизират част от тях. Дефиницията е сходна с тази в Съединените щати, което отваря още повече възможностите на пазара в Европа.

Разширява се и обхватът на законодателството с включването на културни институции като архиви, музеи и библиотеки. Така ще се разшири достъпът до културна информация, при това без да се засягат съществуващите вече защити на правата на интелектуална собственост. Културните институции ще запазят правото си да печелят от своите колекции, отваряйки се и към дигиталното поколение.

Европейските фондове до 2020 г.: поглед в аванс

До 1 януари България трябва да подпише с Европейската комисия споразумение за това за какво и как ще харчи европейските фондове през следващите седем години. Споразумението е една от новостите в европейското финансиране, които трябва да направят харченето на парите по-ефективно и по-пестеливо. За първи път Брюксел иска конкретни ангажименти за свършена работа от правителствата. Целите, за които ще могат да се харчат европейските средства, не бива да се отклоняват от тържествените обещания, записани в стратегията за развитието на Европа до 2020 г.: създаване на работни места, повишаване конкурентоспособността на икономиката, по-чиста природа и по-пестеливо разходване на енергия.

България ще получи 15,4 млрд. евро от бюджета на ЕС за 2014-2020 г. Малко повече от 7 млрд. от тях са за политиката за сближаване и харченето им ще се управлява тъкмо от партньорския договор.

Какво пише в споразумението между Европейската комисия и България

Заради изоставането си в иновациите (на последно място в ЕС) още с първата цел България обещава да свърже устойчиво научните институти и бизнеса, да насърчава фирмите да внедряват изобретения и модерни технологии. Последна и в информационните и комуникационни технологии (повече от половината българи не ползват интернет), София разчита да получи европейски средства за дигитализиране на управлението, включително работата на администрацията и здравеопазването.

Повишаването на конкурентоспособността на малките и средни предприятия ще става чрез стимулирането на нови бизнес идеи, внедряването на технологии и пускането на пазара на изобретения и продукти, резултат от научни изследвания. По друга тематична цел от еврофондовете ще се финансират проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, както и за подобряване на енергийната ефективност, за саниране на административни сгради и частни домове. За адаптация към климатичните промени (България ще е сред най-засегнатите) ще изработваме модели за прогнозиране и оценка на рисковете от природни бедствия, както и организация за справяне с последствията от тях. Строителството на транспортната инфраструктура ще продължи, но усилията ще бъдат пренасочени към изграждане на интегрирани транспортни мрежи с интермодални връзки.

Заради високите нива на безработица Брюксел настоява европейските пари да работят за увеличаването на работните места, борбата с бедността и за модернизиране на образованието. По линия на насърчаване на заетостта (безработицата у нас е над средната в ЕС) европейските средства ще се използват за реформиране на пазара на труда - една от най-спешните задачи пред България според ЕК, и за настройване на образованието към нуждите на пазара на труда. Инвестициите в борбата с бедността ще отиват за подобряване на социалните услуги и за интегриране на маргинализирани общности. Брюксел смята, че е нужно да се работи повече и за повече прозрачност и почтеност на администрацията.

От какво ще зависи финансирането

Споразумението за партньорство е обвързващ документ и парите ще идват само ако ангажиментите се изпълняват. Затова е много важно какво точно ще бъде договорено. Брюксел поставя няколко типа условия. Предварителните са свързани с прилагането на европейското законодателство. Страна, която иска да инвестира европейски пари в управлението на водите например, трябва да възприеме изцяло екологичното законодателство на съюза. Ако обещанията не бъдат спазвани, парите могат да бъдат замразени или отнети. Това вече се случи на Унгария.

Освен това 5% от парите за сближаване ще бъдат заделени в резерв. Той ще се разпределя само между държави и региони, отличници в усвояването на средства. За първи път за отпускането на пари от структурните фондове се поставят и условия, свързани с финансовата дисциплина, като Брюксел си запазва право да диктува мерки в страните с финансови затруднения.

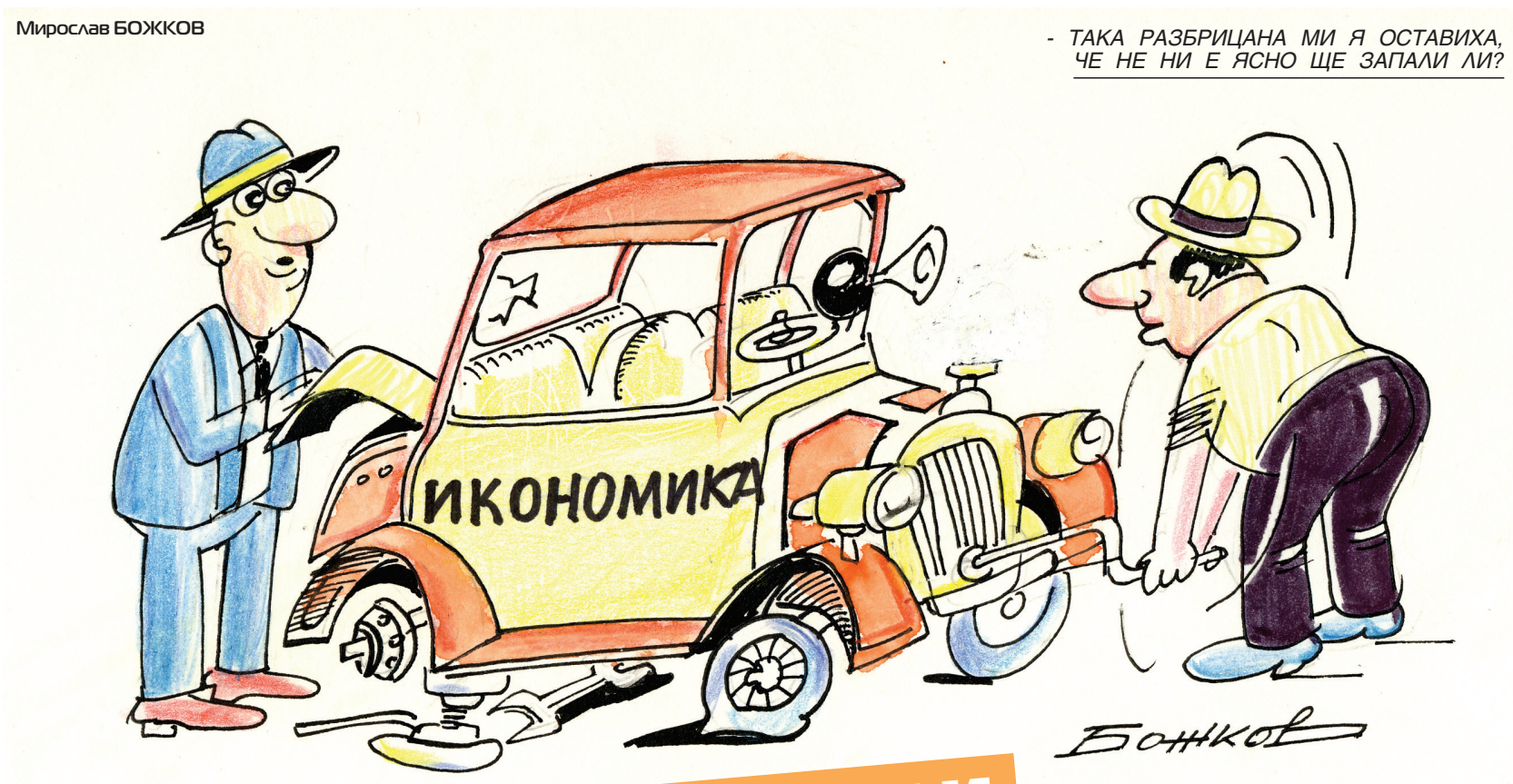
Няколко месеца преди приключването им преговорите на България с Европейската комисия не са основание за особен оптимизъм. Предишното правителство е внесло проект, служебното го е актуализирало, с ангажименти по всичките 11 тематични приоритета, записани в типовите договори на Брюксел, разпратени до европейските столици. Вместо да избере няколко цели и да концентрира усилията за постигане на видими резултати, досегашната стратегия е построена на принципа, че страната трябва да догонва едновременно по всички линии. Все още предстои да си изясним и какви приоритети ще се финансират от националния бюджет извън европейските фондове. Целта не бива повече да е европейските пари просто да бъдат похарчени. Средствата от ЕС трябва да бъдат допълнителен, а не основен източнтик на финансиране на националните политики в изпълнение на общоевропейски цели.

Пародия

ДОБРА НОВИНА
БИЕМ САЩ 5 ПЪТИ ПО ПОДСЛУШВАНЕ!

Мирослав БОЖКОВ

- ТАКА РАЗБРИЦАНА МИ Я ОСТАВИХА, ЧЕ НЕ НИ Е ЯСНО ЩЕ ЗАПАЛИ ЛИ?

ТВЪРДО ОТЗАД ИЛИ ТВЪРДО ОТПРЕД

Сава КРЪСТАНОВ

Футболният отбор на “Тупан” допусна пет поредни загуби и се срина на последното място. Пусна три леки гола и отборът му загуби. Тази загуба предизвика феновете да поискат оставката на треньора Кучеманов. Собствениците на отбора заявиха, че Кучеманов има доверието им и стоят твърдо зад него.

Глутница освирепели кучета изпохапа до смърт възрастна жена. Граждани поискаха за пореден път оставката на директора на “Зоо охрана”. Кметът Зюмбюлев заяви, че проблемът не е от вчера и не може да се реши в близките десет години, затова застава твърдо зад директора.

Няколо десетки цигани окупираха полицейското управление в град Н и поискаха незабавното освобождаване на крадеца на кабели Ромчо. Заявиха, че застават твърдо зад него, тъй като в града нямало работа и ромите били принудени да крадат, за да оцелеят.

Памуков, директорът на “Язовири и каскади”, пропусна да източи язовир “Детелина” и две села бяха наводнени, а реколтата и къщите на хората съсипани. Обществеността поиска незабавно оставки и търсене на наказателна отговорност. Министърът обяви, че застава твърдо зад директора, тъй като причина за наводненията са невижданите досега проливни дъждове.

Депутати поискаха оставката на Христомилова, шефката на Здравната каса. За пореден път липсваха животоспасяващи лекарства за онкоболни. Министърът на здравеопазването заяви, че застава твърдо зад Христомилова. Причина за липсата на лекарства била удължаването на процедурата на обществените поръчки поради обжалване в съда. Починалите болни нямало защо да се жалват.

Висшият съдебен съвет отхвърли искането за дисциплинарно уволнение на съдия Проспалена Поспалова. Тя беше забавила решенията на петнадесет дела, някои от които бяха прекратени поради давност. Съдиите се мотивираха, че компютърът й бил много стар и правел засечки, затова застават твърдо зад нея.

От опозицията поискаха оставката на премиера за неизпълнени предизборни обещания за повишаване доходите на населението. Депутатите от управляващата партия до един застанаха твърдо зад премиера. Неизпълнените обещания били нормална практика за всяко правителство.

Така за две десетилетия държавата се срина, тъй като зад всички некадърници и нарушители твърдо заставаха техните началници и съответните институции... Най-накрая на народа му дойде до гуша. Излезе на протест и заля улици и площади. Поискаха всички, които са стояли зад некадърниците и мошениците, да бъдат изхвърлени завинаги от обществения живот. Хората прозряха, че за да се оправят нещата, им трябват водачи, които да застанат твърдо отпред.

АФОРИЗМИ

Турхан РАСИЕВ

- По-добре е да скучаеш сам, отколкото в компанията на глупаци.

- Както върви, идващите поколения може и да не дойдат.

- Всяка сутрин, след като се събуди, първата му работа беше да провери дали е... жив!

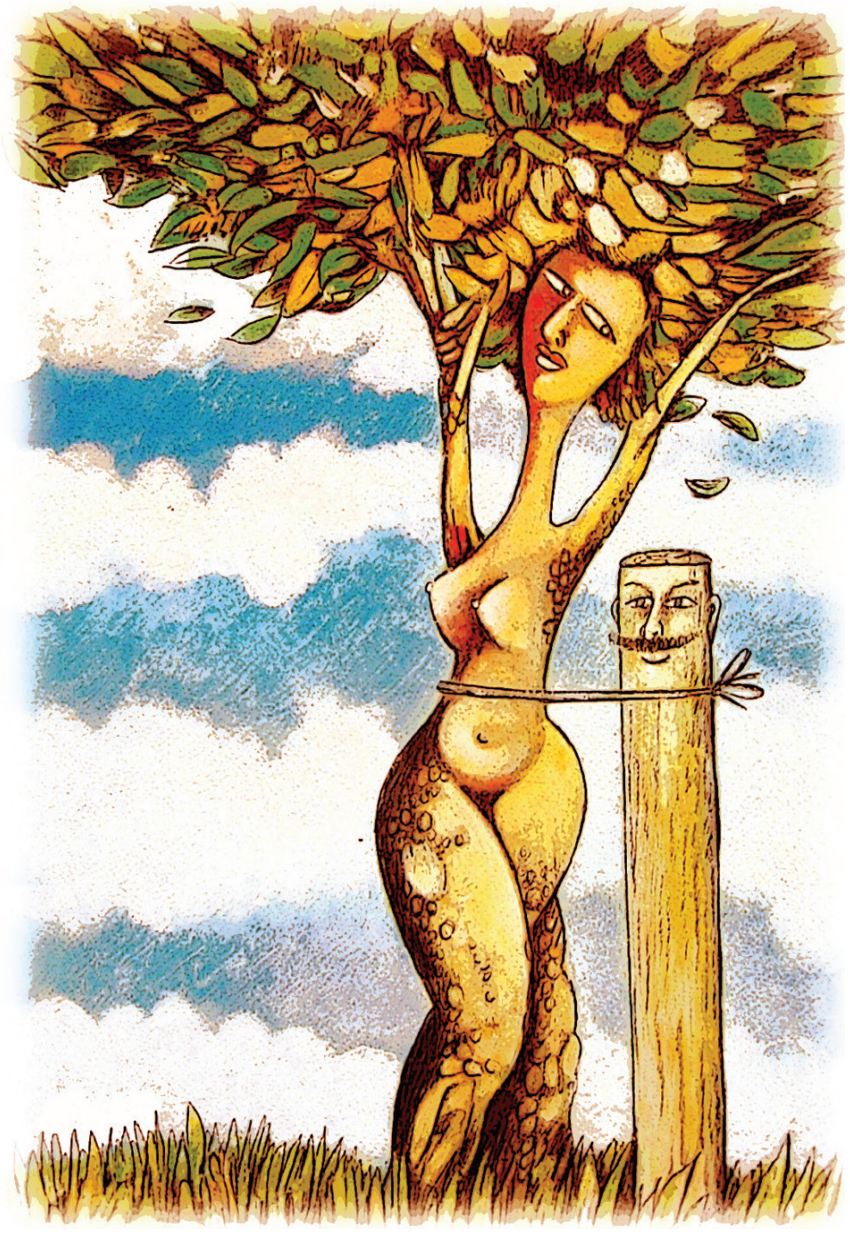
- Ако можеше, той би говорил и зад собствения си... гръб!

Кога ще ги стигнем китайците?

Димитър БЕЖАНСКИ

Това се случи миналото лято. Бях в любимия си град Созопол. А там известната в миналото кръчма до централния плаж “Вятърната мелница” сега предлага китайска кухня. На един тезгях отвън, пред погледа на разхождащите се курортисти, един китаец майсторски, даже не майсторски, а виртуозно премята на тигана си нарязани зеленчуци. На около метър от него друг китаец (той е с очила) похапва от вече приготвеното ястие и блажено се усмихва - демек - вижте колко вкусно готви моят сънародник.
Ясно, стар рекламен номер! - казвам си и си тръгвам.
След около час минавам пак. И пак същото. Единият китаец премята манджата в тигана, другият (с очилата) яде. След два часа - също. На другия ден - пак!
Брей! - викам си. - Как издържа тоя човек на толкова ядене, бе?!
Взимам си бира от съседното капанче, сядам на една пейка наблизо и започвам дискретно да ги наблюдавам. И какво виждам? От време на време китайците си разменят местата! Този, който работи, отива на мястото на онзи, който яде, като не забравя да си тури очилата. Те явно влизат в екипировката на ядящия. За да могат разхождащите се да ги различават. После пак - от работното място на трапезата, от трапезата - на работното място...
Е, това - казах си - при нас, българите, не може да стане! Да си размени българинът мястото за ядене срещу мястото за работа? Никогаж! Ще стои той там, ще плюска до пръсване, но няма да се съгласи на подобна размяна! Защото знае, че и оня, другият, и той е такъв. Пусни го веднъж до копанята, пък чакай после да се отдели от нея! Има да чакаш!
Разхлаби ли си той колана, разгащи ли се - стой, та гледай!
Ех, кога ще ги стигнем китайците?!

Анатолий СТАНКУЛОВ

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

НОВИ ЗАКОНИ НА МЪРФИ

Закон на биомеханикита: Колкото повече те сърби, толкова по-трудно достигаш мястото.

Закон на театъра и стадиона: Хората, чиито места са в най-отдалечената от пътеките част на реда, винаги пристигат в последния момент, налага им се да излизат по няколко пъти по време на представлението/филма, мача/, за да си взимат храна, бира или да ходят до тоалетната и си тръгват преди събитието да е приключило. Хората, чиито места са в самия край на реда, винаги идват първи, никога не стават да си купуват неща, имат крака като на Питър Крауч или огромни шкембета и стоят до самия край на събитието, че даже и след това. Тези хора са вечно в лошо настроение.

Закон на кафето: В момента, в който си направиш кафе, шефът ти ще те помоли да свършиш нещо, за което ще ти е нужно време точно колкото кафето да изстине.

Закон на съблекалнята: Ако само двама души използват съблекалнята, шкафчетата им задължително са съседни.

Закон на логичния аргумент: Всичко е възможно, ако нямаш представа за какво говориш.

Закон на търговията: В момента, в който откриеш продукт или стока, която наистина харесваш, спират да я произвеждат.

Закон на доктора: Ако не се чувстваш добре и си уговориш преглед при личния лекар, докато стигнеш до него, вече се чувстваш по-добре. Ако не се обадиш на лекаря си, си оставаш болен.

Новини от селското стопанство:
Вчера фермерът Драндаров объркал плюса и минуса в електрическата инсталация на кравефермата си. Когато включил доилния агрегат, надоеното вчера мляко било отново напомпано в кравите-рекордьорки...

☺

- Здравейте, аз съм новата ви съседка, искам тази нощ да се повеселя, да пийна, да си прекарам приятно с мъж! Свободен ли сте тази нощ?
- Разбипа се!
- Ще се погрижите ли тогава за кученцето ми?

☺

Реклама:
"Посете новооткритият ресторант "Карма". В него няма меню. Просто ти носят това, което заслужаваш."

☺

Евробългария:
Живеем в държава, в която пицата, поръчана по телефона, идва по-бързо от Бърза помощ...

☺

Студенти от първи курс в частен университет на изпит. Доцентът е отчаян:
- Колеги! Задавам този въпрос на всички ви, който знае, нека отговори! Ще зачета на всичките тройка. Моля ви!
Студентите:
- Питай!
- Колеги, какъв е цвета на учебника?
Мълчание...
- Как се казвам?
Мълчание...
- По какво сте на изпит?
Мълчание...
По едно време откъм задните банки се чува мърморене:
- Егати трудните въпроси задава този звяр!

☺

Двама вегетарианци седят в кафене. Идва келнерът:
- Какво ще обичате?
- Доматен сок - поръчва единият.
Другият възкликва:
- Нима ще пиеш кръв от мъртви домати???

☺

Знаете ли, че:
Всички разводи започват с думите "Хайде да се оженим!"

☺

- Сине, я ела тук.
- Тате, мамо. Добре де, всичко е ясно. Намерили сте цигарите? Обаждала се е класната? Ако е за парите - ще ги върна. Тате, наркотиците в гардероба не са за мен, за продажба са. Ако са идвали от полицията, нищо не могат да докажат. Няма труп - няма престъпление.
- Ти ли счупи вазата?

☺

- Келнер! В супата ми има слухов апарат!
- Бихте ли повторили поръчката, лошо чувам...

☺

На входа на църква в малко градче е написано: " Ако си се уморил от грешния си живот, прекрачи прага и се присъедини към нас!" Отдолу с червило е добавено: "Ако още не си - обади се на телефон 081234236519872!"

☺

Любител на чашката към жена си:
- Скъпа, а чувала ли си, че първата заплата трябва цялата да се изпие?
- Чувала съм, а ти би ли могъл да спреш да се държиш, сякаш си сменяш работата всеки месец?

☺

Жена на новобогаташ се фотографира пред руините на Партенона. Сяда на една паднала колона и казва на фотографа:
- Само, моля ви, внимавайте колата да не влезе в кадъра, иначе моят ще реши, че аз съм я бутнала...

☺

Трима мъже в бара след пет-шест-седем бири спорят чия жена вика по-силно по време на секс.
Първият:
- Моята така вика, че чак буди децата в другия край на апартамента!
Вторият взима думата:
- А моята буди съседите в целия вход!
Третият пийва от биричката си и само се смее. Накрая казва:
- Далеч са от моята. Тя така се дере, че понякога я чувам чак в бара, като си пия бирата!

☺

Собственикът на бирария Лъчо финансово не зависеше от настъпването или ненастъпването на поредната финансова криза, защото той знаеше, че когато мъжете имат пари, те пият, а когато нямат - пият от мъка.

☺

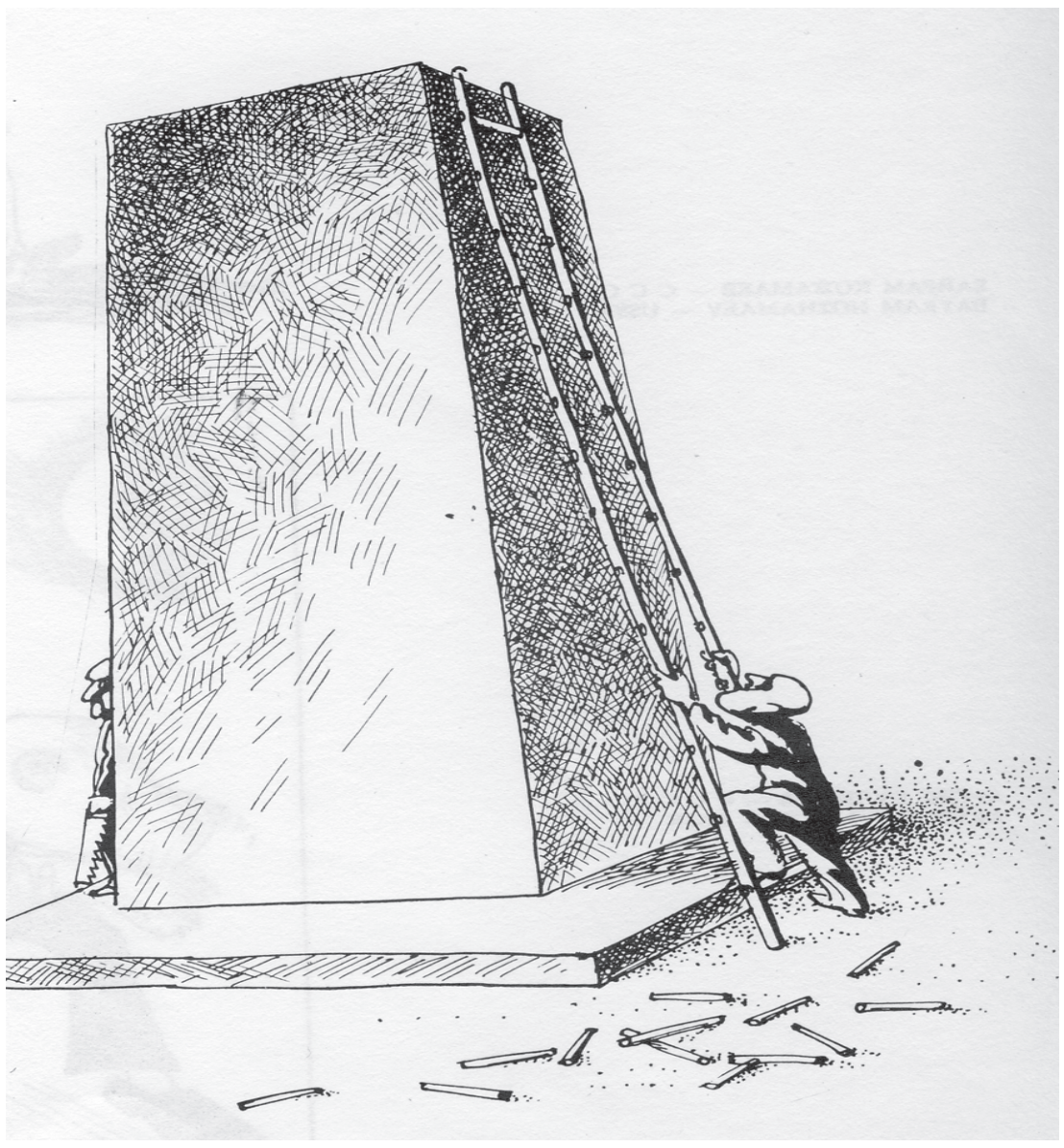
Нощен полет. Една пътничка се взира през прозорчето към мигащата лампичка на края на крилото и вика стюардесата:
- Бихте ли казали деликатно на пилота, че е забравил левия мигач?

☺

Един се загубил в гората. Лутал се ден, два, три... На четвъртия срещнал човек.

Еврокласици

Александър ВОЛОС - ПОЛША

- Братче, слава Богу, че те видях - от три дни съм се загубил в тая гора!
- И кво се радваш? Аз пък се загубих преди цял месец!

☺

Една блондинка казва на приятелка:
- Подадох в съда заявление - иск за издръжка за детето.
- И?
- Отказаха ми, трябвало първо да се разведем...

☺

- Как е синът ти?
- Не е добре! Вчера му дадох десет лева да се почерпи, а той взел, че си купил стихосбирка...

☺

Знаете ли, че:
Няма нищо по-приятно от усещането за изпълнен съпружески дълг, даже и ако по погрешка си изпълнил дълга на някой друг.

☺

Искате да носите полза на обществото? Искате момичетата да тичат след вас? Искате да ви чакат с нетърпение, каквото и да е времето?
Градският транспорт търси шофьори на автобуси!

☺

Клиент в ресторант се изнервил, понеже вече чакал над половин час поръчката си. Накрая се появява келнерът:
- Още минутка-две, господине, и ще ви донеса рибата.
- Бихте ли ми казали на какво я ловите? Може да ви препоръчам подобра стръв?

☺

Тя:
- Ти футболист ли си?
- Да, как позна?
- Никой не ме е прегръщал и целувал така...

☺

В родилния дом нов татко се чуди:
- Господи! Близнаци!
- Не, едно е детето - успокоява го медицинската сестра. - А следващия път елате трезвен.

☺

Катаджия спира кола. Отива. Пита строго:
- Знака видяхте ли?
- Видях.
Катаджията се усмихва добродушно:
- Моят син го нарисува.

☺

Модерни времена:
Родители отиват на лекар.
- Какво ще бъде, докторе, момченце или момиченце?
- Като порасне, само ще реши.

☺

От женски форум в интернет:
След като преспах с мъжа на една моя приятелка, започнах по съвсем друг начин да гледам на нея. Как може тя да изневерява на толкова готин и внимателен мъж?

☺

Седи мъдрец и размишлява. Към него притичва развълнуван човек:
- Преди малко оттук мина един убиец, видя ли накъде тръгна?
- Какъв убиец?
- Убиец, бе! Такъв, който убива хора.
- Палач?
- Не, бе, който убива без причина.
- Войник?
- Не, този убива хора в собствените им домове.
- Аааа, разбрах, никакъв лекар не съм виждал да минава...

☺

Знаете ли, че:
Господ е сътворил човека по свой образ и подобие, а жената - по свой вкус.

☺

Пожар. Мъжът вика на жена си:
- Бързо, какво да спасяваме по-напред?
Глас от гардероба:
- Изнасяйте гардероба!
Мъжът поглежда подозрително:
- Кой се обади?
- Ние, панталоните!

☺

- За вас, продавачите, кого е най-трудно да измамите?
- Другите продавачи.

☺

В кабинета на директора на цирка влиза един човек:
- Добър ден,идвам да видя дали ще се намери работа за мене?
- Имате ли някакъв талант?
- Мога да имитирам птици перфектно.
Директорът помислил малко и казал :
- Съжалявам, вече имам двама, които правят това.
Човекът,разочарован, не казал нищо, отворил прозореца и... отлетял.

☺

- Трябваше от тази супа да свариш сто литра, - казва мъж на жена си.
- Толкова ти хареса?
- Не, просто тогава нямаше да е толкова солена.

☺

Пиян си поръчва песен в кръчмата:
- Чшшш, алоооу, оркестъраааааа! Искам да ми изсвирите тая мойта песен, семейно-търговската, с религиозно-приватизационна насоченост!
В този момент музикантите се спогледали недоумяващо. Само най-старият от тях кимнал и засвирил "Продават се, мамо, белите манастири"...

☺

- Не смятам да правя любов с теб на матрака, на който си правил секс с нея!
- Добре! Хайде да изхвърлим матрака! Изхвърляме и дивана, това кресло, масата! Изнасяме и ваната, пералнята, цялата кухня! Не се качвай на асансьора, не се вози на колата! И не ходи в природонаучния музей в малката зала на третия етаж !

☺

Мъж нахълтва в дома си и крещи на жена си:
- Всичко знам! Къде е той?!
Жената:
- Не знам!
Мъжът се обръща към сина си:
- Синко, помогни ми да намерим негодника!
Синът поглежда под леглото:
- Чичо Васко, да си видял някъде негодника?

☺

Хванал Вуте златния кит и китът му казал:
- Пусни ме и ще ти изпълня три желания!
- Ама какви желания, бе?! Карам те право при златаря!...

☺

- Келнер, защо салфетките са мазни?
- Това не са салфетки, това са палачинките, които поръчахте!

☺

Знаете ли, че:
Предимството на малкия бюст е в това, че лятото може да се ходи без сутиен. Предимството на големия бюст е в големия бюст.

☺

В чудния свят на българското здравеопазване:
След като стоматологът Иванов обяви на пациента Георгиев сметката за лечението, на последният му се наложи спешно да посети невролог, кардиолог и психиатър.

☺

Семеен живот
Мичето всяка сутрин носеше на мъжа си кафе в леглото, защото ако не успееше, утрото започваше с бира.

☺

В чудния свят на риболовците
Учени откриха нов вид генномодифицирана риба:
- Гад! Не кълве и това е!

☺

Мъж към любовницата си:
- Бе да дойда у вас, ама мъжът ти не може ли да се върне неочаквано от командировка?
- Не се и надявай...

ПЕГАС

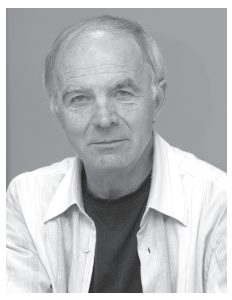
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013, БРОЙ 136

От редактора

Ислямисти отново шетат из България?

Борис ДАНКОВ

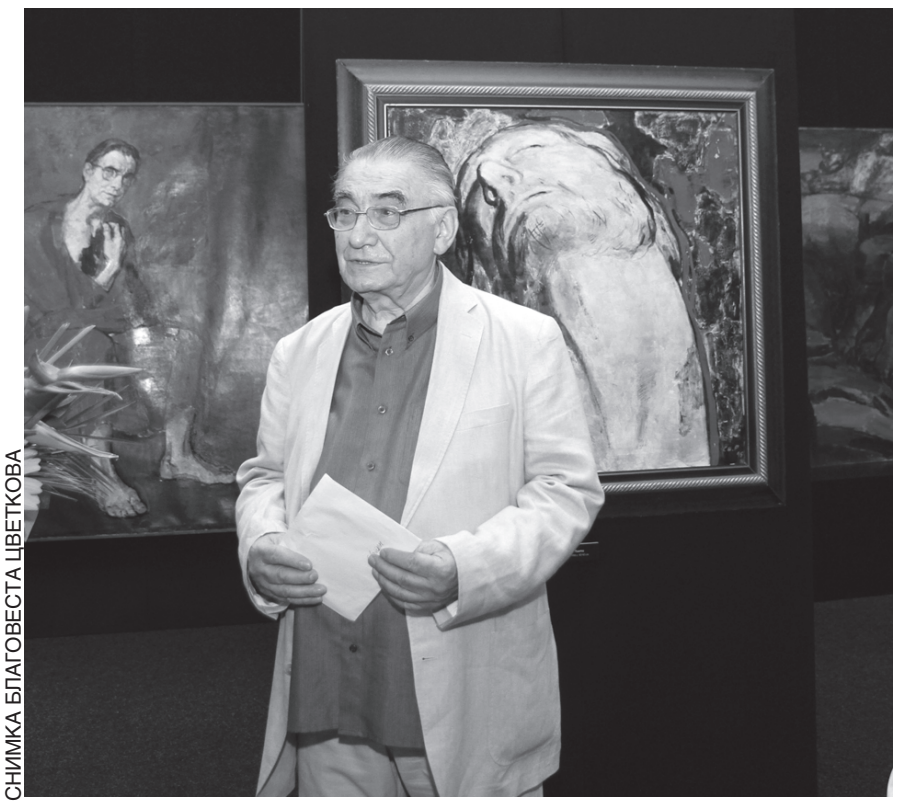
От своя страна кметът на селото Арбен Мименов едва сега бил узнал, че "атрактивните" емисари били идвали всяка година в Сатовча от 2005 г. насам. Още "по-железен" се оказа директорът на местното училище Джевдет Дунчев, който нямало да допусне "гостите от Франция" да посетят школото - дори "да изявят желание", тъй като то се развивало "в светска посока"!!!

Оня ден в предаването си "Тази сутрин" Би Ти Ви показа свой репортаж от Сатовча, където била пристигнала "делегация от Саудитска Арабия с цел проповядване на радикален ислям". Сигналът бил подаден от зрител на медията, който бил впечатлен от вида на появилите се в селото емисари, чието присъствие "смущавало местните". След проверката се оказало, че придошлите "проповедници" са сунити от Франция, с марокканско потекло, дошли у нас... за да се порадват на българската природа!!?? Така поне твърдеше интервюираният водач на "делегацията" Кемал с остра черна брада "а ла Осама бин Ладен" и дълга бяла роба. Още по-логично бе обяснението на имама на Сатовча Ахмед Абу Ахмед, според когото дошлите седмина мъже "по принцип съчетават полезното с приятното, срещат се с хората, коментират някои работи". И толкоз.

Но засега освен "медийната пушилка" около тези стотици незаконни "визити" и цирка с така наречения "дело за имамите" в Пазарджик нищо конкретно не е предприето и свършено срещу тази екстремистка религиозна инвазия, която продължава. Докога?

ВЕРНИСАЖ

Светлин прави фурор пред Народния

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

С юбилейна изложба "Живопис 1953-2013 избрано" в специално изграден павилион пред Народния театър "Иван Вазов" Светлин Русев отбеляза своята 80-годишнина. Експозицията включва около 100-творби на големия български художник от различни периоди на неговото творчество - като се започне от ранните му етюди; мине се през първите живописни платна и пейзажи с невероятна колористика; небезизвестния "Автопортрет в червено"; цикъла "Приют" и сатирата-живопис "Цивилизационен избор" до новите му "картини върху камък" и най-последните "Пролетни изкушения", с романтичните "връщания" към морския пейзаж.

Неслучайно на въпроса как се чувства на 80 известният живописец отвръща лаконично: "С броенето на годините не съм в час. Отдавна не ги броя, но това не променя техния брой". По повод на открития пред Народния театър вернисаж творецът споделя: "С тази изложба се връщам към началото, за да измина отново онова, което съм бил и което не успях да бъда, с упоритата вяра, че има смисъл да бъдеш художник със свой път в безпътицата, със свое човешко и пластическо пространство в безвремието".

Няма да скрия, че с тези мои работи се стремя към една очаквана среща с ценителите на изкуството. И още, че във всичко, което съм сътворил, винаги съм бил пристрастен. "Озаглавил съм тази колекция "Избрано", което е съвсем относително, понеже съм се съобразявал с ограниченото пространство. Много неща останаха извън експозицията, но все пак в нея са включени работите, на които държа"- сподели художникът специално за ДУМА. Честито, маестро! Честит юбилей и на многая лета!

EX LIBRIS

Професор възрожденец сплете своя лавров венец

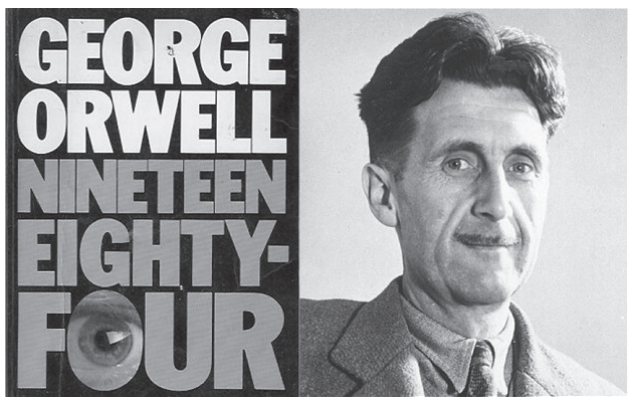
Известният писател и дългогодишен преподавател в Шуменския университет "Епископ Константин Преславски", директор на издателство "Добри Войников", проф. д-р Николай Димков сплете своя лавров венец с издадената неотдавна пълна библиография на своята творческа и научна дейност.

Внушителният библиографски труд включва пространна анотация на всички книги и статии, очерци и рецензии на професора-възрожденец, като се започне от литературно-критическите очерци за: Бачо Киро "Личност и дело" (1976), "Атанас Смирнов" (1977), "Рачо Стоянов" (1984), "Добри Войников" (1988), "Възрожденският Шумен" (1988), "Творци от Дряновския край" (1989), "Страници от българското Възраждане" (1991), "Българско възраждане" в 3 тома (1999,2000, 2003), "Българската поезия в сръбския периодичен печат" (2010), "Свети Климент, епископ български" (2010), "Рачо Стоянов "Майстори" (2010), "Стефан Руневски" (2012), "В края на есента", стихове (2007) и др. Близо 600 са статиите на професора-литератор, отпечатани в периодичния печат. Над 160 публикуваните за него био-библиографски рецензии и материали.

От 1972 г. Николай Димков е асистент и преподавател по възрожденска литература в Шуменския университет. През 1978-1982 г. е лектор в Белградския университет. По-късно отново преподавател в Шуменския университет, зам.-декан и декан на Филологическия факултет. Носител е на десетки национални награди, член на Съюза на българските писатели.

ЧЕЛЕН ОПИТ

„1984" на Джордж Оруел чупи всички рекорди

Известният роман на Джордж Оруел "1984" счупи всички рекорди за продажби на известния книжарски интернет-портал "Amazon" - съобщи руската агенция ИТАР-ТАСС. Според агенцията ръстът на закупените книги е скочил над 7000 процента. По този начин романът "1984" е излязъл на трето място сред най-търсените заглавия. Успоредно с търсенето на бестселъра с над 300 процента са скочили и продажбите на другата "хитова" книга на Оруел "Животинска ферма".

Скокът в продажбите на "1984" според социолозите е резултат от "изтичането" на скандалната информация за наличие в САЩ на програма за електронно наблюдение, която позволява на Националната агенция за сигурност и ФБР достъп до видео и аудио чатове, снимки, имейли и документи на фирми и частни лица, които са им били осигурявани от най-големите интернет-доставчици в Америка.

За скок в продажбите на романа-антиутопия "1984" на Джордж Оруел съобщава и американската книжарска търговска верига Barnes & Noble Inc. Според нейните агенти "значителният ръст на продажбите се дължи на факта, че правителственото следене и Оруел вървят в пакет с новините на медиите". Други смятат, че "новата мода" на Оруел е резултат от "злободневния" сюжет на неговия роман-антиутопия.

ПРЕДСТОИ

Тринайсето издание на фестивала „Перперикон"

Тринадесетият международен фестивал на изкуствата "Перперикон" тази година ще бъде открит на 22 юни от 21 часа - съобщи на пресконференция в БТА директорът на фестивала Петър Савчов.

По време на феста ще бъде представен авторският танцов спектакъл на Румяна Бъчварова "Самодивска сватба". В спектакъла са включени атрактивни аудио-визуални ефекти с... над 20 000 мъниста и 600 светлинни диода. На следващия ден "Перперикон 2013" ще продължи с концерт и рецитал по стихове на Гьоте, в изпълнение на театър "Д. Димов" в Кърджали. Освен български музиканти в програмата на фестивала са предвидени и изпълнения на Дора Астерстад (цигулка) и Аапо Хакинен (клавесин) от Финландия.

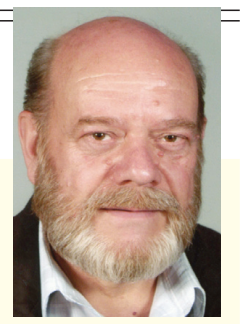
В продължение на три дни от 25 до 27 юни в Кърджали ще се проведе конкурс за най-добро музикално-танцово представление.

Фестивалът ще завърши с традиционния хепънинг на Перперикон, който включва зрелищни възстановки и церемонията по връчването на традиционната награда "Златен Перперикон".

Тази година за пръв път откриването на фестивала ще съвпадне с археологическите разкопки в района, които ще започнат на 17 юни, понеделник, с участието на екип от над 80 души под ръководството на проф. Николай Овчаров.

Белетристика

Пейката

ИВАН Й. ИВАНОВ - ИВАНИЧ е завършил СУ "Св. Климент Охридски", специалност "Философия". Издал е книгите: "Щури разкази" (2005),"Каре аса" (2006), "Нежна илюзия" (2008) и "Звънящи дъждове" (2010). Член е на Съюза на българските писатели.

РАЗКАЗ

Прохладно майско утро. Станали сме рано и с моя приятел Саша, на когото гостувам в родния му Гарбатов (старинно пет-шест-хилядно градче на около петстотин километра североизточно от Москва), подрязваме дръвчетата във вишневата градина. Опитвам се да му покажа как се прави това, нали съм роден в овощарски край на България, но той упорито подрязва, както го е правил години наред и вишните винаги са давали плод.

Чувам зад гърба си хлопването на дворната врата и накуцващата походка на баща му.

- Иванич - проехтя командирския му глас, - днес не трябва да се работи - празник е!

- Чест и почитания, Михаил Михайлович - спирам да режа, обръщам се и леко се покланям.

- Нека Саша работи, той си е атеист и не признава църковните празници. Остави триона! Искам да ти покажа нещо.

- Стига с тази твоя глупава пейка - реагира Саша. - Човекът ни е дошъл на гости, а ти ще го разкарваш чак дотам.

- Ти нищо не разбираш от красота - сякаш не си мой син. Виж, Иванич е друго нещо - веднага си личи. Хайде, идвай, че път ни чака - обърна се и тръгна.

Погледнах въпросително към приятеля си.

- Върви! Щом си е наумил нещо... - махна с ръка. - Аз ще поработя, а после ще дойда с велосипеда.

Михаил Михайлович ми подаде войнишка торба, смотолеви, че в нея е турил малко вода и хляб - можело да ожаднеем. Метнах торбата на рамо, стори ми се, че множко вода е взел, но замълчах и тръгнах подире му.

Когато излязохме от града, улицата изведнъж премина в коларски път, който лъкатушеше между засетите с есенници зелени поля и някъде далеч напред се сливаше с тъмната тънка ивица на гората. Слънцето се бе издигнало и припичаше приятно. Полъхваше лек ветрец. Миришеше на пролет.

Пътят скоро свърши и вече крачехме по тясна пътека. Минаваше почти час, откакто бяхме тръгнали, а старецът не изпитваше никаква умора. Вървеше все така изправен, с твърда крачка, дори ми се стори, че не накуцва, а бастуна размахваше като диригентска палка. През цялото време ми разказваше какви ли не местни легенди, предавани от поколение на поколение, и така неусетно стигнахме до малка височинка пред нас, на която се виждаше грубо одялана пейка, а от двете й страни се извисяваха белите стволове на млади брези.

- Седни да се поотпуснем малко. Дай ми торбата!

Подадох му торбата и се тръснах на пейката с удоволствие - бях се уморил от дългия път. Извадих кърпичка, избърсах потта от челото си, което предизвика иронична усмивка на лицето на домакина, и погледнах напред.

На три-четири метра от пейката пътеката се спускаше рязко надолу и започваше да криволичи като змия, докато стигне до голяма поляна. Тясна жълтеникава пясъчна ивица разделяше тревата от водното огледало на река Ока, която тук правеше завой и се виждаше само като огромна дъга, чиито краища потъваха зад гората. Времето бе тихо и в спокойната вода се отразяваше синьото майско небе, изпъстрено тук-там с бели кълбести облаци. Зад реката беше равно като тепсия и от брега, чак додето стига поглед, се виждаше зеленото море на великата и тайнствена тайга. Замрях. Дълбоко в душата ми се прокрадна съжаление, че не съм художник, да увековеча тази чудна картина. Да бях се сетил поне за фотоапарат.

Някъде долу зад гърветата отдясно се чу засилващо се боботене на двигатели и не след дълго се появи влекач, който тласкаше пред себе си нагоре по реката голям шлеп. На палубата бе опънато вече и една жена, повдигайки се на пръсти, простираше пране. И без това късата й рокличка се повдигаше и откриваше стройни крака. Красиво... Толкова ли се обичат, че не могат един без друг? Дали му е съпруга или любовница?... Не, по-скоро съпруга. Капитанът я беше взел със себе си, а казват, че жена на борда носи нещастие. Може би си нямат дом и си живеят там? Сигурно е интересно. Е, поне в началото. Защото женската душа едва ли ще издържи дълго...

- Иванич, падаш ли си по жените? - извади ме от унеса Михаил Михайлович.

- Приличам ли ти на човек, който си пада по мъжете?

- Не, не! Не исках да кажа това. Ето моя Саша например, влюбил се е в своята Вера и не вижда каква красота се върти около него.

Погледнах изненадано към него, а после сведох поглед към пейката. Кога беше успял, не зная. Между нас на бяла покривка бяха наредени: бутилка "Столичная", кисели краставички, на тънко нарязана розова сланинка и два "стакана", пълни "до отказ".

- Е, какво не ти харесва?

- Михаил Михайлович, та ти си вълшебник! Кога успя да наредиш всичко това?

- Докато ти се любуваше на руската природа - рече и вдигна "стакана". - Е, за красотата!

Взех чашата пред мен, чукнахме се, той ухна, задържа за момент дишането, спусна водката докрай, помириса ръкава си и бързо захапа краставичка. Последвах примера му, зер биваше ли да излагам българите, но очите ми изскочиха, макар че вече имах известен опит с руския маниер на пиене.

- Когато започна войната - заговори той, без да обръща внимание на моите мъки, - както и много други, се записах доброволец. Постоянно ни говореха колко сме силни и колко бързо ще се справим с всеки враг, който ни нападне. Всички бяхме убедени, че за няколко седмици ще смачкаме немците и ще се върнем у дома като победители. Но не излезе така - тези няколко седмици се превърнаха в години страдания и милиони жертви. Всичко това го знаеш. Аз за друго... Раниха ме още втория месец. Лежах по разни лазарети, лекуваха ме колкото можеха и знаеха военните доктори и накрая решиха, че не съм годен за военна служба. Явявам се в комисариата, за да ме отчислят, а от там ме пращат при районния секретар на партията - искал да ме види. Отивам в райкома. Човекът веднага ме прие: "Така и така, казва, във вашия колхоз работите никак не вървят, ето защо те назначаваме за председател на колхоза. Заповедта ще получиш от секретарката. Ако има нещо, звънни, идвай..." И с потупване по рамото ме изпрати до вратата. Изведнъж от редник се оказах ръководител на повече от хиляда души. Всички мъже, които можеха да носят пушка, бяха на война. В градчето имаше само старци, жени и деца. Полека-лека се окопитих. Назначих знаещи и можещи жени на възловите места и работата потръгна. Пуста й война! Пак се отклоних... Работата си е работа, а животът си иска своето. Бях като петел сред безброй кокошки. Виждах как жените, щом ме зърнеха, започваха да оправят прическите си, поопъваха басмените си роклички, разкопчаваха по някое горно копче на блузките, изпиваха ме с погледи. Такива едни красиви, млади, напращели и жадни за мъжки ласки. Не! Ти не мисли, че не обичах своята Дуня, обичах я и сега си я обичам, но съблазън, братко... Е, Иванич, какво чакаш - наливай!... Вот так! Ну, за дружбу!

И повторихме вече познатото ни упражнение. Този път го понесох по-добре и тъкмо си помислих, че не съм се изложил, когато чух да казва:

- Виж там в торбата, трябва да има още една. Аха, отвори я! Слушай, а защо се отнасяме така официално един към друг? Ние вече изпихме една бутилка заедно - предлагам да те наричам Ваня, а ти мен чичо Миша. Хубаво е, че си съгласен. Та, бях ти заразказвал... Ей богу, не издържах. Първо ме прелъсти Люба, дето живее срещу нас. Ти не я гледай каква е сега. Тогава беше красавица - очите й сини, сини, косата - зряла пшеница, сплетена до кръста, гърдите й - дар божий, а кожата - бяла, бяла като мляко... У тях не може, там са старците, детето. Пък, честно казано, ме беше и страх. Ако разбере секретарят на райкома, можеше задълго да отида някъде, където птичките не пеят. Тогава й казах да дойде тук, на това място, привечер. Така се започна. Тя идваше пешком, а на връщане я оставях близо до града със служебния си мотоциклет. Слизахме долу, къпехме се в реката, а после, после... Така продължи до есента. Следващото лято съвсем му изпуснах края.

- А леля Дуня? - вметнах.

- Дълго ме търпя, пък една вечер се прибирам и гледам два куфара на двора, а вратата залостена отвътре. Обикалям около къщата, чукам по прозорците - пълна тишина. Тогава ме видя една съседка Оля. Сама жена, мъжът й отдавна се бе запилял някъде. Казва ми: "Михаил Михайлович, какво става, защо обикаляш около дома си и чукаш по прозорците? Бива ли така? Хората ще видят и цялото градче ще гръмне - изгонили председателя от дома му. Я дай куфарите! Тази вечер ще преспиш у нас, а пък аз утре ще поговоря с твоята по женски!" Прелъга ме да отида у тях, разбираш ли, нагости ме, сложи бутилка "самогон", после ме прелъсти. Хареса ми и останах при нея. Дали е говорила или не, но след седмица моята идва цялата настръхнала и ми заявява, че ако до половин час не си събера нещата и не се върна у дома, ще напише такива неща за мен до НКВД, че ще изгния в Сибир. И кротнах вкъщи... А тази пейка направих, когато станах пенсионер. Исках да оставя нещо на хората - като дойдат дотук, да си починат и да се порадват на тази красота. Коловете и дъските сам съм ги дялал, връзвал на велосипеда и бутал дотук. Сам съм копал дупките, сам съм ковал дъските - напоих ги с безир и ги боядисах, за да изтраят повечко. И брезичките сам посадих... Кой знае, когато си отида от този свят, ще я поддържа ли някой или не. Но това не е важно! Важното е това, че ето ти например с такова възхищение гледаше всичко наоколо, че на мен и това ми стига. Жалко, че ми остава много малко време да се радвам на тази красота - за съжаление природата е вечна, а хората преходни. И друго е важно, че и след мен хората ще дойдат, ще поседнат и ще кажат: "Днес ходихме и поседяхме на пейката на Михаил Михайлович. Бог да го прости"... Това е всичко! Имах нужда да споделя с някого, а то излезе като изповед.

Погледнах този посивял мъж, воювал с немците, раняван, получил орден "За храброст", толкова години председател, направил много нещо за родния си край, а се гордееше с една обикновена, грубо одялана и, както казва синът му, "глупава" пейка. А дали е груба и обикновена? Човекът е вложил цялата си душа в нея.

- Ваня, ти какво се замисли? Наливай!

- Ще налея, чичо Миша!... Е, за теб и красотата на земния живот!

- За красотата! Прави и до дъно!

- ?!!!

И се започна една...

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Загадка на ръба между реалността и абсурда

Най-големият успех на пиесата-мистерия „Зазиданите“ от младия поет и драматург Ясен Василев в Младежкия театър „Николай Бинев“ е, че повежда зрителя по многобройни пътеки, които изглеждат задънени, но всъщност са безкрайни...

Вилия МОНОВСКА

✓ Могат ли ефимерните неща да бъдат нетленни?

✓ Можеш ли да преборишвъображението си, или то те побеждава по безмилостен начин?

✓ Има ли времето реални измерения, или тиктакането на часовника създава нови илюзии?

✓ Какъв е най-големият човешки страх - може би страхът от неразгадаемото?

✓ Трябва ли да вярваш на страха си?

Най-големият успех на спектакъла “Зазиданите” (от младия поет и драматург Ясен Василев в Младежкия театър “Николай Бинев”) е, че повежда зрителя по многобройни пътеки, които изглеждат задънени, но всъщност са безкрайни. Предлага пълна гама от емоции, умело изсмуквайки от клишетата на хоръра и мистерията нови значения и нови продължения. Разиграва ужаса с хумор. Разгръща един лабиринт на съзнанието, в който малко хора имат смелостта да проникнат, макар и в особени моменти да надникват в него като с кибритена клечка. Не очаквайте театрална форма, която търси припознаването ви с персонаж или ситуация. “Зазиданите” просто цели да ви уплете в магията си и да ви събуди от застоя на всекидневието.

На ръба на реалността, на ръба на ирационалното, на ръба дори на абсурда, на ръба на света съществува една странна къща, чудовищна или призрачна, няма значение. Тя мени своя облик, като й се приписват толкова истории, че е невъзможно да я опознаеш. Всичко в нея се мести, расте или се смалява и чувството за това е осезаемо. То е постигнато посредством четирите подвижни елемента на сценографията - две шахматни платформи хоризонтално на около половин метър от пода и две стъклени врати вертикално. Тяхното прегрупиране изглежда като математическа формула, но в динамиката на действието дори наблюдателният зрител няма да открие неизвестните в алгоритъма. Те са в мисълта на режисьора Тея Сугарева, която успява да оживи абстрактното пространство с конкретни и малко необичайни движения.

Къщата е началото и краят. Тя е съществувала преди героите и остава след тях. Писателят (Йордан Ръсин) попада в нея не за да преодолее творческата си криза. Той е свързан с къщата по непонятен начин. Обсебен от намерената книга с поезия, заменила романа му, той не успява да си спомни дали е написал тези стихове. Може би тази магическа къща е капанът на неговото въображение, негова непозната същност, изплувала внезапно. Там писателят среща Айви (Деница Петкова) и още по-мистериозната си съседка Исидора (Яна Бобева), която никога не остарява.

От тях научава какви ли не тайни за зазидани вещици и вградени сенки, за жена, родила змия, за близкия фар, от който мнозина се хвърлили в морето. Тези истории са завързани, но по никакъв начин не съвпадат. Изгубил се в този нелогически пъзел, Писателят се натъква на необясними явления: стъпки, шепот, лица по прозорците, гротескни сънища. Смъртта витае наоколо, но сякаш и тя не е истинска. Той не успява да надвие прокобата, полудява под натиска на злото и не намира своеобразна пролука за примирено оцеляване както останалите герои. Дори свещеникът (Христо Ушев) е част от злите създания. Всеки фрагмент от пиесата отваря нов тунел към скритото, неразгадаемото, неунищожимото.

Ако всеки човек живее в подобен собствен свят, който не може да подреди и от който не може да избяга, то и реалният свят е същият. Тогава действителността ли е отражението на вътрешния свят или обратно? “Зазиданите” прекрасно си играе с този въпрос. И както всеки от героите е зазидан в къщата, т.е. вкопчен, безсилен, обладан от страхове, то и всеки човек е зазидан в собствените си мисли, желания, въпроси без отговори. Как тогава да докосне другия?

Под неумолимото “тик-так” (между фрагментите проехтяват стиховете от “Часовникът” на Ясен Василев) Айви и Писателят се влюбват. Но осъществима ли е тази любов? Най-оригиналната и многозначителна сцена е техният сексуален акт. Легнали неподвижно в средата на сцената, те търсят и докосват само ръцете си - най-силният жест на близост, искреност и нежност. Докато Христо Ушев и Яна Бобева в двата края на сцената, на платформите, в синхрон разиграват акта, в който другият човек е заменен със стол. Каква по-добра картина на идеята за разминаването и недостижимостта на хората, за самотата сред безбройните предмети около нас, които в спектакъла са живи и говорят.

Диалогът на огледалата е като че ли най-големият шамар, отправен към зрителя. В него се преплитат проблемите за отчаяната и напразна суета, за необятността и скритите страни на отраженията, за неяснотата на живота и въпроса за смисъла му, за неподозираните сили, които вървулват навред и сеят съмнения, надежди, желания.

Мистерията “Зазиданите” показва какво означава да си жертва от много страни, по много начини. И причините са също така многобройни. Но в този затворен кръг финалът е отворен.

Спектакълът е ново душевно и мисловно приключение. Може да ви объркa, да ви изненада, да ви шокира, да ви провокира, да извади от вас демоните или да ги зашемети. Но ще ви зарадва с актьорска игра, изпълнена с младежки плам, много отчетливи емоционални състояния, в които гласовете са повече от гласове и тялото говори с нов език, като зазидано в камерното пространство на сцената и дишащо различен въздух, напрегнато и същевременно свободно.

Силно проличава симбиозата между актьорите. Заедно с режисьорката Тея Сугарева те са единен творчески екип още като студенти в НАТФИЗ при проф. Снежина Танковска. В дипломния спектакъл на Тея Сугарева “Мъртви души” от Михаил Булгаков по Гогол Йордан Ръсин и Христо Ушев изиграха главните роли. Деница Петкова и Яна Бобева също участват в представлението, което този сезон се играе и в Сатиричния театър. Така още в началото на творческия път на Тея Сугарева се забелязват няколко неща: че тя избира пиеси, които са огромно предизвикателство за млад режисьор; че прозряла и избрала веднъж нечий талант, тя му се доверява и се опитва да го развие и съвмести със своя; откроява се и засиленият й интерес към модернистичния театрален стил, който съчетава изобразяване на персонажите чрез преувеличени физически и мимически характеристики и решително и запомнящо се обиграване на театралното пространство. Освен това Тея Сугарева поставя акцент на подходящото осветление, което подсилва режисьорската идея и очертава по-ясна и значеща среда на действие. По този начин и “Зазиданите”, и “Мъртви души” доказват оптимистичната вяра, че младите творци, които мечтаят, борят се и работят упорито в приятелско обкръжение, има какво (ново) да кажат и покажат, за да развълнуват театралните почитатели.

ТЕЯ СУГАРЕВА е родена през 1989 г. Завършва режисура за драматичен театър в НАТФИЗ в класа на проф. Снежина Танковска през 2012 г. Дипломният й спектакъл е “Мъртви души” по драматизацията на Булгаков по Гогол, който в момента се играе на сцената на Сатиричния театър. Следва професионалният й дебют - “Зазиданите” в Младежки театър “Николай Бинев”, а през следващия сезон се очакват новите й две представления “Welkome, America” по Матей Вишнек в театър “София” и “Робин” по Анна Топалджикова в театър “Възраждане”.

Иван Ръсин (Писателят) и Деница Петкова (Айви) в сцена от спектакъла “Зазиданите”

ЯСЕН ВАСИЛЕВ е роден през 1988 г. Завършва Френската гимназия в София, след което следва драматургия в НАТФИЗ. “Зазиданите” е дипломната му работа и дебют на професионална сцена. Пиесата е написана през 2010 г., отличена е на конкурса за нова българска драматургия на Младежкия театър “Николай Бинев” през 2011 г.. Поставена е от Тея Сугарева на камерната сцена в същия театър през 2012 г. и е номинирана за “Аскеер” за съвременна българска драматургия през 2013 г.

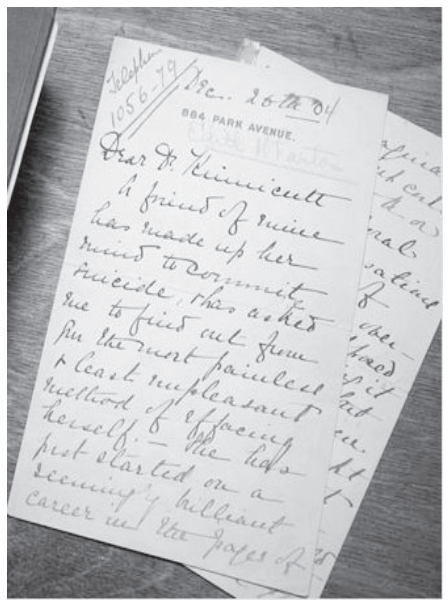
Младият драматург се интересува от “оживяването” на текстове и в последните пет години двете му книги с поезия “Сляп виси безкрая” и “Андрогин” са представяни многократно като литературни пърформанси, съчетаващи поезия, музика, движение и визия.

Вечната и неотразима Едит Уортън

Щрихи към портрета на известната американска писателка, според която „Истинската оригиналност не се състои в новата форма и стил, а в новото въображение и проникновеност...“

Йордан КОСТУРКОВ

Има два начина да разпространяваш светлина: да бъдеш свещ или да си отразяващото я огледало.

Ръкописни листове от Едит Уортън

Пърживе Едит Уортън е представена в България още през 1927 година, и то с най-престижния си роман “Векът на невинността” (преведен като “В блаженото време на невинността”, а по-късно като “Невинни години”). Името на авторката е транскрибирано или по-скоро транслитерирано като Едит Хуартон. Това е романът, с който Уортън става първата американска писателка-жена, която получава новоучредената престижна награда “Пулицър” за 1921 година - самата тя е и първата престижна романистка, отличена с тази награда, която на следващата година е присъдена на Уила Катър. Ситуацията е и малко скандална, защото първоначално журито избира шедьовъра на бъдещия пръв американски нобелист Синклер Луис “Главната улица”, но след това променя решението си.

През 1941 година на български език е издадена още една книга на Уортън “В снега”, която не успяхме да разпознаем, вероятно заради промяна в заглавието. А междувременно Едит Уортън беше починала, огромната й популярност намаляваше и бяха необходими петдесет и три години, за да може шедьовърът й отново да излезе на български език. Несъмнено това “възраждане” се свързва с блестящата премиера през 1993 година на филма на Мартин Скорсезе по “Невинни години” с Даниъл Дей-Луис, Мишел Пфайфър и Уинона Райдър в главните роли.

Книгите на Уортън бяха филмирани и преди. Още от 1918 година до днес има близо двадесетина филма, в които са играли звезди като Мира Сорвино, Фредерик Марч, Бети Дейвис, Джералдин Чаплин, Лайъм Нийсън, Дан Ейкройд, Ерик Столц, Ким Новак, Бен Кингсли.

Едит Нюболд Уортън (по баща Джоунс) е родена на 24 януари 1862 година в Ню Йорк в изключително богатото семейство на Джордж Фредерик Джоунс и Лукреша Стивънс Райнландър. Тя израства в тази престижна среда с двамата си братя. След 1866 година семейството заминава в чужбина и Едит получава образование у дома от гувернантките си, овладява френски, италиански и немски език (по-късно дори пише на френски). На четиринадесетгодишна възраст напи-

Пищната и шеметна Едит Уортън

Едит Уортън заедно с американския романист Хенри Джеймс

сва новела, съчинява и стихотворения и дори успява да публикува в престижното списание “Атлантик Мантли”. Запознава се с Емерсън, Торо и други писатели трансцеденталисти.

Сгодена е, но разваля годежа си и на 23-годишна възраст се омъжва за дванадесет години по-възрастния приятел на един от братята си Едуард (Теди) Робинс Уортън, банкер, който също произхожда от заможна бостънска фамилия. Издава сборник разкази (1899 година), сътрудничи на списанията “Скрибнърс Магазин”, “Лейдис Хоум Джърнъл”, шокира с разказите си за призраци, с теми за потисната сексуалност, кръвосмесителни връзки, с историите си за живота на новобогаташите, заради което има проблеми с цензурата.

Съпругът й Едуард пилее парите си по млади момичета, но започва да получава пристъпи на остра неизлечима депресия, което е причината двамата да се разделят през 1913 година.

По същото време, между 1907 и 1911 година, Едит има връзка с три години по-младия от нея бисексуален американски журналист Мортън Фулъртън, когото смята за голямата любов на живота си. Запознава ги Хенри Джеймс. Фулъртън е приятел на Джордж Сантаяна и Оскар Уайлд, а един от неговите любовници, лорд Роналд Гауър, е прототипът на лорд Хенри Уотън, героят от романа “Портретът на Дориан Грей”. Той е талантлив скулптор и в родния град на Шекспир Стратфорд на Ейвън на видно място е изложена негова прекрасна статуя на Хамлет.

От детството си Едит Уортън развива истинска страст към пътуванията и прекосява над 60 пъти Атлантическия океан, катери Алпите, а също Света гора на Атонския полуостров, пътешества до Мароко, където посещава харем.

Едит Уортън обича да пише в семейната вила “Хълмът”. След разпадането на брака си решава да заживее за постоянно във Франция, в Париж. За заслугите си към Франция е отличена с ордена на Кавалер на Почетния легион през 1916 година. Пише романа “Марна”, посветен на Първата световна война. През 1927 година си купува старинна вила в Прованс. Съсед й е популярният американски романист Луис Бромфийлд, който научава от нея тайните на градинарството. Едит Уортън е талантлива дизайнерка и аранжьорка на цветя. През 1923 година се връща в Съединените щати и получава почетен докторат от университета в Йейл.

Тя предпочита да пише в спалнята си на специално приспособена дъска, а когато донасят закуската й, секретарката прибира разхвърляните навсякъде ръкописни листове, за да ги отпечата. Въпреки че “Невинни години” е най-известният й роман, още по-ранният “Къщата на радостта” й носи голям успех. Сред нейните гости и близки приятели са Жан Кокто и Андре Жид, Синклер Луис, президентът Теодор Рузвелт, запознава се с младия Скот Фицджералд. Специално място в живота й заема великият американски романист експатриант Хенри Джеймс - и тя, както и много други талантливи авторки от онова време, е силно повлияна от творческия метод на Джеймс. Една от най-силните й творби, “Етан Фром”, въпреки необичайния си оригинален сюжет също е повлияна от Джеймс. Двамата са много близки, тя участва в кампанията за присъждане на Нобелова награда на Джеймс и след като не успяват, отказва да се предлага нейната кандидатура. Двамата разменят писма, срещат се често като приятели и вероятно не стават любовници.

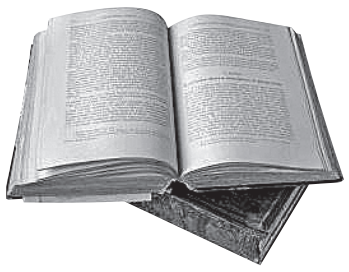
През двадесетте години на двадесети век, на върха на славата си, Уортън получава от 1500 до 1800 долара за разказ, което прави приблизително между 15 000 и 18 000 долара днес.

Едит Уортън почива на 11 август 1937 година, на 75 години, от сърдечен удар. Погребана е в американското гробище във Версай, на нея е кръстена улица във Франция. Написала е 22 романа, 16 сборника с разкази, стихотворения, документалистика. Освен “Невинни години” днес във всеки курс по американска литература, включително и в България, се изучават “Къщата на радостта”, “Етан Фром”, “Рифът”. Последният й роман, “Пиратите”, остава недовършен, но е издаден през 1938 година, а през 1993 година е довършен от американската романистка, преводачка и критичка Марион Мейнуеринг.

Макар че живее в епохата на модернизма и разработва теми на кризата на модерното общество, дълги години, също както Елън Глазгоу и Уила Катър, тя е смятана за старомодна традиционалистка. От своя, вече далечен свят, Уортън спокойно отговаря: “Един друг объркващ елемент на модерното изкуство е този общ симптом на незрелост, страхът, че ще направиш това, което е било направено вече преди от друг... Истинската оригиналност не се състои в новата форма и стил, а в новото въображение и проникновеност... Класическата творба не е класическа, защото се придържа към дадени структурни правила или се приспособява към някакви дефиниции (за които авторът вероятно никога не е и чувал). Класическата творба е такава заради своята вечна и неотразима свежест”.

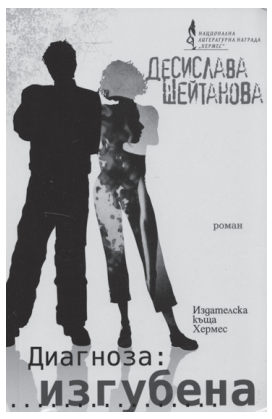
Но понеже Едит Уортън си е Едит Уортън, едно истинско “ужасно дете” на епохата и класата си, тя може да си позволи да коментира живота и литературата си така: “Единственият начин, по който можете да не мислите за парите, е да ги притежавате в големи количества”.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

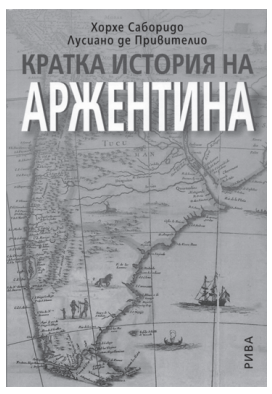
“ДИАГНОЗА: ИЗГУБЕНА” от Десислава Шейтанова е спечелила Националната литературна награда на ИК “Хермес”. На пръв поглед 28-годишната Лена е успяла и щастлива жена. Тя е хубава, умна, работи на престижна позиция в голяма компания и е омъжена за любовта на живота си. В свят на криза и несигурност Лена е сред малкото материално и емоционално обезпечени късметлии, но не се чувства щастлива. Скучното и монотонно всекидневие я поглъща и тя осъзнава, че, балансирайки между работата и семейството, е на път да загуби себе си. Тихото недоволство от посредствения начин на живот прераства в сдържан гняв и поражда у нея усещане за безпътица. На прага на 30-те, Лена вижда края на младостта и началото на биполярно разстройство. И решава да промени живота си.

“КНИЖНИЯТ ГАМБИТ НА КРАЛИЦАТА” от Алан Бенет издава “Фама+”. Какво ще настъпи, ако английската кралица внезапно се пристрасти към четенето и промени образа си на благосклонен, но издигнат над всекидневието владетел? Ако стигне дотам да пренебрегне монархическия си дълг и преобърне с главата надолу протокола и вековния ред в Бъкингамския дворец, хвърляйки в паника целия двор - от лакеите, та до министрите и принц Филип? Смут, хаос и много смях. От 60-те години на XX в. досега Алан Бенет е сред водещите британски автори. Изявява се като белетрист и драматург, сценарист и публицист, актьор и режисьор. Популярен автор е на десетки произведения от различни жанрове. Признат е за съвременен класик, творбите му се преиздават и много от пиесите му не слизат от сцена.

“КРАТКА ИСТОРИЯ НА АРЖЕНТИНА” от Хорхе Саборидо и Лусиано де Привителио проследява събитията и смяната на различните политически режими и задълбочено анализира социално-икономическите явления и тенденции на страната. Историческото развитие на Аржентина е показано като обусловено от многобройни фактори - социални, икономически и културни, както вътрешни, така и външни, които обясняват процесите, чиито последици влияят и днес. Специално за българското издание (изд. “Рива”) Хорхе Саборидо представя близо десетгодишното противоречиво управление на семейство Кирхнер. Сполучливата оценка на кирхнеризма разкрива днешна Аржентина в навечерието на парламентарните избори на страната.

“ПИРАТСКИ ВЪЛНИ” от Александър Бушков е новият приключенско-криминален роман на популярния руски автор, който ИК “Персей” издава на български. На Карибите - легендарния див свят на свирепи пирати, на заровени кости и приказно богати съкровища - и до ден днешен няма закон и ред. И ето, сред горещите местни хора и сблъсъци попада капитан Кирил Мазур, скрит зад прикритието на търсач на съкровища. Компания му правят такива мъже като него - нямащи милост нито към себе си, нито към врага си. Те имат специална мисия и цел, намираща се на морското дъно. Но брутални и здрави непознати заставят Мазур да се качи на катер с тях и да намери друго тайнствено “съкровище”. Поредицата от непредвидими събития едва сега започва...

Роман за самопознанието

Излезе автобиографичната книга на номинирания за „Нобел” Клаудио Магрис

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Малкият роман “Другото море” (1991) е сред ключовите произведения на прочутия италиански белетрист, преводач-германист и есеист Клаудио Магрис (роден 1939 г.), лауреат на множество международни литературни награди, номиниран и за “Нобел”.

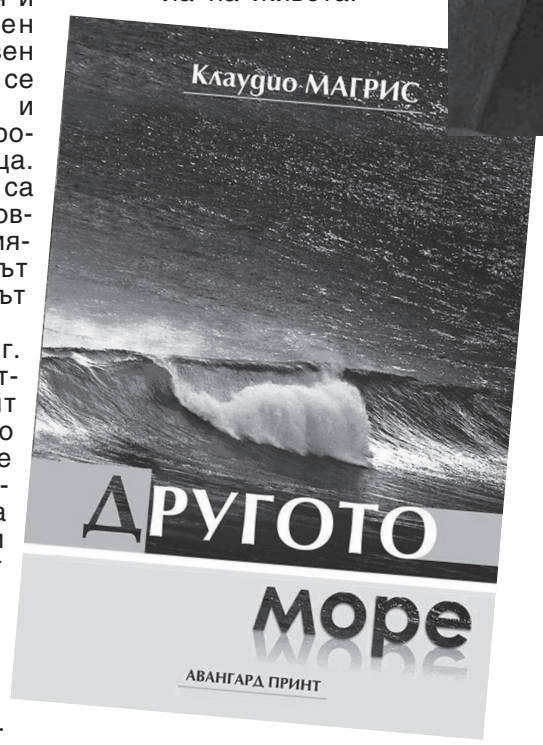
Действието започва в родното място на автора, граничния и космополитен пристанищен град Триест (тук е представен като Горица), място, в което се пресичат различни народи и култури, а също и част от европейските и световните пътища. В Триест, както е известно, са живели и творили двама световни автори, оказали силно влияние върху автора (ирландецът Джеймс Джойс и триестинецът Итало Звево).

Оттук на 28 ноември 1909 г. започва дългото си пътешествие главният герой, младият философ и елинист Енрико Мреуле. Читателят така и не узнава до самия край на романа защо Енрико напуска внезапно родната Италия и Европа и към какво всъщност се стреми. Външният мотив - това е нежеланието да служи в ненавистната му австрийска армия, дори да живее в атмосферата на милитаризираната, йерархична и бюрократична Хабсбургска империя.

Прекосил Атлантика и стигнал до Южна Америка, Енрико се занимава със скотовъдство, скита като гаучо из далечната и сурова земя на Патагония, живее примитивно, отшелнически. След години се завръща в Европа, преподава латински, жени се, преживява още един живот, друг, цивилизован и културен, но и това не го задоволява.

В романа (издаден от “Авангард принт” в превод от италиански на Огнян Стамболиев - б.р.) е представена широко своеобразната култура на многонационалната Австро-Унгарска империя, разпаднала се след Първата световна война и променила до известна степен хода на европейската история, а също и интересните наблюдения от Латинска Америка на героя. Но главното за Енрико Мреуле, този типичен западен интелектуалец от началото на XX век, който, макар и вкоренен в традициите на своята култура, се вълнува и от “други морета”, други цивилизации и култури, се случва в областта на духа. И неговите мисли кръжат главно около философията, поезията, историята и религията. И, разбира се, около вечния въпрос - за смисъла на живота.

За разлика от много днешни, склонни към морализаторство автори, Магрис не ни поучава. Неговите произведения не са монолог, а по-скоро диалог с читателя, когото приема за съучастник в творческия процес. Историзмът на тази проза, точното възпроизвеждане на реалните събития, ни кара да вярваме в истинността на случилото се. Тази лапидарност или краткост и ясност на стила е твърде близка до поезията в проза на един Тургенев или Бунин.

Действието се развива през първата половина на XX век, но културните реминисценции стигат чак до епоса на Омир и поезията на древния Рим. Главният герой, младият интелектуалец, е органично свързан със старата европейска култура и твърде малко се вълнува от реалността, в която живее. Макар че през тези години сред неговите съвременници се появяват редица кайзери, крале, президенти, премиери, диктатори като Франц Йосиф, Виктор Еманоил Трети, Мусолини, Хитлер, Сталин, Тито. Всички те остават на заден план в живота на героя. Това е микроисторията на един интелектуалец от Европа от преломния XX век. Историята е разгледана през призмата на една отделна личност, на един индивид и това е опит тя да се представи от един homo scribens (пишещ човек), интелектуалец. Клаудио Магрис иска да ни покани на дискусия - да помислим отново върху вечния екзистенциален въпрос, но също и за това - как творческата личност, като избира между Доброто и Злото, може да се противопостави на днешното уеднаквено, унифицирано общество. За него писа още в началото на миналия век друг голям писател - Стефан Цвайг.

Духовният живот на героя от този кратък роман е неповторимо индивидуален, дълбоко прибощен към великата култура на предците ни.

Разказът е зареден с предлна доза хуманизъм. Ако приемем отблизо житейската драма на този затворен и дори егоистичен (на пръв поглед) човек, ще усетим, че всъщност е един от нас и всеки би могъл да се окаже на неговото място. Животът на Енрико Мреуле от Горица може да се проектира с лекота върху много подобни нему интелектуалци от Европа. През XX век те често са били отхвърляни от равнодушното към тях общество. Мечтаели са за друг, различен живот.

Днес политиците с увлечение и патос се опитват да построят една нова Европа на бъдещето. Нашият знаменит съвременник Клаудио Магрис, авторът на прочутия роман-пътепис “Дунав”, ни предлага да си спомним и да помислим за духовното единство на Стария свят, който не познаваше строгите държавни граници. Този забележителен писател-хуманист ни доставя вълнуващо интелектуално преживяване.

Проза

Кнут Фалдбакен - норвежкият майстор на криминалето

Възрастна съпружеска двойка, която инспектор Валман е познавал от дете, е намерена мъртва в тяхната вила “Скугли”. Разследването е поверено на Анита Хег, любимата на Валман. Случилото се, довело до смъртта на двамата съпрузи, е пълна загадка. Наяве излизат тайни, които пораждат подозрения, че няколко души са имали явни мотиви да премахнат съпрузите Хамерсенг. Но скоро и заподозрените са открити мъртви. Валман стига до заключението, че всички следи водят до вила “Скугли”.

Ако си почитател на Стиг Ларшон, Ю Несбьо или тв сериала “Мост”, “Нощен мраз” на Кнут Фалдбакен е роман, който не бива да пропускаш, казват българските му издатели от “Изида”. Според критиката Кнут Фалдбакен е изключителен майстор на жанра. Роден е през 1941 г. в Осло. Следва психология, но след това се отказва, за да се посвети на амбициите си да стане журналист и писател. Живее и работи във Франция, Австрия, Германия, Дания, Англия, САЩ. С романи като “Дневникът на Адам” и “Сватбено пътешествие” печели многобройни престижни норвежки и международни литературни награди.

Снимки “ИЗИДА”

През 2002 г. излиза “Всички обичат обезглавената жена”, първият му криминален роман, пожънал голям успех в Норвегия и чужбина. Най-популярният му герой - полицейският инспектор Валман, е персонаж в 6 негови книги. Днес Фалдбакен живее със семейството си в Хамар. Преведен на 21 езика, Кнут Фалдбакен е един от най-популярните скандинавски писатели. Само преди няколко месеца той бе отличен с почетна награда “Браге” - най-престижната в Норвегия, заради цялостния му принос към съвременната норвежка литература.

Златю Бояджиев “Бараците”, 1964

Златю Бояджиев и Бараците

Изложба, посветена на 110-годишнината от рождението на големия художник, представя СГХГ

Златю Бояджиев “На нивата (След оран)”, 1942

“Златю Бояджиев и Бараците” е изложба, организирана от Софийската градска художествена галерия и Градската художествена галерия - Пловдив. Тя се състои от две части - първата включва емблематични творби на Златю Бояджиев (1903-1976) от различни периоди, а втората е посветена на приятелството му с Васил Бараков (1902-1991) и Давид Перец (1906-1982), тримата известни като Бараците, и проследява както общия им път в изкуството, така и индивидуалното развитие на всеки от тях.

Бояджиев ще нарисува стотици композиции, портрети и пейзажи в своя творчески път, белязан от водораздел - парализата, който предопределя неговата биография на художник. Така творчеството му се разделя на два периода. Първият се характеризира с класически маниер при композирането, а в живописното изграждане се усеща влияние от импресионистите. Темите са обвързани с българската природа, с малкия град и село, с живота в тях. При втория период, когато започва да живописва с лявата ръка, стилът на твореца се променя коренно по посока на образността, включването на десетки фигури в композициите и експресивна цветност и мазки. Творбите му придобиват подчертана експресия и драматизъм, посочват организаторите.

Съдбата среща тримата бъдещи художници в Пловдив, когато правят своите първи стъпки в изкуството. Този път започва от рисуването в развалините на Куршум хан, от фирмата за табели, през Художествената академия и общата квартира в София, за да ги изведе по пътеките на Родопите. Своите художествени средства Бараков, Бояджиев и Перец откриват в тази мека и красива планина, която години наред ги привлича. Пейзажът в творчеството на Бояджиев, Бараков и Перец не е просто красива гледка, а е определена творческа нагласа и начин на мислене, подчинени на чисто субективното виждане.

По повод на изложбата е издаден двуезичен (български и английски) каталог от сто страници със 114 репродукции, изчерпателна биография на Златю Бояджиев и пълна библиография за тримата художници. След София експозицията, която продължава до 1 септември, ще бъде показана в художествените галерии на Пловдив и Стара Загора.

Майка и дъщеря с обща експозиция в София

По традиция столичната галерия “Арте” посвещава юни на голямата българска художничка Калина Тасева. Този път авторите са двама. Пейзажът е обединяващ, темите са познати, но подходът и вътрешният заряд на картините - различни. Контрапункт на драматичните пейзажи на Калина Тасева е живописта на нейната дъщеря - Десислава Минчева, с носталгични природни гледки от Китай, както и емблематичните й женски фигури.

Калина Тасева

Творбите са от последната година, специално подготвени за пространството на галерията. Техниките са масло върху платно и така обичаната и от двете художнички мекота на пастела. Изложбата продължава до 28 юни в “Арте” на ул. “Г.С. Раковски” 183 А.

Калина Тасева е родена на 5 юни 1927 г. в София. Завършила е Художествената академия в ателието на проф. Дечко Узунов. Има много самостоятелни изложби у нас и в чужбина - галерия “Розе”, Хамбург, галерия “Титан”, Франкфурт. Носителка е на наградите “Владимир Димитров-Майстора”, “Захари Зограф” и др. Удостоена е със званията “Заслужил художник” и “Народен художник”. Нейни картини са собственост на НХГ, СГХГ, на галерии в страната и частни колекции.

Десислава Минчева

Десислава Минчева е родена на 29 април 1956 г. в София. Завършила е Националната художествена академия, специалност живопис, в класа на акад. Светлин Русев. Осъществила е над 40 самостоятелни изложби у нас и в чужбина. Професор е по рисуване в НХА. Член е на Изпълнителното бюро на Съюза на българските художници, завеждащ отдел “Международни отношения” и пиарка на СБХ.

Романтичните разходки на Лора Маринова

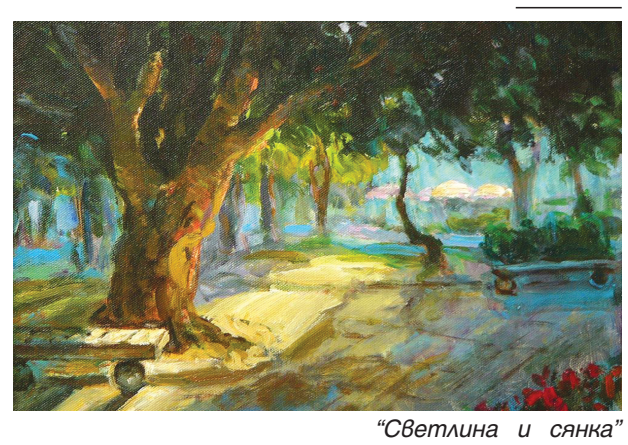
Арт галерия “Ларго” отново представя варненската художничка Лора Маринова. Ценителите ще видят позитивна, усмихната и вдъхновена авторка. Носталгичните тонове са останали в миналото, картините искрят от светлина и топли багри. Темите са любимите на художничката - импресионистични пейзажи от Морската градина и сцени от различни оперни и театрални постановки. Варненката е подготвила картина - пано, образувано от шест малки картини, което напомня за често философския подход в работата й. Двайсетината платна в “Ларго” може да се разгледат до 21 юни на ул. “Хан Крум” 8 (до Римските терми), научи ДУМА от галеристката Нели Вълчева.

“Романтичните разходки” се случват в парка, в любимата Морска градина, в балната зала или в малките улички на Кайро, които художничката е кръстосвала преди 15 г. Тя представя няколко пейзажа, изцяло изградени върху играта на светлината и сянката, с едри мазки, някои от тях рисувани на един дъх. Откриваме любимите цветове на Маринова - всички нюанси на зеленото, лилаво, златножълто. В малкото бижу, наречено “Светлина и сянка”, слънчева пътека ни повежда напред под сводовете на дървета. Голямоформатното платно “Край езерото” ни потапя в красотата и романтиката на разходката в парка в летния следобед. Авторката не подминава чара на пролетта в “Пролет в градината”. А багрите на есента блестят с цялата си пищност и яркост в “Есенна лоза”.

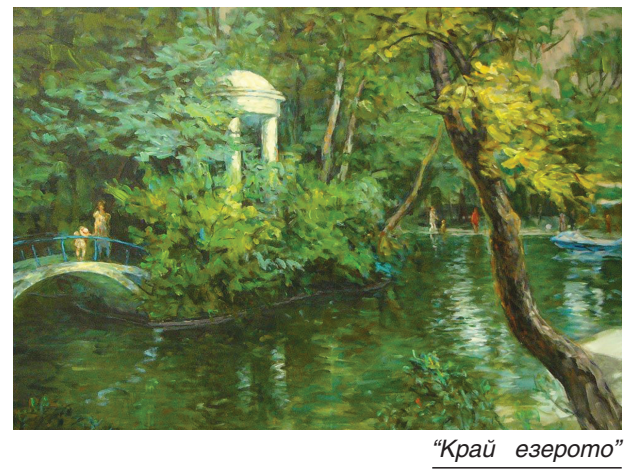
И в тази изложба присъстват етюди от театрални и оперни постановки. Ще се насладим на платно, в което дъщерята на Янко Маринов е уловила своите героини “Зад кулисите”. Изяществото на моделите извиква възхищение, позите подчертават най-съкровените мигове на съсредоточаване и подготовка за представлението. Интересен акцент е триптихът “Рожденият ден на инфантата”, вдъхновен от пиеса на Оскар Уайлд.

“Макове”

“Светлина и сянка”

“Край езерото”

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Снимка СМС

Проф. Ангел Станков дирижира и свири с оркестър „Симфониета”

Оркестър “Симфониета” ще изнесе концерт днес от 19 ч. в залата на Националното музикално училище “Любомир Пипков”, солист и диригент ще бъде проф. Ангел Станков. Проявата е от афиша на 44-ия международен фестивал “Софийски музикални седмици” и с нея се отбелязва 65-годишният юбилей на именития цигулар. В програмата са включени Концерт в ре минор от Вивалди, Пети концерт за цигулка от Моцарт, Легенда опус 17 от Виенявски, Руски танц от Чайковски, “Севдана” от Георги Златев Черкин и Интродукция и тарантела опус 43 от Сарасате, научи ДУМА от Юлияна Караатанасова.

Ангел Станков завършва Музикалната академия при проф. Леон Суружон и проф. Владимир Аврамов. По препоръка на световноизвестния цигулар Руджиеро Ричи специализира в Лондон при проф. Мануг Парикян, а по-късно при проф. Ифра Нийман. В момента е един от най-изявените и разностранни български музиканти. Като солист, камерен изпълнител, концертмайстор на Софийската филхармония и напоследък - диригент, участва активно в концертния живот у нас и представя българската музикална култура по всички краища на света. Професор е в НМА “П. Владигеров” от 1996 г., а от 1999-а е бил и заместник-ректор. Гостувал е в повечето европейски страни, САЩ, Япония, Тайван, Южна Корея, Сингапур и Куба, като е свирил в най-престижни зали - Карнеги хол в Ню Йорк, Кенеди център във Вашингтон, Гевандхауз в Лайпциг, залата на Московската консерватория, Изуми хол в Осака, Сънтори хол в Токио, Операта в Ница и др. Заедно с Йосиф Радионов е носител на високи награди у нас и по света. Реализирал е записи индивидуално и с цигулково дуо Станков-Радионов.

Като диригент работи под ръководството на Христо Иванов, Добрин Петков и Асен Найденов. Дирижира наши камерни и симфонични оркестри, както и чуждестранни състави. Проф. Станков участва като председател и член жури в авторитетни международни конкурси. Носител е на много държавни отличия.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Братя Владигерови срещат „ДелПадре”

Музикална фантазия от стилове и ритми подготвят за меломаните в “София лайв клъб”

Дни преди да посрещнем лятото, ни предстои да присъстваме на среща на титанични музиканти - сцената е “София лайв клъб”, тази вечер от 21 ч. Братя Владигерови се завръщат, за да представят нови композиции, създадени съвместно с Хуан Гарсия Ерерос и албумите си “Влюбеният скитник” (2007) и “За големите и малките неща” (2011). Музиката им умело съчетава едно широко и пъстро звучене, смесване на различни стилове и ритми - по-различен вид саундтрак за фантазията на слушателя. Точните моменти от оригиналните мелодии ще бъдат забити от вълшебните ръце на Стоян Янкулов-Стунджи, научи ДУМА от Мира Горанова.

Братята гостуват за втори път в столичния клуб след незабравимия им концерт от миналия юни, когато музикантите представиха последния си албум “За големите и малките неща” и авторски пиеси на Хуан. Публиката бе очарована от интерпретациите на фрагменти от родния фолклор, умело и атрактивно съчетани с латино джаз и класическа музика. Още по-интересно бе как колумбиецът Хуан с лекота импровизира върху фолклорното ни наследство и заедно със Стунджи изпълва мелодиите с непозната звучност и ритмичност.

Този път интересното тепърва предстои, защото на сцената се качват и латино царете от група “ДелПадре”. Кристо и момчетата са подготвили специални творби от новия си албум, които моментално те карат да станеш на крака с онази страст, която само латино музиката може да предизвика. Опиянени от огнената музика, ядрото на “ДелПадре” - Христо Коликов-Кристо, Симеон Иванов и Цветан Андреев, ще представи по-голяма част от последния си албум “Rubi”. Песните в него са общо 13 и съчетават много различни стилове - от румба през фламенко версията на “Облаче ле, бяло” и реге до регетон и балкански фюжън.

Довечера “София лайв клъб” превземат Александър Владигеров - тромпет и флюгелхорн, Константин Владигеров - клавишни, Стоян Янкулов - ударни и перкусии, Снежната сова - бас китара, и музикантите от “ДелПадре” - Христо Коликов - вокал и китара, Цветан Андреев - китара и вокал, Симеон Иванов - китара, кахон, вокал, Алекс Нушев - бас и вокал, Орлин Цветанов - цигулка, Живко Василев - кавал.

За птиците и хората

“Мери бойс бенд” представя новия си клип “Ще успея ли някога да надбягам птиците”, който групата и екипът на режисьора Васил Стефанов посвещават на Българското дружество за защита на птиците, научи ДУМА от известната певица и авторка на текстове. Мария Мутафчиева споделя с почитателите на бенда своята “мотивация” за това посвещение:

Познавам феята на бургаските езера - Мариана. Срещнах я миналото лято. Всъщност тя ме намери - покани ме да бъда сред първите пътници на “Влакчето на солта”, разходи ме из солниците, показа ми Атанасовското езеро през различния поглед на хората, които се грижат за дома на прелетните птици... Бях чувала за Via Pontica и знаех, че минава над Бургас, но никога не бях се замисляла, че езерата наоколо са като разпределителна гара за птиците и имат важна роля за екологичното равновесие... Бях като омагьосана, все едно откривах нов свят!

Не срещам често толкова чисти хора като хората от БДЗП, извисили се над злободневните теми и проблеми, посветили живота си на благородната кауза да защитават птиците и техните убежища, да се грижат за най-ефирните същества, символ на свободата и вечния човешки стремеж към полети... Млади хора от цялата страна и чужбина, които безвъзмездно пилеят дните от своите летни отпуски... за нас, за природата, за Земята...

Дни по-късно ги посетих и край езерото Мандра, местността Пода... Видях как изработват специални изкуствени платформи за птиците, а малко по-рано бяха превързали и изпратили към лечебницата в Стара Загора пострадал щъркел. Полагаха грижа към невидимите многохилядни обитатели по тези места. Аз наистина почти не откривах птици с невъоръжено око! Но щом погледнех през бинокъла, виждах прекрасните ята: вляво - ибиси и чапли, вдясно - пеликани... А стълбовете отпред бяха обсипани с корморани... Цялото птиче царство като на длан!

Тогава не ми хрумна какво мога да направя за пазителите му - те имат всичко: цялата свобода, живота и безгрижието на безкрайните летни дни... Те са по-мъдри от нас, отдавна проумели прастарата истина, че не е нужно да изгубиш нещо, за да разбереш колко е важно то за теб! И реших, че единственото, което мога да направя, е да им подаря песен - като благодарност, че ги има и продължават да раздават на света доброта. Днес, заедно с момчетата от “Мери бойс бенд” и екипа на режисьора Васил Стефанов, посвещаваме на БДЗП песента и клипа “Ще успея ли някога да надбягам птиците” - http://www.youtube.com/maryboysband.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Стефан Вълдобрев записва музиката за „Съдилището” със Загребската филхармония

Снимка АРХИВ НА ПРОДУКЦИЯТА

През последните дни се осъществяват записите на музиката към новата продукция на Стефан Командарев “Съдилището”. Филмът, който се прочу още преди излизането на голям екран с тежки снимки и зрелищни локации в Родопите, сега отново е поверен на вещ екип, който да се погрижи за музикалната част. Композитор е Стефан Вълдобрев, който се среща с Командарев отново след големия успех на “Светът е голям и спасение дебне отвсякъде”. Вълдобрев започна работа по проекта още с началото на снимките. Специално написаната за “Съдилището” песен - “Сняг над Сахара”, звучи в една от първите заснети сцени между Ованес Торосян и Ина Николова.

Сега един от най-добрите съвременни български композитори избра предизвикателството да се отправи към Хърватия, където да запише всички инструментални парчета със Загребската филхармония, научи ДУМА от Ради Георгиев. “Филмът излъчва едновременно тъга и голяма сила на духа. Природните картини са изключително благодатни за инструментална музика”, споделя Вълдобрев.

“Съдилището” е подкрепен от ИА “Национален филмов център” - България, БНТ, програма “Медия” на ЕС, Филмовия фонд на Съвета на Европа EURIMAGES, Регионалния филмов фонд МДМ - Германия, Регионалния филмов фонд Medienboard Berlin Brandenbourg - Германия, Македонския филмов фонд, Хърватския аудиовизуален център, Югоизточноевропейска киномрежа, Винарна Телиш, Корпоративна търговска банка, КИА Моторс - България, VIVACOM, България Ер, OMW и FPI - Феър плей интернешънъл.

За духа на възкръсналия поет

✓ Това е един сън на Стефан Стамболов, в който със Захарий Стоянов трябва да решат какво да правят с внезапно появилия се "поет от корицата на читанката", казва авторът Стефан Цанев

✓ Истината много често не е красива, но удоволствието от това да погледнеш истината до предела в лицето за мен е удоволствието да правиш театър, добавя режисьорката Маргарита Младенова

Снимки СИМОН ВАРСАНО

Неочаквана среща от миналото - Христо Мутафчиев и Валентин Танев

Това са двете главни тези, очертаващи смисловата и емоционалната координатна система на спектакъла, който се играе на камерната сцена на Народния театър. Авторът е определил жанрово своята нова пиеса като "смешна трагедия" за това как някогашните борци за свобода се превръщат в диктатори - без да правят преврати, с официалното съгласие на народа и с всички лостове на демокрацията. В тази съвременна трагедия бившите апостоли на свободата и настоящи властници са изправени пред най-тежкия избор - да видят и да усетят себе си не във властта и в силата, а в истината и справедливостта. А всичко започва от едни сън на Стефан Стамболов, в който му се привижда, че телохранителят Гунчо му съобщава, че Христо Ботев е дошъл да го посети. Поетът обаче е загинал преди шестнадесет години, защото действието в пиесата се развива през 1892 г. и Стамболов извиква стария си съратник и другар Захарий Стоянов да обсъдят толкова странната и необичайна ситуация. Срещата между двамата, която в крайна сметка също се оказва сън, защото Захарий Стоянов също отдавна е починал, прераства в интелектуален и емоционален диспут за властта и силата на властта, за демокрацията и народа, за действието и мълчанието, за истината на справедливостта и за справедливостта на истината.

Павлин Петрунов, Валентин Танев и Христо Мутафчиев в сцена от спектакъла

Когато думите са силни, мястото на театъра не е да ги изкрещи, нито да ги аранжира ефектно, а да създаде едно особено пространство, в което словото да отеква - навътре. Да работи не за "тук и сега", а за "там и после". Да открие и следва едно аскетично вътрешно действие с високо смислово напрежение, което бавно и упорито да разчиства пластове предубеждения, готови представи, лесни квалификации, душевни разруxи и човешки повреди - все отломки от мелачката на властта, от валяка на историята. И ако вече не е късно, да се отвори отдолу чистата зона на тишината, така режисьорът Маргарита Младенова определя виждането си за проблематиката и духа на спектакъла. Интелектуалното напрежение на диспута и емоционалното отстояване на позиции и истини представят Христо Мутафчиев като Стефан Стамболов, Валентин Танев като Захарий Стоянов и Павлин Петрунов като Гунчо. Сценографията и костюмите са на Даниела Олег Ляхова, музиката е на Асен Аврамов.

Христо Мутафчиев в ролята на Стамболов, Валентин Танев в ролята на Захарий Стоянов и Павлин Петрунов в ролята на Гунчо

Новите търсачи на "онова нещо"

ПРЕМИЕРИ

Селска история за „онова нещо" от Христо Бойчев

Абсурдната комедия "Онова нещо", която е и първата пиеса на известния драматург Христо Бойчев (писана е през 1984 г.), се появява мистериозно и тайнствено на сцена "Щастливеца" в Сатиричния театър. Мистерията около като какво ще да е "онова нещо", което няколко съседи през цялото време преследват, което всяка нощ ходи по тавана в къщата на главния герой, ще разгадават режисьорите Йонко Цонев, Светослав Пеев и актьорите Петко Каменов, Мира Върбанова, Ивайло Калоянчев, Люба Пашова, Светослав Пеев, Васил Драганов, Веселин Цанев и Пламен Сираков.

Критиците твърдят, че това е абсурдна комедия, но това не е истина. Това е една селска история. Какво е това неуловимо "нещо"? Някои от вас ще се досетят какво е, без да са сигурни, а други ще са сигурни, без да се досещат. Какво да се прави, не всичко може да се разбере на този свят. И може би така е по-добре, убеден е авторът Христо Бойчев. Ние не знаем какво е "онова нещо", нито знаем как изглежда, нито разбираме защо съществува. Не бихме ви натрапили и нашата версия за неговия произход. Единствено знаем, че то съществува, че сме го усещали и че често не ни е оставяло да спим. Знаем, че "онова нещо" има някаква роля в нашия живот, но не знаем каква... Усещаме неговото присъствие, но често не разбираме смисъла на срещите си с него, много пъти дори не сме сигурни, че сме се срещали, нямаме и представа дали е необходимо да го срещнем. Нито имаме отговор, нито имаме самочувствието да ви представим такъв... Но ако все пак след този спектакъл някой от вас си зададе въпроса: "Какво е "онова нещо" в моя живот?", "Кое е това, което не ми дава да спя, което ме движи напред, което ме прави такъв, какъвто съм?", то значи сме успели да ви разкажем тази история, добавя режисьорът Йонко Цонев.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Как безумието на политиците опозори подвига на войниците

С Междусъюзническата война преди 100 години България загуби златен шанс за просперитет при своето бъдещо развитие

Прочутата картина на Ярослав Вешин "Атака. На нож" е символ на героизма на българския войник в Балканската война

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Всеизвестно е, че царят и главнокомандващ Фердинанд взема еднолично решение, а помощникът, протежето, послушникът, подсъдимият по-късно генерал Савов сам започва Междусъюзническата война. Българското население, оставено отново под чужда власт, търси помощ от министър-председателя Иван Гешов, от цар Фердинанд, от чуждите дипломатически мисии - да не бъде забравено, да бъде освободено, да бъде присъединено към родината-майка:

"Не се ли постигне това, остават ли се чисто български земи под сръбско и гръцко владичество, населението в тях, подложено на насилствено погърчване или посръбчване, оскърбено в националното си чувство, ще се види принудено наново да по-

Генерал Иван Фичев, категоричен противник на решаването на споровете със съюзниците чрез война

еме неравна борба..."

На стон, дори на плач приличат тези и още хиляди декларации, меморандуми, молби...

Може и някои военачалници от заплашените да останат извън границите на България територии като ген. Константин Жостов, началник на щаба на Трета армия, ген. Александър Протогеров, основният двигател на Македоно-Одринското опълчение, ген. Климент Бояджиев, командир на 4-та пехотна Преславска дивизия и бъдещ министър на войната (1913-1914), да са оказвали натиск върху царя и главнокомандващия и дори да са му повлияли. Да не забравяме, че "в самата тази война цели тридесет хиляди доброволци, синове на Македония, се биха като българи"...

Съображенията са много, едно от друго по- сериозни...

Начало на Балканския съюз и на разногласията

Още в самото начало на 1912 г., на 28 февруари, в София е сключен договор за приятелство и съюз между Царство България и Кралство Сърбия. Това е началото в създаването на Балканския съюз. Но има и предистория. Първите опити за създаване на Балкански блок са още от април 1911 г., като в основата на сръбските предложения заляга не принципът за самоопределяне на бъдещите свободни територии, а принципът за "приятелско поделяне сферите на влияние в Македония". Същите са мотивите на Сърбия и в Балканския съюз. Българското правителство, без да се съобразява с интересите на българския народ и на поробените българи в Македония, приема тези сръбски щения за дележ. Следва тайно приложение към договора за приятелство и военна конвенция със Сърбия.

На 16 май 1912 г. сценарият се повтаря. В София е сключен отбранителен съюзнически договор между България и Гърция. И тук съдбата на освободените територии не е изяснена. При това, докато посредник между България и Сърбия е Русия, в Гърция съветници са английски дипломати.

На 17 септември цар Фердинанд подписва указ за обявяване на обща мобилизация. Същият ден министър-председателят уведомява легацията ни в Берлин, че това става в отговор на обявената в европейската част на Турция мобилизация. Така да се каже, задвижва се военната машина. И на 5 октомври започва войната.

Доста по-късно обаче ще стане ясно, че отдавна чарковете на Балканския съюз силно са се разскърцали и дори разхвърчали. Още на 15.IX.1912 г. - два дни преди обявяването на мобилизацията и 20 дни преди началото на войната, сръбският министър-председател Никола Пашич изпраща до сръбските консулства и легации окръжно, в което земите, влизащи в Стара Сърбия и населени със сърби, на северозапад от сръбско-българско-турската граница, по устието на Вардар, по Бабун планина, до Прилеп, Кичево и Охрид и техните околности, се определят като сръбски. И това следва да се лансира като становище на сръбското правителство, да се отстоява и да се работи за осъществяването му! Което тутакси отеква.

Призракът на недоверието витае над съюзниците

В спомените си за времето и боевете преди падането на Одрин началникът на артилерията в действащата армия ген. Пантелей Ценов на няколко пъти споменава името на сръбския представител в Главната квартира полк. Лешанин. "Поведението на този сръбски офицер, пише ген. Ценов, още тогава будеше подозрение, че сърбите няма да устоят на поетите от тях задължения според договора ни с тях... Един ден аз не се удържах и го запитах защо с такова любопитство разглежда картата на стената.

"Чудя се как е могло нашето правителство да се съгласи да ви даде такова голямо пространство земя в Македония и Тракия... И мисля, че предвиденото в договора трябва да се поправи". От поведението на сърбите впоследствие се видя, че мнението на полк. Лешанин е основано на замисъла на сръбското правителство".

Доколко отношенията между сърби и българи се влошават проличава и от дневника на един турски офицер в обсадения Одрин. На 30 ноември 1912 г. той записва: "Говорят, че сърбите завзели Битоля, с което съвсем не се харесали на българите..."

След два месеца между обсадените пак става дума за същото. На 7 февруари 1913 г. капитан Хасан Джемал отново записва: "Сърбите напуснали българите. Оставили ги сами. Помежду им кавга избухнала..."

И къде ли още не се носи призракът на съмнението, недоверието, противопоставянето между съюзниците, особено със Сърбия. Чак до самото начало на бойните действия на 16 юни 1913 г. Особено явни и силни стават раздорите след падането на Одрин. Два дни след това кралският сръбски пълномощен министър в София предава на министър-председателя Гешов "препис от писмо на Никола Пашич, министър-председател и министър на външните работи на Сърбия..., досежно артилерията, изпратена в Одрин от кралското сръбско правителство... Г-н Пашич иска да каже, разяснява Гешов на пълномощния ни министър в Белград Андрей Тошев, че това изпращане, както и изпращането на двете дивизии в Маришкия театър на войната, са станали без сръбското правителство да е задължено..., в замяна на което България е длъжна да даде на Сърбия нещо повече от предвиденото в договора".

Настава часът на дипломатическата стихия

Иван Евстратиев Гешов заявява на г-н Пашич:

"Българското царско правителство крайно съжалява, че не може по никой начин да го сподели, защото, първо, нищо не е направено от нашата съюзница Сърбия извън това, което тя се е задължила да направи по договора, военната конвенция и нейните приложения..."

В края на март с.г. на пълномощния ни министър в Белград се налага отново да донася на министър-председателя Гешов, този път "за евентуално отлагане на демобилизацията на сръбската армия и претенции по отношение на новоосвободените земи". В Скупщината се водят ожесточени спорове, че вместо 320 000 войника се наложило Сърбия да издържа 402 000, което довело до допълнителен кредит... И за всичко това едва ли не България има главна вина. Чуват се и призиви "територията, заета от нашата войска, и по божия воля и по човешка правда трябва да припаднат на Сърбия..."

На 10 април Иван Гешов информира легациите ни в Петербург, Париж и Лондон за съществуващо споразумение между Сърбия и Гърция против България. Докато става ясно, че началото на това единодействие е поставено още на 24 февруари 1912 г., два дни преди подписването на договора за приятелство между България и Сърбия. На тази дата създадените в гръцката и сръбската армия военни лиги се споразумяват за общи действия срещу българите. А под натиска на същите лиги пак в Солун на 19 май 1912 г. става подписването на съюз и военна конвенция между Сърбия и Гърция. И в този договор двете страни си гарантират запазването на окупираните територии. И още, и още, и още...

Като главнокомандващ Фердинанд еднолично взема фаталното решение (на снимката - на фронта, октомври 1912 г.)

Катастрофалният край

Докато началото на Балканската война, въпреки многото грешки на военачалниците ни, е почти вихрено, в т.нар. Втора балканска, позната повече като Междусъюзническа, началото се оказва фатално. "Заслугата" отново е на вездесъщия фаворит на царя ген. Михаил Савов. Нека само трасираме. На 17 май 1913 г., само месец преди фаталния 16 юни, в Лондон е сключен мирният договор между съюзниците и Турция. На 26 май руският император предупреждава Сърбия и България да не предприемат бойни действия една срещу друга. На 28-и главният противник на войната и началник на щаба на действащата армия ген. Иван Фичев е "изпратен на лечение", за да не пречи повече на ген. Савов. Вече с "развързани ръце", на 2 юни помощник-главнокомандващият докладва на правителството, че армията е в пълна готовност за военни действия срещу Сърбия и Гърция. Следват нови заповеди, доклади, лъжи...

Докато за броени дни бойни действия постигнатото в Балканската война е загубено... Идва Букурещкият мирен договор, подписан на 28 юли. Този път краят е катастрофа - безумието на политиците опозорява подвига на войниците!

Снимка Мариета ТОМОВА

Способна ли е властта на „революция отгоре”

За България актуалните срокове все повече са за вчера

Проф. Чавдар НИКОЛОВ

Икономика сама за себе си, извън обществото, в някакво “нейно си” самостоятелно време и пространство, както и такава без време и пространство, не съществува. Налице е сложно единство, амалгама от детерминирани исторически консенсуси и противоречия, заплетен възел от зависимости и интереси, съвпадащи, но и включително взаимоизключващи се, и затова задължително подлежащи на подходящо държавническо насочване и регулиране. Целта е те перманентно да се поддържат в динамично състояние на баланс и социално приемливо възпроизводство.

Следвайки същата логика, значи не може да има неутрални експерти, най-често публично титулувани като технократи. Така известните и така наричащи себе си хора винаги се оказва, че служат някому, винаги в края на краищата вземат страна, “добра” или “лоша” за съответната общност, социума, икономиката и държавата. В държавното управление, колкото и масирана да е демагогията за работа в полза на “общото благо”, неизбежно в някакъв момент проличават и истинските базисни убеждения, и конкретните мотиви. След което идват също прозренията и изводите от страна на широката публика, проличаващи най-силно и откровено при местни и парламентарни избори.

Днешна България е врящо гърне

способно, както еднозначно се доказа през изминалата пролет, най-неочаквано да поиска да изхвърли похлупака, обичайно определящ себе си като политическа класа и черпещ от това съответно самочувствие. Въпросният риск видимо бе подценен от всички партии преди последния вот. Но кой сериозно би твърдял, че рискът вече е изчезнал, останал някъде далеч в миналото? Особено при настоящата парламентарна политическа конфигурация в комбинация с ред тревожно задълбочаващи се кризисни синдроми, на първо място - ударно нарастваща безработица.

Политическата, икономическата и обществената нестабилност като основна характеристика на очертаващото се непосредствено българско бъдеще дефинитивно означава най-неприятното, а именно отлагането за неопределено време на жизненопотребните за нацията решения. След такава наложителна констатация всякакви розови прогнози, естествено, стават много трудни, да не кажа, непосилни никому извън кръга на платените клакьори.

Най-лошото обаче в контекста, в който понастоящем се налага да живеем, е, че на България определено й свършва историческото време. С идеологически предписания ни асоциален модел хоризонтът е нисък. От необратимия упадък, както вече неведнъж подчертавах не само аз, ни делят около двадесетина години. А, от друга страна, с палиативни решения, каквито най-често официално пропагандно ни се обещават, няма да можем да се отървем от фундаменталните гноясали обществени проблеми, камо ли да съзрем

мечтаната светлина в тунела

Социална пазарна икономика не се гради посредством леко коригиране на неолиберални идеи и възгледи, както и чрез повърхностно модифициране на установилата се брутално безнадеждна тукашна неолиберална реалност. Нито днешното разпределение, нито преразпределението, нито данъчната ни система са съвместими с европейския тип социално пазарно стопанство. Това за сетен път го подчертавам категорично, пък, нескромно казано, придобил съм навика най-често да познавам, поне що се касае до икономически процеси.

Въведеният навремето с лека ръка плосък подоходен данък явно, както неведнъж съм го писал и говорил, се явява костелив орех, трудно въобразима по мащаба си, огромна беля. Изходът от него ще е адски труден и по балканска желязна политическа необходимост ще мине през въвеждането най-напред на необлагаем минимум, а по-късно (но кога, кога, като обективно страшно ни липсва време?!) на европейско прогресивно подоходно облагане.

Ограничаването на

властта на монополите

повишаването на данъчната събираемост и на размера на социалните помощи, индексацията на пенсиите съвсем не отменят изключително належащия у нас и по-главен разговор въобще за доходите. И политиците, и особено бизнесът, и синдикатите още отсега трябва да заживеят с мисълта за неизбежно поне удвояване на заплати и пенсии. Което трябва да се случи максимално краткосрочно, да речем до 2015 г. С 48% от средния БВП на глава в Евросъюза за настоящия жизнен стандарт в България няма приемливо справедливо оправдание. Още повече че местното ценово равнище, както се очакваше, устремно непрекъснато нараства и закономерно при единен пазар се сближава с европейското. У нас числата, каквито са понастоящем, свидетелстват за безогледна експлоатация, такава, каквато никъде другаде в ЕС не би могла да съществува и да се търпи. Но търпението, видно, и тук е на път да приключи и да се озовем в хаос, ако властта не е способна на “революция отгоре”.

Държавничеството не е лъжица за всяка уста. Годините на прехода бяха повече демонстрация на набирането на отрицателен опит по държавничество, отколкото на положителен. Защо такова фактическо състояние на нещата стана изобщо възможно у нас?

Изначално наложената ни “версия на демокрация” предполагаше нелогичното, обаче идеологически коректно противопоставяне на пазара и пазарните механизми на “вредната държава”. Впоследствие, резултантно, постепенното избистряне на мътилката ни изправи пред станалия много трудноразрешим проблем на повсеместната доминация на олигархията: в икономиката, в политическия живот и, особено дразнещо за свободния дух, по медиите. Тревожното и тук е, че евентуалното национално отговорно решение обективно се сблъсква с ограничението в сроковете. Които срокове за България, както се постарах да обясня, все повече се превръщат в срокове “за вчера”. Песимизмът, следователно, в подобни условия не може да не преобладава.

Точката над И-то

Богат грозен няма

Иво АТАНАСОВ

Утре ти ще се омъжиш. Това е вълнуваща песен на Патриция Карли, изпята преди почти половин век от Емил Димитров по текст на Васил Андреев. Любимата на лиричния герой ще се омъжи, но, както се случва не само в песните, за друг. А другият, „той е красив и с пари, но там ще бъдеш без мечти!“, по признанието на самия потърпевш. От днешна гледна точка бихме казали: щом е красив и с пари, какво друго да желаеш, за какво са ти мечти? Другото е напасване на характерите за съвместен живот, което се налага и на богатите, и на онези, които си броят стотинките, и на красивите, и на тези не съвсем.

Във времената на споменатата песен ги нямаше сегашните бедняци, но пък липсваха и днешните милионери. Може да звучи странно, но уравниловката ни позволяваше да се влюбваме истински, освободени от съображения с материален и финансов характер. Навярно затова в шлагерите се пееше за луната и звездите, за морето на младостта, за надежди и нежност, за целувки и сърца, за любовта, „без която не можем“ и „която ще бъде векове безсмъртна, но само веднъж жива“. Болка се появяваше при баналните, но неизбежни разминавания в любовта, когато, както пееше Боян Иванов, „аз търся тебе, ти търсиш друг, той търси друга, тя пък търси друг“. Случваше се и някой да проплаче тъжно, като докоснати струни от китарата на Енрико Масиас: „Бих бил щастлив, склонил глава, на твоите нежни рамена, но нямам право на това - на мой приятел си жена!“ Но тези вопли бяха единични и тихи, защото „забранената любов“ не се толерираше в онова общество.

Истинските страдания на „юношата бледен“ обаче настъпваха, когато възникваше не просто разминаване, а подценяване на същността му, на достойнствата му, особено когато това ставаше по груб начин. Когато девойката, нарочена за Жулиета, възприемаше като Ромео не него, а някого другиго, който обикновено е не само по-привлекателен, но дори и красив, който е по-интересен и почти задължително с чувство за хумор, сякаш момичетата се появяват на този свят, най-вече за да се смеят. Тогава ревността затлачваше и песните, и живота с всичките си разновидности - от примиренческото „знам, достоен не съм, друг ще бъде любим“ до наглото „дори да не искаш да бъдеш с мен - моя си, твой съм аз“.

Няма да е честно, ако не признаем, че още тогава различията не толкова в имането, колкото в положението, започнаха да деформират света на чувствата. Филмите ни са пълни с герои от така наречената неучеща и неработеща младеж, превзели сърцата на момичета със „знатен“ произход. Тези истории завършваха трагично, както във „Всичко е любов“, което обаче не отслабваше, а, напротив, засилваше вниманието на младия зрител към сметкаджийството. Все по-осезаемо беше, че „всичко става с хора на тоя свят“, както горчиво простена Стефка, героинята на Катя Паскалева от „Вилна зона“, когато единственият й син отхвърли така желаното от нея сближаване с дъщерята на другаря Недев и избяга от дома с някаква си Снежа.

Четвърт век по-късно красотата на партньора като че ли не вълнува голяма част от момичетата. Щом е с пари, за какво му е да е и красив! Най-добре е да е някой футболист - хем печели повече, хем по-лесно можеш да го водиш за носа. Да му родиш някое дете, пък после, ако ще, да те изхвърли. С издръжката след развода и ти ще си живееш добре, че и много по-свободно. Футболистите обаче са малко, на повечето „златотърсачки“ им се налага да харижат телата си на откровени и брутални мутри. Ще бъдат третирани като вещи, ще бъдат и налагани с юмруци, но пък през останалото време - чалготеки и СПА-центрове, шопинг-терапия и клюки с приятелки, скъпи дрехи и бижута, пари за нови кубици силикон и джип за рождения ден. Някои от тези момичета са и умни, но вместо да развиват способностите си, предпочитат да кешират красотата си. Други гледат да не попаднат в мутренските среди и правят кариера, но и там разчитат първо на женските си дадености, а после на професионалните си качества. Трети не могат да се похвалят с ум, но и не са дотам глупави, че да се оставят да бъдат пощипвани от някой несретник в кварталните кръчмички.

И едните, и другите, и третите са убедени, че „богат грозен няма“. Както и че „русо гладно няма“. Тези максими са като гърнето и похлупака - те не само, както и да се обръщат, винаги се намират, но и това отдавна се е превърнало в модел на поведение. И само от дъжд на вятър някой ще изпее като Ивана: „За какво са ни всичките тези пари, щом приятели нямаме вече? За какво са ни всичките тези пари, щом сънят подминава ни вечер?“ Но този глас ще бъде „като в пустиня“, защото душите на мнозина от нас вече наистина са опропастени.

Впрочем можем ли да се надяваме тъкмо крехките девойки да спрат похода на мутрите, след като голяма част от държавните мъже не могат да сторят това? Или не искат.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

СРЕЩИ

ЕЛЕНА ПЪРВАНОВА:

Трябва ни шанс за изява и перспектива

Преди да съм опитала да постигна нещо в България, не бих я напуснала, категорична е кандидат-студентката от Перник

Интервю на Мария НИНОВА

Преди броени дни завърши гимназия, какво беше за теб балната нощ?

- За разлика от много мои връстници не я приех толкова “специално”. Изкарах си хубаво, но за мен доста по-значимо и по-празнично беше изпращането ми от училище. То имаше двоен празник, освен че изпращаше нашия випуск, то имаше 30-годишен юбилей и концертът по случай празника беше наистина страхотен. Присъстваха целият учителски колектив и всички ученици. Програмата беше много вълнуваща и емоционална. И аз със сигурност няма да забравя този ден. Специалното внимание от страна на всички ме разчувства, а и фактът, че от 1-ви до 12-и клас учих там, ме кара да чувствам училището като дом, в който съм израснала. За мен балната нощ беше една весела вечер с класа, която нямаше такава сантиментална и емоционална стойност както изпращането.

Какво е равнището на образованието днес, доволна ли си от него?

- Като цяло нивото на образованието в България е доста по-ниско отпреди години. Не мисля, че аз съм човекът, който ще съди, но за мен вина имат както учениците, така и техните преподаватели, защото образованието е двустранен процес. Учениците трябва да имат желание да учат, но преподавателите трябва да ги стимулират. Една от причините за спада на образованието са парите. Директорите се разпореждат с финансите, като тъпчат все повече и повече деца в класните стаи. Записват масово “мъртви души” и никого не изключват. Това руши както равнището на образованието, така и дисциплината в училище. Затова няма защо да се чудим, че почти половината от завършващите средно образование млади хора са функционално неграмотни. За щастие аз попаднах на учители, които освен много добри преподаватели са и много стойностни личности. Те ме научиха много и ми помогнаха да си изградя стабилна основа, върху която оттук нататък мога да надграждам.

Какво искаш да учиш сега?

- Журналистика.

Защо?

- Колкото и банално да звучи - от малка искам да уча това. Винаги съм имала интерес към онова, което се случва в страната ни и света. Обичам да изразявам мнението си, когато съм компетентна в дадена област, и да отстоявам позицията си. Много ме влече разследващата журналистика. Разследването е висшият пилотаж в журналистиката и е важен лост на гражданското общество за контрол върху властта. Тя е голямо предизвикателство за мен. Най-важното е, че имам огромно желание да се занимавам с това. Не бих учила нещо само за да имам висше образование. Тази специалност наистина ми харесва.

Виждаш ли в България своето развитие?

- Кандидатствах в Софийския университет, така че засега виждам развитието си тук. След време нищо не се знае, но преди да съм опитала да постигна нещо в България, не бих заминала в чужбина. На страната ни са й нужни млади и амбициозни хора. И ако всеки, още преди да е опитал да “полети”, иска да замине надалеч, за какво бъдеще можем да мечтаем? Бих учила магистратура в друга държава, но след това бих се върнала, за да приложа наученото тук.

Достатъчно амбициозни ли са българските младежи?

- Не обичам да слагам хората под общ знаменател, но по-голямата част от младите не са достатъчно амбициозни. Амбициозните хора имат високи цели, а днешните младежи са по-скоро мързеливи. Предпочитат веселия студентски живот пред това да вземат някой сертификат или да се усъвършенстват в дадена област. Когато завършат, искат да имат добра работа и висока заплата, но често не си дават сметка дали уменията им стигат. Доста от тях не са готови да се борят със зъби и нокти за онова, което се стремят да постигнат, и се предават лесно, което ме навежда на мисълта, че не го желаят достатъчно или пък са научени лесно да получават каквото поискат.

Интересуват ли се от това, което се случва в държавата?

- Да, интересуват се, но като че ли в тях няма воля за промяна. Лесно е да седим в някое кафе и да обсъждаме, да плюем неуредиците в държавата, но когато трябва да се действа, всеки мълчи. Най-голямата грешка на българина е бездействието, то ни убива. Още Васил Левски го е казал: “Дела трябват, а не думи”.

Прави ми впечетление, че младите са настроени доста егоистично и песимистично. Казват си често: “В тази държава нищо не става. Аз да съм добре, пък каквото ще да става”. Не осъзнават, че те са хората, които трябва да се борят, за да става нещо в България. Ако всеки е настроен толкова песимистично и живее с ясната мисъл да емигрира, то България ще си запази последните места във всички негативни класации.

Какво трябва да даде държавата на младите?

- Трябва да ни даде шанс за изява и перспектива за реализация. В повечето европейски държави е почти невъзможно, ако имаш желание, да останеш без работа след завършено висше образование, докато у нас е напълно нормално.

Трябва да се чуе гласът ни, защото ние, младите, често имаме добри идеи, но те не виждат бял свят. Много от нас са активни и с ясна социална позиция, а активност не означава само от омраза, гняв или отчаяние. Активните млади хора имат и друго лице, породено от естествения стремеж на младия човек да създава, да изгражда себе си, да работи за по-добро общество, да намери призванието и средата си, да търси съмишленици с неговите интереси. Пример за това е Националният младежки форум и много други младежки организации. Те са израз на тази активност, за която говоря, и е важно държавата да я насърчава.

Какво кара един млад човек да иска да напусне страната си?

- Ще се обоснова много кратко. По статистика 22% е младежката безработица в България.

Какво им липсва най-много на младите хора?

- Липсва им сигурност, възможност за изява, за развитие в различни сфери. Дипломират се, а след това накъде? Миналата година бившият премиер Борисов остави неотразимо впечатление със съвета си към студенти: “Знаете ли колко много се търсят овчари в момента, а родните студенти се дърпат да стават овчари, защото били ай ти специалисти?”

Защо все по-често младите избират да учат в чужбина, отколкото у нас?

- Относно този избор всички кандидат-студенти са единодушни, че там ще имат бъдеще, че ще им бъде по-лесно да са самостоятелни, защото ако искат да бъдат ай ти специалисти, няма е необдходимо да се преквалифицират на овчари, за да си намерят работа.

Можем ли да приемем масовото напускане на страната от младите като своеобразна форма на протест?

- Да, определено е форма на протест. Чрез действие или чрез слово протестиращият човек изразява едно и също нещо, а именно възмущението си от създалата се ситуация в държавата. Младият човек емигрира, когато е изгубил вярата в правото си да определя реда в страната; недоволен е, но безсилен да промени нещата. Емигрантът заминава с ясната мисъл, че “там” ще бъде чут, ще бъде подкрепен и ще има бъдеще. За жалост още от ранна възраст в децата е “насадено” емигрантското желание. Те чуват отвсякъде само негативно отношение към положението в страната. И все по-малък процент млади хора са готови да поемат риска да останат. Особено след като открият нови светове, които са доста по-подредени от света, в който живеем. По този начин с времето се губи онзи български борбен дух и ние заприличваме досущ на поробен народ, чийто поробители сме си самите ние. Протестите са най-силно изразената социална позиция, а емиграцията е нежеланието да протестираш.

ЕЛЕНА ЕМИЛОВА Първанова е родена на 16 септември 1994 г. в град Перник. Средното си образование завършва в СОУ “Д-р Петър Берон” с разширено изучаване на чужди езици. Иска да учи журналистика в Софийския университет “Св. Климент Охридски”.

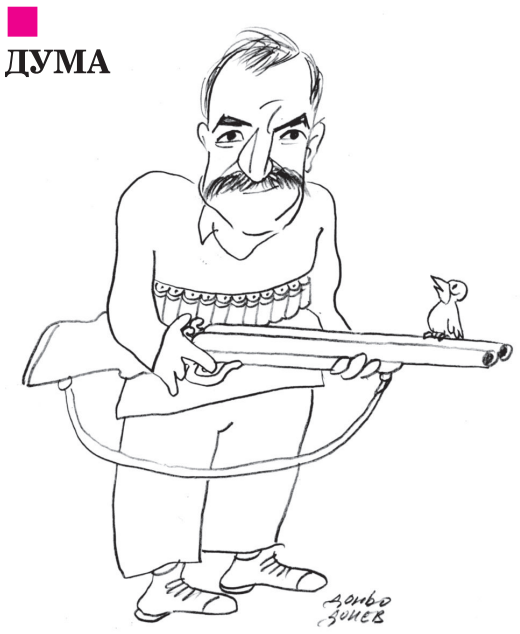
> **Най-голямата грешка на българина е бездействието, то ни убива**

> **Ние, младите, често имаме добри идеи, но те не виждат бял свят**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

РИБА С ГЪБИ

В 50 г прясно масло и малко вода се задушават 50 г ситно нарязан лук и 200 г нарязани на ивички гъби. Към тях се прибавят 200 мл сухо бяло вино, 600 г нарязана на парчета риба, сол на вкус и 10-12 зърна смлян чер пипер. Вари се в похлупен съд на умерен огън. След 20 минути се прибавя размито в малко хладка вода 15 г брашно. Разбърква се и варенето продължава още 5 минути. Готовото ястие се поръсва с половин връзка ситно нарязан магданоз.

ЖАБЕШКИ БУТЧЕТА

Почистени 20 броя жабешки бутчета се натриват с 40 мл сок от лимон. След 1 час се посоляват, овалят се в 40 г брашно и се пържат от двете страни по 2-3 минути в 100 мл сгорещена растителна мазнина. Поставят се в чиния, поръсват се със ситно нарязан магданоз и лимонов сок и се заливат с мазнината, в която са пържени.

Виц

В САВАНИТЕ НА КЕНИЯ:

- Ще трябва да заплатите предварително сумата за ловуването.

- Защо? Да не мислите, че ще се върна без лъв?

- Не, но е възможно лъвът да се върне без вас!

Преживяно

Обработка на трофеи от сафари

Ентусиастите, които отиват да ловуват в Африка, трябва да са наясно, че не могат да се завърнат с придобитите трофеи

Разказано от Васил КИНОВ

Сафари е всеки лов в чужбина, но обикновенно се свързва с Африка. Финалът на лова е сложна бюрокрация. Пишат се протоколи на коя дата, в колко часа, в коя област е отстреляно животното и т.н.

Българските ловци, тръгвайки на сафари, трябва да са наясно, че не могат да се върнат със своите трофеи. На черепите с рога и кожите се извършва фито-санитарна обработка, след което отлежават в депа и складове минимум 6 месеца.

Опаковат се в дървено-картонени кутии с големина на 3-4 телевизора. Вътре обработените с химикали рога и осолени кожи, сгънати като покривки, са в найлонови опаковки. Между тях има стърготини и хатиени остатъци, за да е гъвкава конструкцията.

Придружени със сертификати, пристигат в България най-рано след 12 месеца или дори, както е обикновенно, след година и половина. Никой не трябва да бъде по-амбициозен от реалностите.

Няма вероятност трофеят да бъде подменен. Това е ангажимент на фирмата, приела ловеца. Ако си позволи да го направи, ще провали бизнеса си, тъй като веднага се разчува в гилдията на ловците. Трофеят може да бъде загубен, тъй като растоянието е 13 000 км и се ползват 4-5 транспортни фирми. Те нямат пряко отношение към лова и за съжаление никога нашият ловец няма достъп до тях.

Например директни доставки от Зимбабве и Намибия за България няма. Обикновенно маршрутът е през Йоханесбург и оттам до Турция или Германия. След 12 сафарита нямам загубени мои или на колегите ми трофеи.

Сафарито обогатява със знания и опит, които не могат да се получат от книгите, телевизията и пресата.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

ВАСИЛ КИНОВ е роден на 11.08.1954 г. в София. Завършил е ВИИ "Карл Маркс" през 1976 г. Работил е в Държавен комитет по планиране до 1989 г. Генерален директор на "Пирин турист" до 1992 г. Оттогава е в частния бизнес. Семеен, с две деца, ловец от 1988 г.

Прозрения

Риболов с изкуствена муха

Откакто Робърт Редфорд ни дари с великолепния си филм "През средата тече река", този вид риболов преживя истинско възраждане. И толкова по-добре за рибаря "мухар", който поначало е влюбен в природата, а като я имитира със своята техника, се научава да я уважава повече от всичко друго.

Това, което най-напред се набива на очи, е неговата въздушна елегантност, сръчното водене на летящата, извиваща се въдица, която той "поставя" съвсем леко точно на избраното място. Никой друг риболовец не може да си позволи лукса да свещенодейства в продължение на цял час, без да хване нищо... и без да предизвика подигравателни коментари...

Всеки медал си има своята обратна страна. И този аристократичен риболов не минава понякога без известна доза снобизъм. Някои "мухари" са склонни да гледат отвисоко на своите събратя, не така напреднали в риболовното изкуство. Дори и когато самите те току-що са усвоили това умение. Нищо ново под слънцето...

Марсел ДОНЗНАК

Трикове

КАК ДА ИЗБЕРЕМ И СЪХРАНИМ РИБОЛОВНИЯ ПРЪТ?

Риболовният прът се чупи рядко по време на излети (освен в анимационните филми). Това обаче се случва често, докато го сглобявате и разглобявате. И още по-често, ако го настъпите или транспортирате неправилно в колата. Никога не оставяйте сглобения прът в тревата, където не се вижда. За да сглобите прът, започнете от върха, като изваждате колената едно след друго до най-широкото. При разглобяването се върви по обратния ред - започвате с по-широките колена, които разхлабвате едно по едно чрез леко завъртане (с четвърт оборот) и накрая ги пускате да се подредят сами в най-широкото, служещо за калъф. Междувременно дръжте горната тапа в един и същи джоб, по възможност с цип. Тревата често играе мръсни номера на рибарите. Когато ловите риба от брега, прът трябва да бъде достатъчно дълъг, за да може да достигнете основното течение, както и по-голяма дълбочина - обиталището на повечето риби. От друга страна, колкото по-дълъг е прът, толкова по-трудно се борави с него. Препоръчваме ви да започнете с дължина пет метра и ако всичко върви нормално, може да преминете на шест-седем метра. Ако прът е по-дълъг от седем метра, без да говорим за трудното манипулиране, дори със свръхлеките съвременни материали (въглеродни влакна или със силикатно-карбонов състав) рамото на лоста нараства значително, а това изисква голямо физическо усилие и ограничава времетраенето на риболрова до час и половина- два часа. В този случай се използват оловни противотежести, които увеличават теглото на ръкохватката и придават устойчивост на прът в ръката. Това недооценено помощно средство е много полезно, дори при относително къси пръчове. Ако използвате пръчове от въглеродни влакна или от композити, внимавайте с електропроводите за високо и средно напрежение, защото тези материали са проводници. При влажно време те могат да провеждат индуциран ток без пряк контакт, понякога на метри разстояние. По време на гръмотевици могат да привлекат мълнията върху вас. Обмислете добре избора на вашия прът за всеки конкретен излет.

Отличник

Иван Иванов се прояви на откриването на риболова в Ботевградско с прилични платики и каракуди

Попадения

ЦЕНАТА НА ЛОВЕЦА

Масаите дълбоко скърбяха за моето заминаване. Старейшините на племето се събраха. След шумно обсъждане те дойдоха при мен със следното предложение: искаха да ме купят от Отдела за опазване на дивеча. Цената, на която се бяха спряли след дълго обмисляне, беше 500 крави. Като имах предвид, че една хубава жена струваше само три крави, не можех да не се почуствам високо поласкан.

Джон ХАНТЪР

Фотолов

Изпаднал от строя

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Дойран - памет българска

Днес историческото място привлича все повече летовници с природната си красота

Надежда УШЕВА

И тази година Славянското дружество в България организира двудневна екскурзия за своите членове и приятели по маршрута Струмица - Дойран - Кукуш, чиито земи са част от българската история.

Дойран е исторически град в Македония, разположен на югозападния бряг на красивото Дойранско езеро. Селището е известно и като Полин, което е било предишното му название. Смята се, че името е славянско и че се използва до унищожението на града през Първата световна война.

Днес съществува Стар Дойран - курортно село на мястото на историческия град, и Нов Дойран - възникнал след Първата световна война, северно на 5 километра.

Дойранската котловина, която лежи между Югоизточна Македония и Северна Гърция, е обградена от планините Беласица от север, Круша от изток и ниските ридове Кара тепе, Дуб и Поския от запад. Благодарение на средиземноморския климат виреят различни видове житни и зеленчукови растения и овошки. Езерото е богато на риба.

От средата на 50-те години на миналия век населението по крайбрежието започва да се занимава и с туризъм, който силно се развива през 80-те години. Сега Стари Дойран отново очаква летовници през новия сезон, а местните усърдно стягат къщи и заведения, в които да ги посрещат. Изграждат понтонни мостове и изкуствени плажове на брега пред почти всеки хотел за удобство на туристите. Има много мотели в непосредствена близост до алеята, заобикаляща езерото. Девствена растителност, високи планини, чиито върхове се оглеждат в спокойните води, много птици събуждат заспалата природа.

Красива вилна зона, подредена амфитеатрално по склоновете, задържа окото. Тук живеят малко местни, но през лятото селото се оживява.

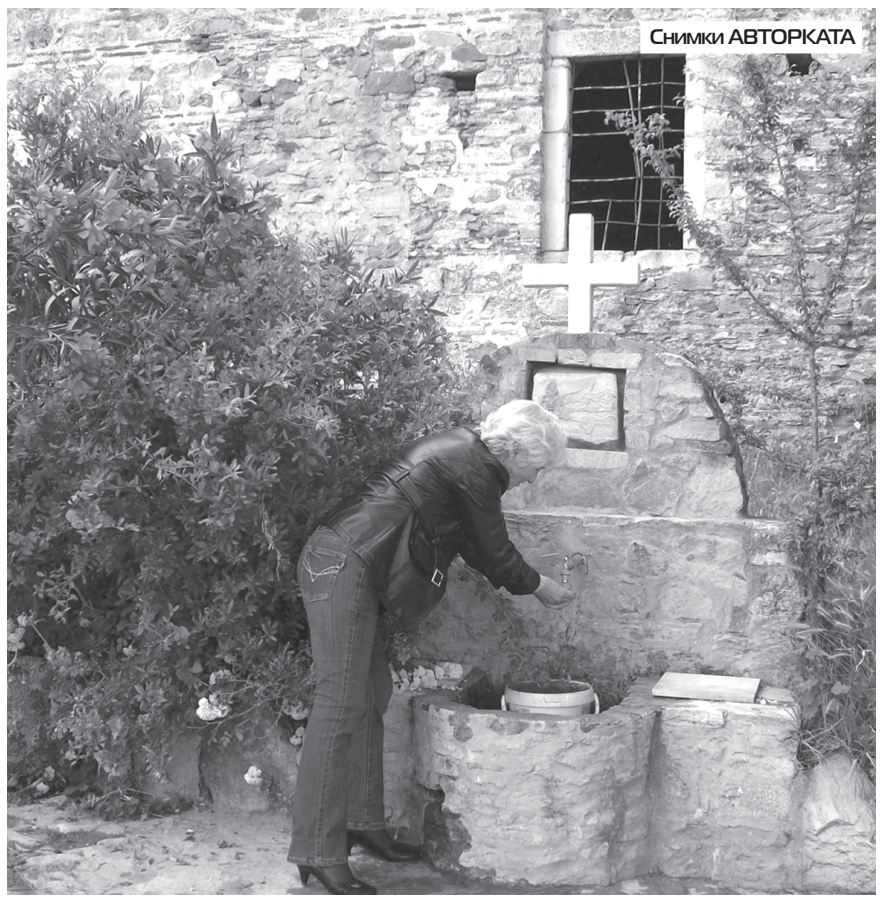
- Идват наши хора, сърби, гърци..., - казва възрастен мъж, когото спираме да питаме накъде е центърът. По думите му в селището има 2000 къщи, които извън сезона са почти празни. Отдавна жителите на Стари Дойран са пръснати по далечни краища. Старото поколение си отива, а младото не се застоява дълго на едно място, добавя с тъга белобрадият човек.

Сред забележителностите се откроява катедралната църква "Свети Илия", построена от дойранци с доброволни средства през 1848 г. над пътя край езерото. Днес тя е в окаяно състояние. Без врати, прозорци, иконостас... Стените се рушат. Има желание от властите да бъде реставрирана. За целта през 2003 г. започва реализацията на проект за възстановяване на Дойранската катедрала. Поради липса на пари реставрирането обаче се осуетява.

Недалеч от "Свети Илия" се намира манастирският комплекс "Свети Партений Зографски". Той обхваща девическия манастир "Света Мария Магдалена", в който има храм, посветен на руските новомъченици - царското семейство на цар Николай II Романов, и храм "Свети Максим Изповедник и Свети Григорий Палама".

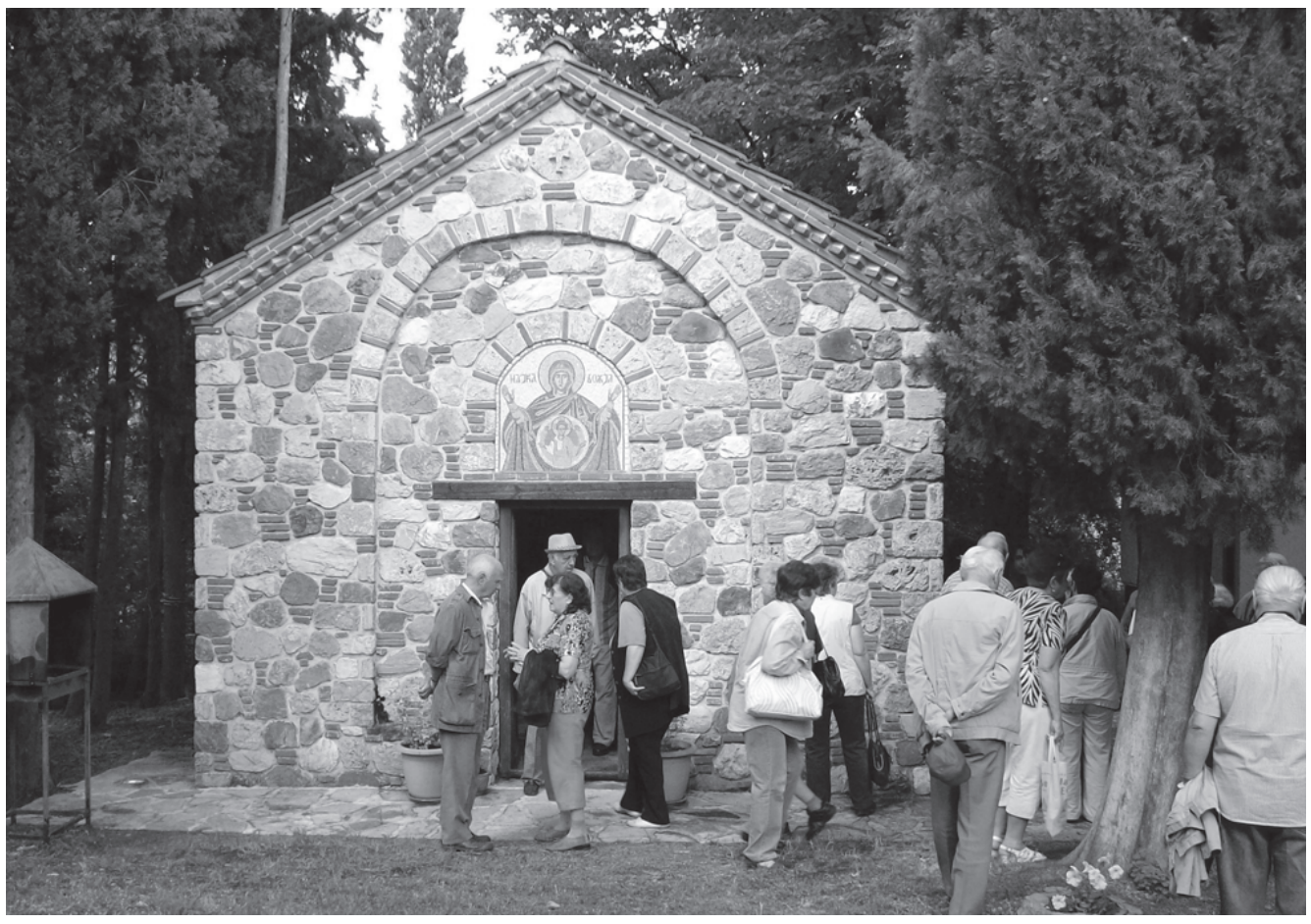
Безспорно за пълната идилия на селото допринася Дойранското езеро, наричано още Гьола, което е истинска атракция за туристи. Площта му е 43,1 кв. км, от които на територията на Македония са 27,3 кв. км, а на Гърция - 15,8. Надморската му височина е 148 м, а дълбочината - до 10 метра.

Неговите води пазят тайна. Вековна история. Ако можеха да говорят, биха "разказали" истини за битки и войски, преминали по тези земи, отеквайщи във времето.

Снимки АВТОРКАТА

Старинната чешма с иконата на свети Илия пред едноименната катедрална църква

Девическият манастир "Св. Мария Магдалена"

Центърът на Стари Дойран

Полин е завоюван през зимата на 1371-1372 г. от османската армия. С настъплението на турците възниква и новото име на града Дойран. През 1519 г. според запазени документи в него живеят 232 семейства, от които три са мюсюлмански, а останалите 229 християнски. Селището приличало на Солун, поради което го наричали Малкият Солун - с калдъръмени улици с много чешми, градска баня, църкви и джамии, училища и часовникова кула.

Към XVIII век Дойран придобива облика на голям търговски център. Стопанският му възход е още по-осезаем през първата половина на XIX век, когато не само жителите се увеличават, но селището става административен и стопански център. Дойран е главен град на Поленинско-Кукушката епархия, един от центровете на българското движение за църковна независимост. През 1872 г., след основаването на Българската екзархия, в града е създадена и самостоятелна българска църковна община. А младият Стоян Михайловски заедно със свои съмишленици урежда тук образцово българско училище и читалище.

Според решенията на Берлинския конгрес Дойран остава в рамките на Османската империя. Градът е освободен след 541 години турска власт през октомври 1912 г. След Междусъюзническата война градът започва бързо да запада. Селището попада в сръбски ръце. Тогава всички масово го напускат - по-голямата част от турците към Турция, значителна част от българите към България.

Битката при Дойран се води между българи и гърци на 22 и 23 юни 1913 г. по време на Междусъюзническата война. Гръцката армия завладява Дойран и напредва към Струмица, с което предизвиква отстъпление на българските войски, биещи се срещу сърбите по поречията на Вардар и Брегалница. След намесата на България в Първата световна война градът е освободен от сръбска власт на 19 ноември 1915 г. от Втора пехотна тракийска дивизия. Според Димитър Гаджанов през април 1916 г. тук живеят 748 турци и 2452 българи. След спирането на българското настъпление на сръбско-гръцката граница от страна на германското командване Дойран се оказва на самата фронтова линия и през пролетта на 1916 г. населението е евакуирано в Струмица и Валандово.

В следващите три военни кампании през 1916, 1917 и 1918 г. съглашенските войски правят пет опита да пробият българската отбрана при Дойран, като всичките завършват с неуспех. Особено кръвопролитна е последната Дойранска битка през септември 1918 г., когато Девета пехотна плевенска дивизия под командването на генерал Владимир Вазов отблъсква настъплението на четири английски и две гръцки дивизии. В жестоките боеве през Първата световна война градът е напълно разрушен и по-голямата част от населението му се изселва в България. По силата на Ньойския мирен договор през 1919 г. градът остава в Кралството на сърби, хървати и словенци. През април 1941 г. Дойран е освободен за трети път и влиза в България като околийски център до есента на 1944 г., когато става част от Югославия, а днес - в пределите на Македония и Гърция.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ИЗЛЪЧВАТ НА ЖИВО ПРЕМИНАВАНЕТО НА НИК ВАЛЕНДА НАД ГОЛЕМИЯ КАНЬОН

Рисуват правата ни на графити парти

Екипът на „Европа за мен” се е погрижил да има подарък за всеки участник, включил се в инициативата пред НДК

Графити парти под наслов “Нарисувай правата си!” ще се проведе на 16 юни, неделя, от 17 ч., пред Националния дворец на културата. По време на събитието - част от проекта “Европа за мен”, финансиран от Главната дирекция “Комуникации” на Европейския парламент, феновете на графити културата ще рисуват идеите си за Европа.

DJ Станчо ще се погрижи за доброто настроение и танците, а столичани и гостите на града ще се запознаят с правата си на граждани на Европейския съюз. Присъстващите на събитието, организирано от Българското национално радио, ще разберат и повече за паркур - изкуството за преодоляване на всякакви препятствия, и философията на този екстремен спорт. А екипът на “Европа за мен” се е погрижил да има подарък за всеки участник.

Инициативата се провежда под патронажа на кмета на Столичната община Йорданка Фандъкова и в подкрепа кандидатурата на София за европейска столица на културата през 2019 г.

Кросмедийният проект на Българското национално радио - “Европа за мен”, стартира на 1 април т.г. Реализира се в партньорство с 3 платформи на обществото радио - предаването “Преди всички” на програма “Хоризонт”, “Европа за мен” на Радио София и интернет сайта www.bnr.bg. Те отразяват работата на Европейския парламент, коментират и анализират решенията на институцията, пропагандират правата на гражданите в ЕС. В рамките на медийния проект са предвидени множество инициативи, като водеща е идеята европейската институция да се представи на българските граждани лице в лице. Информационната визуализация на кампанията ще бъде проведена в София, Велико Търново, Русе, Благоевград и Видин, уточниха за ДУМА от БНР.

ПОСВЕЩАВАТ ФЕСТИВАЛ НА СНУП ДОГ

Организаторите на концерта на Снуп Дог в София са подготвили изненада на 15 юни - графити фестивал под името Drop It Like It‘s Snoop Dogg Graffiti Demo. Мястото е пространството пред паметника на НДК, а началото е точно в 12 ч. Вещите имена в графитите Goat, Maze, Felon, Doke и Funne ще покажат своя поглед над Snoop Dogg. А DJ Joind (WTFSWAG) ще отговаря за доброто настроение на присъстващите с подбрана музика.
В партито се включва и Barrie (Lac), който ще е вашият министър на веселието, уточняват инициаторите на проявата. По-любопитните ще могат да покажат творческите си умения под напътствията на някой от артистите. Купонът ще продължи с откриването на Monster Hip-Hop Pool Party на басейн Балканика, Банкя, същата вечер. Лошото момче на хип-хоп музиката Снуп Дог a.k.a. Snoop Lion ще се изяви на 8 юли в столичната “Арена Армец”. Подгряващ изпълнител ще бъде рапърът 100 Кила. Билети за събитието се продават в мрежата на TicketPro и онлайн, както и на касите на залата. Цените на пропуските са от 60 до 120 лв.

АРТ РИПОРТ С ПОСЛЕДНО ИЗДАНИЕ И СВОБОДЕН ВХОД

Последното за годината издание на клубния музикално-литературен фестивал Сандей арт рипорт ще се състои утре, 16 юни. Клуб “Строежа” отваря в 20 ч., а входът е свободен. Този път участие ще вземат две иновативни български групи - БГ3 и съвсем новите G.G.BG. Събитието традиционно се осъществява със съдействието и напълно в новаторския дух на холандската бира “Гролш”.
БГ3 вече е достатъчно популярна в реге, ска и фънк средите. Групата се състои от Бранимир “bggz rubbit” - вокал, китара, думи; Велин Георгиев - бас, вокал; Елин “eL kO” - китара; Виктор “TLP” - барабани. Димитър “Митачето” Бакърджиев - саксофон, флейта. БГ3 издаде своя втори албум “Ново начало” през 2012 г. и представи видео към песента “Дреме ти” (http://www.youtube.com/watch?v=C3-vFwNrqM8). БГ3 ще излязат на сцената на “Строежа” в 22 ч.
За G.G.BG концертът на 16 юни ще бъде дебютен за бандата, но не и за участниците в нея. Те са добре познати на широката публика музиканти, идващи от сериозни и популярни през годините групи. В състава влизат Вига (Триш) - вокал; Боби - бас (Лок Маруху, Естраден преврат, Svetlio & The Legends); Петър Александров - барабани (Svetlio & The Legends, Violet Vanilla); Иван Воев - китара (La Muchedumbre, Switcstance); Владимир Митин - тромпет (Svetlio & The Legends, La Muchadumbre. Switchstance, Root Souljah, Wickeda); Александър Борисов (Уикеда, Svetlio & The Legends). Групата определя своя стил и цел като изпълнение на джаз стандарти и популярни парчета, преаранжирани в ска-вариант. Стартът на техния сет е в 21 ч.

УЧАТ ДЕЦАТА ДА ИГРАЯТ НА НАРОДНА ТОПКА И ЛАСТИК

Ако някой иска да си спомни как се играе на народна топка, как се скача на ластик и въже и да научи на това детето си, може да дойде днес, събота, от 10,30 ч. в парка до мола Сити център София. Случвало ли ви се е да изпитвате носталгия по времето, когато сте били деца - когато просто отивате до приятелите си, без да им звъните предварително по телефона; когато след училище се уговаряхте къде и в колко часа да се чакате, без да използвате WhatsApp, Skype, Facebook или други модерни мрежи? Иска ли ви се детето ви да може да усети тръпката на тези времена? Ами научете го тогава. Покажете на наследника си, че той може и да е по-добър от вас на Angry Birds Space или Guitar Hero, но пък ще ви диша прахта, когато стане дума за стражари и апаши. А това е много по-забавно, както и всички други игри от детството, смятат организаторите на събитието - радио Family и Сити център София.

За да подкрепят участниците в състезанието по федербал и във въртенето на обръч, на полянката зад ССС ще дойдат волейболната звезда Евгени Иванов-Пушката и чаровната водеща Евелина Павлова.

Свежи забавления с блондинки зад волана

Неочаквани, забавни и много свежи неща се случват, когато две жени с руси коси се качат в кола и се впуснат в летния трафик. Това ще докаже най-новото уеб риалити на Nova Play - “Блондинки зад волана”. Иновативният онлайн проект ще стартира на 17 юни (понеделник), като всеки делничен ден потребителите ще могат да гледат нов епизод и да стават свидетели на свежи изненади от страна на водещите.

Чаровните Калина и Надя са по-известни като дамите от “Шоуто на блондинките” по Радио Fresh! Освен че смело поемат кормилото, двете обещават да запазят и характерния си стил - да задават неудобни въпроси, да се впускат в нестандартни теми и да коментират така, както само жените могат. И за да бъде приключението още по-голямо, Калина и Надя няма да бъдат сами в трафика. В своя блонди автомобил те ще канят всеки път различни гости.

ЙОРДАН ЙОВЧЕВ С ОТКРИТ УРОК ПО ГИМНАСТИКА

Легендарният Йордан Йовчев ще направи открит урок по гимнастика за деца на 16 юни от 10,30 ч. в обновената спортна зала “Раковски”. Събитието е в рамките на осмото поредно издание на инициативата на Нестле България “Живей активно!” Тя е посветена на Международния ден на Олимпийските игри и ще подари на феновете на активния начин на живот няколко незабравими дни с любимите им спортове. Йордан Йовчев лично ще въведе всички малчугани в основите на спортната гимнастика и ще им разкрие тънкостите й. Седмица по-късно, на 23 юни, най-големите български спортисти и музикални звезди ще дадат началото на грандиозното събитие “Живей активно!” Те ще поведат хиляди фенове на активния начин на живот към Южния парк, където ги очакват много спортни игри и незабравими емоции.

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Вицът

Ако план “А” не проработи, има още 29 букви, за да се опита.

ЧР2Д

15. 06. 2013

БОРИС ЛУКАНОВ, актьор
ВАЛЕНТИН ПЕТРОВ, о.р. генерал от МВР
ГИНКА СТАНЧЕВА, актриса
ДИМИТЪР ВЛАДИМИРОВ, о.р. генерал
ДИМИТЪР ЗДРАВКОВ, кмет на община Садово
ЙОРДАН ГОСПОДИНОВ, футболен вратар
ЛИЛЯНА БАРЕВА, оперна певица
ТАТЯНА БУРУДЖИЕВА-ВАНИОТИС, народна представителка

16. 06. 2013

БОЙКА ВЕЛКОВА, актриса
ГАЛЯ ЗАХАРИЕВА, народна представителка
КИРИЛ КАДИЙСКИ, поет, есеист, преводач
МАРИЯ ИВАНОВА, прессекретар на президента Росен Плевнелиев
МИЛЕНА АТАНАСОВА, актриса
МИРОСЛАВА РАДЕВА, директорка на социологическа агенция МБМД
МИХАИЛ МИКОВ, председател на Народното събрание
НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ, математик, експерт по национална сигурност
ПАВЕЛ НАЙДЕНОВ, бизнесмен
РУМЯНА БАРЕВА, оперна певица
СВЕТЛА ТОШКОВА, професор по икономика
СИМЕОН САКСКОБУРГГОТСКИ, министър-председател на България 2001-2005

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

Св. пророк Амос (VIII в. пр. Хр.). Св. мъченик Исихий Доростолски

Роден в палестинския град Текоа и пастир по занятие, Амос бил повикан от Бога на пророческо служение през времето на юдейския цар Озия и израилския цар Иеровоам. Неблагодарният народ не се вслушвал в предупрежденията и откровенията на пророка, който възвестявал наказание от Бога. Ветилският жрец заедно със сина си нанесъл такъв побой на Амос, че пророкът едва бил доведен до къщата му, където скоро и умрял - в VIII в. преди Христа. Той живял около 200 години преди Вавилонския плен. Пророчествата му са събрани в книгата, която носи неговото име и се състои от 9 глави.

16

† 7 Неделя след Пасха - на Светите Отци от Първия вселенски събор
Св. чудотворец Тихон, епископ Амантунски († 425)

Неоценима е заслугата на 318-те Свети Отци от Първия вселенски събор (325 г.), чиято памет Църквата празнува на днешната дата от древни времена. Със своя живот, дела и дейност, най-вече на тоя събор те допринесоха най-много да се запази единството на вярата и църквата Христова, чистотата на евангелското учение. Изобличиха и осъдиха ереста на Ария, която подриваше основите на християнското верую, и изработиха първите 8 члена от Символа на вярата.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

В цветния капан или на устните

НЕПРЕДСКАЗУЕМАТА СИЛА НА ЧЕРВИЛОТО

Преди 130 години този козметичен продукт официално е представен за първи път на панаира в Амстердам

Смята се, че червилото се е използвало още преди 5000 години във Вавилон. Боята за устни е била известна и в Древен Египет. Там тя се е правела от червен пигмент, пчелен восък и животинска мазнина. Египтянките предпочитали червило с тъмни оттенъци и в онези времена на мода са били тънки, ясно очертани устни. От страната на пирамидите това козметично средство стига до Древна Гърция, а после и в Рим.

Обаче в различни места по света се намират както привърженици, така и противници на боядисването на устните. Един от най-яростните е прочутият Клавдий Гален. Но той не е бил самоцелно срещу използването на козметиката, а просто се е опитвал да предпази представителките на нежния пол от употребата на опасни козметични средства. В онези времена в червилата са добавяли доста странни пигменти и съставки, сред които и немалко отровни като миниум и цинобър. В стремежа към красотата обаче жените продължавали въпреки всичко да използват страшния в буквалния смисъл на думата арсенал за покоряване на мъжките сърца.

Следата на неоднозначния ефект на боята за устни отвежда и до легендата за Ябълката на раздора. Знае се, че Парис е решил спора коя е най-красивата между Хера, Атина и Афродита в полза на последната. Преди още да успее да се зарадва на победата си, богинята била уличена в мошеничество, понеже... използвала пудра и червило.

Не е тайна, че девойките векове наред подсилвали свежестта и яркостта на захарните си уста с помощта на стрита тухла, сок от цвекло, ягоди и малини. Християнската църква обаче се отнасяла отрицателно към всякакви "външни" промени във визията на нежния пол. Католиците дори забранили през XIV век козметичните средства, провъзгласявайки, че жените, боядисващи лицата и устните си, изопачават светлия образ на Дева Мария. В този период инквизицията дори имала право да арестува за богохулство онези, които използват козметика.

Червилото започва да се прави от по-малко екстремни средства едва през XVI век - по времето на властването на Елизабет I, въвела като модерна избелената кожа, съчетана с кърваво-червени устни. За козметика се ползват пчелен восък и екстракти от различни растения, на които се дължат ярките цветове по лицата на дамите. Популярността на червилото в Англия обаче е краткотрайна - през 1653 г. пасторът Томас Хол основава цяло движение, пропагандиращо отказването от червила, пудри и т.н. Приема се, че разкрасяването на лицето е "дяволска работа". Английският парламент пък е сътворил през 1770 г. закон, според който "жената, съблазнила мъжа с помощта на

козметика, трябва да се смята за вещица". Кралица Виктория открито се е изказвала през 1800 г. срещу червилото, като твърдяла, че да си гримиран е "вулгарно".

Козметиката се приема за символ на лекомислените жени през XIX век. Но суфражетките я използват именно като знак на силните дами през 20-те години на двайсетото столетие. Една от големите поклонници на червилото в онези времена е легендарната актриса Сара Бернар, която го нарича-ла "най-великото откритие на света".

Козметичното средство придобива по-приемлив вкус едва през 1882 г., когато във Франция започват да го правят от грозде и прясно мляко, като продължават да добавят пчелен восък и корени на черно лозе.

За официален рожден ден на червилото се смята 1883 г., когато то помпозно е представено на панаир в Амстердам. Жените се надпреварват да си набавят козметиката за устни, изглеждаща тогава като молив, завит в парче коприна. Най-важното е обаче, че дебютът отприщва откритото търсене и предлагане на продукта, който започва да се произвежда под наблюдението на експерти в козметичната индустрия. Червилото придобива аромата на орех през 1928 г., като по същото време е създаден и перманентният вариант на козметиката за устни. Течният блясък излиза на пазара през 1932 г. благодарение на Max Factor, като първоначалната идея била той да допълни и подсили ефекта на червилото. Популярният днес гланц, в чийто състав най-после липсва пчелният восък, е създаден едва през 90-те години на миналия век от компанията Lip-Ink International.

Днес вече никого не учудва фактът, че някои жени дори боклука не изхвърлят, без да си сложат червило. То се превърна в задължителен щрих към перфектния външен вид на всяка уважаваща себе си дама. И е едно от най-търсените козметични средства - годишно се продават 20 хил. км червило. Което означава, че дамите го смятат за нещо повече от обикновена боя за устни.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ЦЕНИ И ЦВЕТОВЕ

Червилото може да бъде полезно и за мъжете. Не, няма грешка. Именно за представителите на силния пол, които благодарение на този козметичен продукт имат шанса да научат какво е настроението на жените до тях. Това става възможно с помощта на обикновено, но истинско внимание. Мъжете трябва само да следят как се променя цветът на червилото върху устните, за да са наясно как се чувстват дамите. Според указанията на опаковката засега гамата на нюансите е разработена само до 5 оттенъка. Зеленикавият е признак на злоба, оранжевият - на неприязън, червеният - на страст, розовият - на нежност, лилавият - на експресивност.

Променящото цвета си червило обаче не е сред най-скъпите в света. Палмата на първенството държи друг модел, който наистина е направен от висококачествени съставки. Но не те качват цената на това червило до 62 000 долара, а опаковката му. Тя е направена от злато и диаманти и се предлага с извезани със скъпоценни камъни инициали на дамата, която има късмета, пардон - средствата, да притежава такъв козметичен екземпляр.

НЕОБИЧАЙНО, НО ФАКТ

Съществуват най-различни разновидности на класическото червило - обикновено, течно, във вид на гланц, като крем в тубички, в кутийки и т.н. Въпреки това дизайнът на тази част от разкрасяващия арсенал вдъхновява за създаване на много други предмети. Употребата на повечето от тях не само е извън рамките на обикновената козметика, но и надхвърля и най-смелите фантазии.

На доста дами им харесва, когато всички си мислят, че те не изпускат от ръцете си червилото, но всъщност представителките на нежния пол носят ключодържател. Някои модели са снабдени със специални приспособления, позволяващи да бъдат закачани на мобилни телефони, чанти и колани. Има обаче и истински червила, изпълняващи ролята и на ключодържател. Това е страхотно удобство за онези жени, в чиято чанта трудно и бавно се откриват търсените предмети и аксесоари.

Обаче когато червилото изглежда като флашка, това означава, че става дума само за външна прилика с козметичния продукт. Паметта е опакована така, че лаици трудно биха могли да заподозрят, че става дума за пазител на ценна информация, а не обикновен разкрасяващ предмет.

Със същата цел се маскират и средствата за самоотбрана като електрошокови минипалки и сълзотворни спрейове. Дизайн, подобен на този при червилата, е истинска находка: никой няма и да предположи реалното предназначение на предмета, твърде обичаен за почти всяка дамска чанта.

Доста по-сериозна алтернатива на вече споменатите уреди за защита е малък пистолет. Екземпляр на такова оръжие, маскирано като червило, се пази от Шпионския музей във Вашингтон.

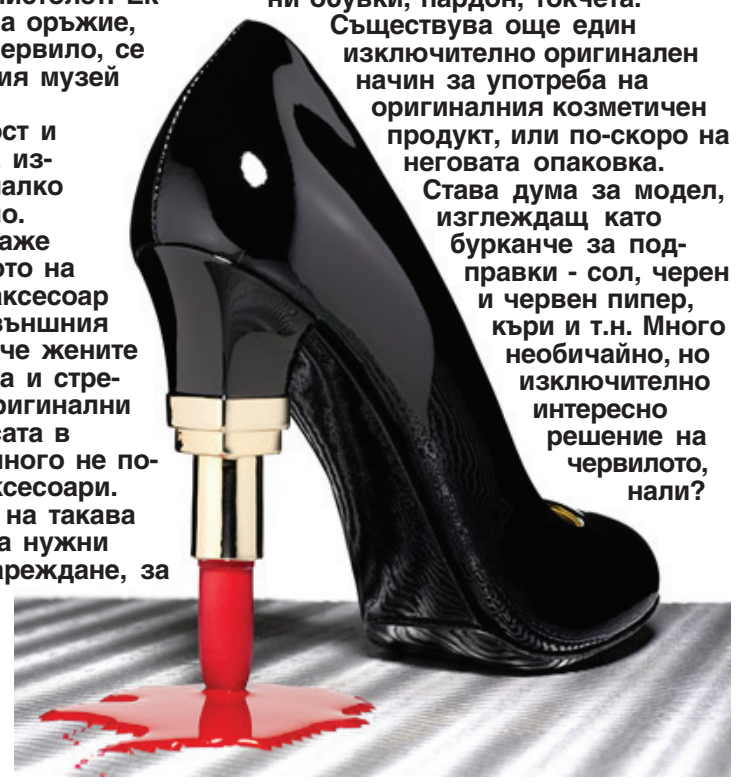
Вече не са рядкост и мишки за лаптоп, изглеждащи като малко по-голямо червило.

Трудно е да се каже доколко удобството на подобен хайтек аксесоар е съизмеримо с външния му вид. Знае се, че жените в името на модата и стремежа да бъдат оригинални изтърпяват намесата в живота им и на много не по-малко странни аксесоари.

Факт е обаче, че на такава мишка-червило са нужни само 3 минути зареждане, за да работи безжично цял ден.

Прочутият дизайнер Алберто Джордани толкова се е вдъхновил от работата си с представителките на нежния пол, че е създал обувки с токчета като отворено червило. Изглежда наистина необичайно, но и напълно логично - от женска гледна точка, разбира се. Още повече че като бонус към тези обувки вървят и други цветове червило, които може да се сменят, и така дамите всеки път изглеждат все едно са с различни обувки, пардон, токчета.

Съществува още един изключително оригинален начин за употреба на оригиналния козметичен продукт, или по-скоро на неговата опаковка. Става дума за модел, изглеждащ като бурканче за подправки - сол, черен и червен пипер, къри и т.н. Много необичайно, но изключително интересно решение на червилото, нали?

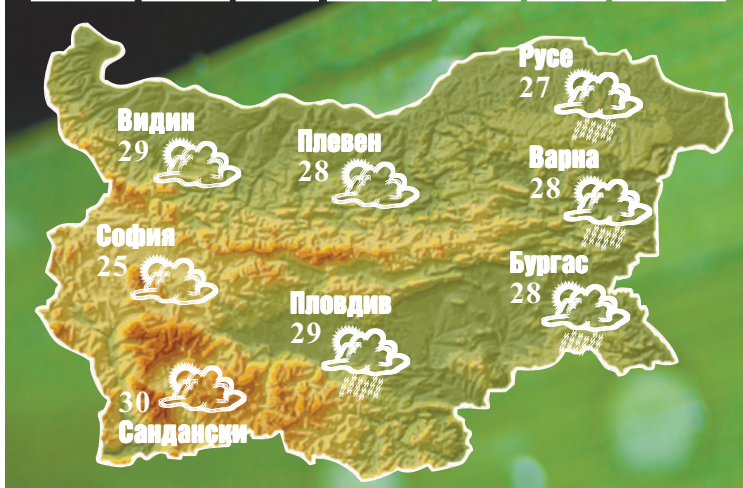
Жълтини

ЧИЧОЛИНА СИ ПАДА ПО СЕКСИ МЪЖЕ И БЪЛГАРСКА РОЗА

При пристигането ѝ в България се разбра, че порноактрисата-политичка не може да устои не само на красиви мъже, но и на класна козметика. Тя остана възхитена от сапуна „Розариум" на „Рефан", като взе не сапуни на парче, а цял килограм глицеринов сапун с ухание на Розовата долина. На изкушението то не издържа и биографката на лейди Даяна и кралицата-майка лейди Колин Кембъл, която с наслада взе да мирише сапуна на „Рефан".

ВРЕМЕТО

На фона на бурите, проливни дъждове, невиждани наводнения в Западна Европа с човешки жертви и огромни материални щети, промените на времето в България изглеждат незначителни: периоди на облачност с валежи и леко захлаждане вече повече от месец се редуват с периоди на сухо, топло и безветрено време. Така и сега - след няколко дни на валежи и температури около 20-23 градуса днес ще настъпи по-изявено проясняване. Очаква се слънце през повечето часове на деня, сутрешни температури 12-14 градуса, следобедни - 26. Следобед и привечер - отново облаци и възможни превалявания.
На Черноморието - същата картина. Температура на морската вода в северните райони - 16 градуса, на юг - до 20. Вълнение - 1-2 бала.

Изгледи за

16 максимални **25°/28°**

17 максимални **27°/29°**

Време с температури, близки до нормалните за сезона, но и малко по-високи в някои райони на страната. Минималните ще бъдат 15-16 градуса в неделя и 17 - в понеделник. Максималните - 28 градуса в неделя и 29, дори 30 - в понеделник. През двата дни са възможни над северните и по-вероятно над планинските райони краткотрайни заоблачавания, но валежите ще бъдат изключение. Над страната ще се установи слънчево, топло и сравнително тихо време.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марието Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.55 Денят отблизо: Зеленатa линейка/п/
08.00 Разказвачът - тв филм /8 епизод/
08.30 Без багаж - реалити
09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу
11.00 Денят отблизо с Мира- съботно ток шоу
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика/п/
13.55 Малки истории
14.55 Тайнственият остров - игрален филм /копродукция, 2010г./
16.30 Памет.bg: Забравените командири - документална поредица
17.00 Вяра и общество
18.00 Умно село/Явор Гърдев/
19.00 Срещу новините
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.30 Шоуто на Канала - развлекателно шоу, с участието на Тончо Токмакчиев, Ани Михайлова, Камен Воденичаров, Тодор Башиянов, Стефан Щерев - Чечо и др.
21.30 Студио Футбол
22.00 Футбол: Бразилия - Япония, среща за Купата на Конфедерациите, пряко предаване от Бразилия
00.00 Обетована земя - игрален филм /копродукция, 2004г./, режисьор Амос Гитай, в ролите: Розамунд Пайк, Хана Шигула, Ан Парийо, Диана Беспечни и др. (16)
01.30 Джаз линия: Музиката на Били Стрейхорн/п/
02.20 Тайнственият остров - игрален филм/п/
03.55 Футбол: Бразилия - Япония, среща за Купата на Конфедерациите/запис/

bTV

06.30 „Супермен“ - анимация за деца
07.30 „Клуб Веселие“ - сериал, с. 2, еп. 4
08.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
09.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Лора Крумова
11.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“ - комедийно предаване
13.00 „Флипър“ - приключенски, САЩ, 1996 г.; режисьор: Алън Шапиро, в ролите: Илайджа Ууд, Пол Хоган, Джонатан Банкс
15.00 „Монк“ - сериал, с. 8, еп. 5
16.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова
17.30 „Хрътките“ - публицистично предаване с водещ Миролюба Бенатова
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Час пик“ - екшън, комедия, САЩ, 1998 г.: режисьор: Брет Ратнер, в ролите: Крис Пен, Крис Тъкър, Джеки Чан, Том Уилкинсън
22.00 bTV Новините
22.30 „Наказателят“ - криминален екшън, САЩ, 2004 г.; режисьор: Джонатан Хенсли, в ролите: Томас Джейн, Джон Траволта, Ребека Ромийн-Стамос, Уил Патън, Рой Шайдър и др.
01.00 „Суини Тод: Бръснарят демон от „Флийт Стрийт““ - музикална драма/ужаси, САЩ, 2007 г.; режисьор: Тим Бъртън, в ролите: Джони Деп, Хелена Бонъм Картър, Тимъти Спал, Алън Рикман, Джейни Уиснър, Ед Сандърс
03.20 „Кодово име: Чистачът“ - сериал, с. 2, еп. 9
04.10 „Модерно“ /п./

NOVA TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Уди Кълвача“ - детски анимационен филм, 4 сезон
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
09.00 „На светло“ с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Какво искат жените“ - забавно предаване на НТВ
14.00 „Сватбата“ - с уч. на Инес Састре, Диего Абатантуоно, Данио Кантарели, Чинция Масколи, Валерия д'Обичи, Марио Ерпичини, Уго Конти, Нини Салерно, Кармела Винсенти и др.
16.00 „Дикоff“- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Мумията“- с уч. на Брендан Фрейзър, Кевин О'Конър, Рейчъл Уайз, Джонатан Хайд, Арнолд Вослу, Джон Хана, Патриша Веласкес, Одет Фер и др.
22.30 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.30 „Горещи палки“ - с уч. на Мартин Фрийман, Ник Фрост, Джим Броудбент, Пади Консидине, Тимъти Далтън, Джо Корниш, Саймън Пег и др.
01.50 „Сватбата“ - с уч. на Инес Састре, Диего Абатантуоно, Данио Кантарели, Чинция Масколи, Валерия д'Обичи, Марио Ерпичини, Уго Конти, Нини Салерно, Кармела Винсенти и др. (
03.30 Новините на Нова - централна емисия /п/

1

05.55 Игрален филм: „Неподсъден“
07.25 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.45 „Проповедта на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.45 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Комунален рай“
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт“
12.00 „Абракадабра“
13.40 „Ералаш“
14.05 Игрален филм: „Наследството“
16.00 „Отпуска с риск за живота“
17.00 Вечерни новини
17.15 „Форт Боаяр“
18.30 „Отгатни мелодията“
19.05 „Кубът“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.55 „Какво? Къде? Кога?“
23.00 „Цой“ - „Кино“
23.50 Международен музикален фестивал „Белите нощи на Санкт Петербург“
01.30 Игрален филм: „Поздрави от Чарли-тромпетиста“
02.50 Игрален филм: „На Черно море“
04.05 „Полето на чудесата“

ОВЕН

Занимания, целящи подобряване на физиката, здравето и образованието ви, ще са особено полезни. Ще въздействате позитивно.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Има какво да ви радва на фона на случващото се около вас и в обществото. Само не търсете причини да налагате мнението си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще ви привлича семейството и с желание ще се погрижите за близките си хора. Помагайки им, помагате и на себе си.

22 май - 21 юни

РАК

Ще забързате темпото в сърдечните си дела, наваксвайки изпуснатите моменти със семейството и любимите ви хора.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Верни на усета си за нещата, ще заложите на сигурното, избягвайки съзнателно риска. Великодушни сте и с чувство за хумор.

23 юли - 23 август

ДЕВА

С допълнителната работа, която ще свършите днес, бюджетът ви ще се подобри, от което на душата ви ще стане по-леко.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Не доверявайте тайните си на никого, а най-малко на ласкатели и хора, имащи користни цели. Предстои уреждане на личен въпрос.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще се грижите добре за себе си и за хората около вас. Ще се обедините около обща цел и ще работите за реализацията й.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще проявите социалната си ангажираност, включвайки се в значими мероприятия. Ще се наложи да се съобразявате с доста хора.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ще бъдете поставени в ситуация да търсите с други хора решение на създал се проблем, което ще ви сближи. Добри развития на проект.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Денят е подходящ за интелектуални, физически и творчески занимания. Ще подновите партньорството си с някого.

21 януари - 19 февруари

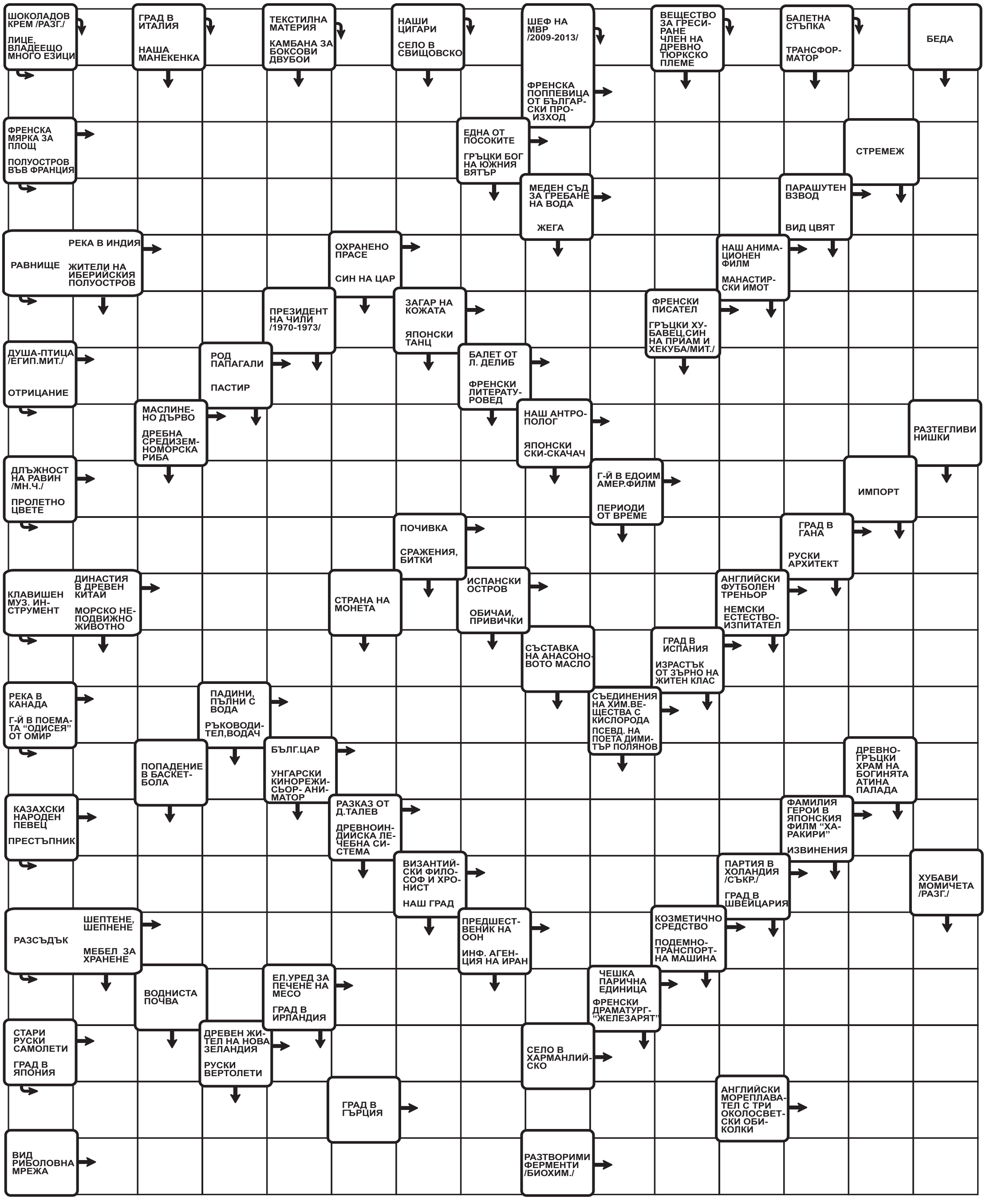
РИБИ

С конкретни действия ще пристъпите към изпълнение на целите си днес. Ще бъдете по-убедителни пред когото е нужно.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Котантен, Мам, Олот.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ВЛАСТИ - АА - ЕНТ - СССР - ОВОИД - ИТ - ЕД - РИБАР - КНИЖАРИ - АК - РЕЗ - ТУРНИР - ЛЕ - БАР - ОКЕН - РОД - ВЯРА - ЕТИКЕТИ - ЛОВЕЦ - МИГ.
ОТВЕСНО: ПЛЕВЕН - УБО - АНОДИ - РАДЕВ - АСТИ - ЖАНР - ТЕ - ДРАКИ - ВИЦ - БИС - ИР - РОЯК - СИБИР - КРЕМ - ПАСТА - ЕЛЕАТИ - АР - РЕЗЕН - ИГ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: БАТИСКАФИ - ГЕРМАНЕЦ - МИСИР - ТРО - САРОТ - ЯТО - ДАНИН - РВС - ТИ - ВАЧЕВ - НАГ - ТАРИКАТИ - БУРЕН - УЕБ - РОДИТЕЛИ - ЛАВАЛ - РАН.
ОТВЕСНО: МАГИСТРАТУРА - ТЕС - ОВЧАРОВ - МИРИС - СЕРЕДА - СМРАД - ВИНИЛ - ЯКА - РАТ - АНТОН ИНАУЕР - ОФЕРТИ - АТЕЛА - ИЦО - НАГИБИН.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: НАРИНЕ - СЪБРАНИЕ - АСОРИН - КТО - ОЛ - РАКОВСКИ - СОТЕ - ОНОДИ - ОЦЕТ - ЕЛ - ДСК - СА - АТИНА - СВ - НЬОЙ - ПА - АТА - ОО - ОРА - РИНГ - СРАМЕЖЛИВОСТ - ОС - ТИЛ - ДУЕЛИ - ИСКРИ.
ОТВЕСНО: НАРОДНОСТ - АСАНСЬОРИ - РОКОКО - АЛ - ИРОД - ЙОМ - НИВИС - РЕД - ЕНС - АКАЖУ - ЛЕ - СКИ - АПРИЛ - ЪТ - ОТА - ВИ - БОРЦИ - РО - ЕН - ИСИ - АОСТА - НТС - НЛО - АГ - ТЕСТ - ОР - ЕДЕЛВАЙСИ.

7	8	4	5	2	1	6	3	9
1	2	5	6	3	9	8	4	7
9	3	6	7	4	8	5	2	1
6	7	3	1	5	4	2	9	8
4	9	8	2	7	6	3	1	5
2	5	1	9	8	3	4	7	6
5	6	7	4	9	2	1	8	3
8	4	9	3	1	5	7	6	2
3	1	2	8	6	7	9	5	4

8	9	7	6	1	3	2	5	4
5	6	4	8	2	9	7	1	3
1	3	2	5	7	4	8	6	9
9	5	1	2	8	7	3	4	6
7	2	3	9	4	6	1	8	5
6	4	8	1	3	5	9	2	7
3	1	6	7	5	2	4	9	8
4	8	5	3	9	1	6	7	2
2	7	9	4	6	8	5	3	1

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

СГЪВАЕМИ ПРЕГРАДИ
ПРЕДПЛАТА

СТОЛИЦАТА НА ИСПАНИЯ
МАЛКОТО НА ПАТКА

РУСКА СУПА
ВЪРХОВЕН ЕГИПЕТСКИ БОГ

ЕДНОЛИЧНА ФИРМА
ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ГЪРЛОТО
ОТДЕЛЕН ОРГАНИЗЪМ

НАША ПОППЕВИЦА
КОРАБНО ВЪЖЕ

ДРЕВНО ИМЕ НА ПОМОРИЕ
КХМЕРСКИ ЕЗИК

ВИД ПОМПА ЗА ТЕЧНОСТИ
КАМБАНА ЗА БОКСОВИ МАЧОВЕ

НАШИ БОЙЛЕРИ

РАДИОЛО-КАТОРИ
ЧЕТИРИ /ФРЕН./

СТРИТИ ВЕЩЕСТВА
ЧИЛИЙСКИ ПОЕТ

Г-Я В ДРАМА-ТА"ПОЧИВКА В АРКО ИРИС" ОТ Д.ДИМОВ
БЪЛГАРСКИ КНИЖОВНИК /1818-1892/

ФИБА ЗА КОСА
НАШЕ ИЗ-ДАТЕЛСТВО

ДРЕВНА НАРОДНОСТ В ИТАЛИЯ
НАШИ ТЕЛЕФОНИ

ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ
БИБЛЕЙСКА ТЕРИТОРИЯ

БОИ

ДЪРЖАВА В ЕВРОПА
ПРЕВЗЕМА-НЕ НА ВРА-ЖЕСКИ КОРАБ

ПОДПРАВКА
РЕКА В ИТАЛИЯ

МАРУЛЯ

НАША ПОП-ГРУПА

СЪСТЕЗА-ТЕЛ

РЕКА ВЪВ ВИЕТНАМ
ИЗГОРА /ОСТ./

ВИД СПОРТ
СЪСТАВКА НА МАЗНИ-НИТЕ

РЕКА В ИНДОКИТАЙ

НОВОДО-ШЛИ ХОРА
НЕОБИКНО-ВЕНО НАДА-РЕНО ДЕТЕ

ГРАД ВЪВ ВИДИНСКА ОБЛАСТ
ПАРТИЯ В БЪЛГАРИЯ

НЕМСКИ ЕНЕРГИЕН МОНОПОЛ
РУСКИ САМОЛЕТИ

ПТИЦА ОТ РОДА НА ВРАНИТЕ

АВСТРАЛИЙ-СКИ КИНО-РЕЖИСЬОР-"ДЕНИС"
БАЛКОН

ИНДИЙСКИ ФОЛКЛОРИСТ

ПЛАНИНСКА СИСТЕМА В РУСИЯ

СУРОВИНИ ЗА ОГРЕВ

ПРОДЪЛЖИ-ТЕЛНА АРТИ-ЛЕРИЙСКА СТРЕЛБА
ЩАСТИЕ, КЪСМЕТ

ЦАР НА ДРЕВНА ТИВА /МИТ./
ВОЙНА /ОСТ./

ГРАД В АНГЛИЯ
ОВОЩНО ДЪРВО

ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК /СЪКР./

ФУТБОЛЕН ТЕРМИН
ЧАСТ ОТ КАРУЦА

МЕТАЛНА ЧАША С ДРЪЖКА
ПРОЧУТ НИГЕРИЙСКИ ФУТБОЛИСТ

ПРЕДИШНО-ТО ИМЕ НА АР ЕГИПЕТ
ГРЪЦКА ИНФ. АГЕНЦИЯ

ХИЩНИ МОРСКИ РИБИ

РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ
ПРИТОК НА ДУНАВ

РУСКИ ФИЛОСОФ
РУСКИ СКУЛПТОР

АНСАМБЪЛ ОТ ТРИМА ИЗПЪЛНИ-ТЕЛИ

ВОДНО ЖИВОТНО
МОЛДОВСКИ ЕЛЕК

ГРАД В ГАНА
ОРГАНИЗМИ, ЖИВЕЕЩИ БЕЗ СВОБО-ДЕН КИСЛО-РОД

НАУКА ЗА ЗВУКА
КАНАДСКА ХОКЕЙНА ЛЕГЕНДА

СТАР ХО-ЛАНДСКИ КОРАБ
УНГАРСКИ ЮРИСТ

ВИД ТОРТА
ВРЕМЕННА ПОСТРОЙКА

ГРЕДИ НА КОРАБНИ МАЧТИ
ПОЛСКИ ПАЗАЧ

ЮЖЕН ПЛОД

ДЕПАРТА-МЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ

ИСПАНСКИ ФУТБОЛИСТ
ГЕРОЙ В ОП. "ХИТЪР ПЕТЪР" ОТ В.СТОЯНОВ

БОЕН ВИК

НАШИ ЕЛ. КАЛКУЛА-ТОРИ

ИЗРАСТЪК НА КЛОН ОТ ДЪРВО

Г-Й В ДРАМА-ТА "СЛЕД ГРЕ-ХОПАДЕНИЕТО" ОТ А.МИЛЪР
ЕДИНИЦАТА КОНСКА СИЛА /СЪКР./

ГРАД В ИНДИЯ
ДЕЗОКСИРИ-БОНУКЛЕИ-НОВА КИСЕ-ЛИНА/СЪКР./

ДОБРОДЕТЕЛ В ДАОИЗМА
РЕКА В БЕЛАРУС

ЕПОХИ

ГИМНАСТИ-ЧЕСКИ УРЕД
ГРАД В СЪРБИЯ

ДЕЙСТВИЕ, ПОСТЪПКА

ГРАД В ТУРЦИЯ
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ

НОРВЕЖКИ ПОЕТ

РЕКА В СИБИР, ПРИТОК НА ЕНИСЕЙ

АМЕРИКАН-СКА ФИЛМО-ВА НАГРАДА

ТРОПИЧЕСКО РАСТЕНИЕ ОТ РОДА НА ТРЪСТИКАТА

ДОМАКИН-СКИ СЪД

ГОРСКИ ХИЩНИК

СРЕДНО БЪРЗ ТАНЦ

РЕЧНИК: Анаероби, Елаин, Ерн, Ерши. Ливер, Лу.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 15 ЮНИ 2013

Ивет първа на 100 м в Осло

Болт бяга 200 м най-бързо в света

Ивет Лалова спечели спринта на 100 метра в турнира Диамантена лига по лека атлетика в Осло. Европейската шампионка в дисциплината от Хелзинки 2012 направи изключително силно бягане и пресече финала за 11.04 сек, като постигна личен резултат за сезона. Тя води и европейската ранглиста за годината. Победата е втора за Лалова на 100 м в турнира Диамантена лига. Втора в Осло завърши Мюриел Ауре (Кот д'Ивоар) с резултат 11.05 сек. Трета остана Мария Ремен (Укр) с време 11.07 сек., която спечели титлата на 200 м в Хелзинки. Ивет спечели 4 т. за класирането в Диамантената лига и заема второ място в генералното класиране, където лидер остава олимпийската шампионка Шели-Ан Фрейзър-Прайс (Ям) с 8 т.

Осло отново се оказа щастливо място за Лалова. Именно в норвежката столица преди 2 години българката спечели първата си победа в Диамантената лига, като отново триумфира в бягането на 100 м.

Най-сериозен интерес в гала вечерта предизвика Юсейн Болт. 6-кратният олимпийски шампион в спринтовете пристигна с луксозен електромобил на пистата, а после отвя конкуренцията на 200 м с най-добър резултат в света за годината - 19.79 сек. Така ямайската суперзвезда в спринта Юсейн Болт изми спомените от поражението си в Рим от Джъстин Гатлин преди седмица след експлозивен старт на студеното време от едва 13 градуса по Целзий в норвежката столица. Местният любимец - натурализираният Джейсума Сайди Ндуре, остана втори с 20,36 сек., а Джеймс Елингтън (Вбр) се нареди трети с 20,55.

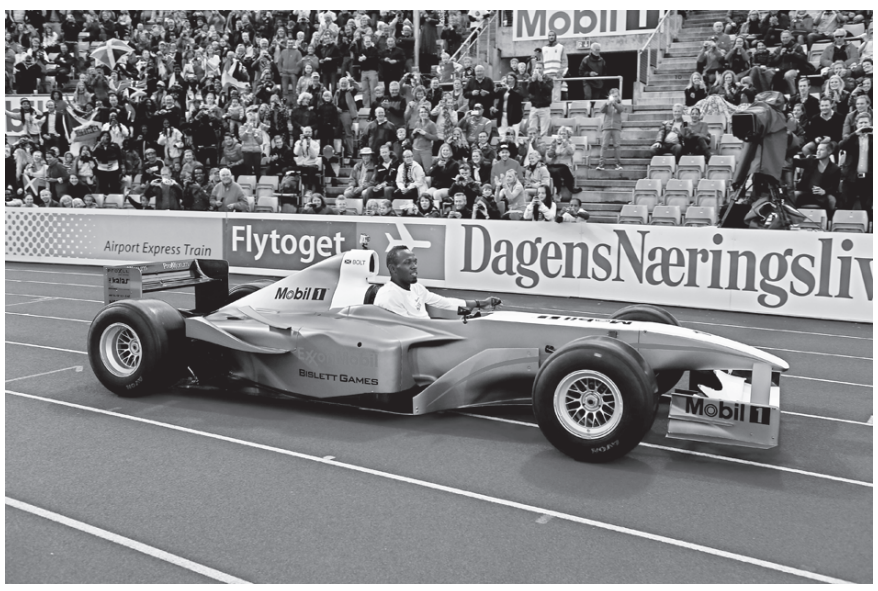
"Исках да дойда тук и да дам най-доброто от себе си. Успях да го направя. Много съм доволен. Много добър старт на 200 м за този сезон. Сега си отивам вкъщи и ще работя над всичко останало. Аз трябва да поработя при завоя, за да бъда на ниво в тази дистанция, както иска моят треньор", каза 26-годишният ямаец, който стана първият атлет с постижение под 20 секунди в тази дисциплина през сезона. Болт счупи и рекорда на турнира от 1996 г. на легендата Франки Фредерикс (Нам) - 19,82 сек.

Олимпийската шампионка Месерет Дефар от Етиопия спечели бягането на 5000 м при жените също с най-добро време за сезона - 14:26.90 мин., само на 15.75 сек. от световния рекорд на Тирунеш Дибаба. "Чувствах се уверена по време на цялото състезание. За мене целта си остава да атакувам световния рекорд, но не знам дали съм готова за това сега", каза победителката.

Изненада имаше на скока на височина при жените, където бронзовата олимпийска медалистка от Лондон 2012 Светлана Школина (Русия) спечели първата позиция със 197 см. Фаворитката Анна Чичерова, която е световна и олимпийска шампионка, остана едва трета със 195 см, изпреварена заради по-малко опити от Емма Грийн-Трегаро (Шв) със същия резултат. Хърватката Бланка Влашич завърши на 5-о място със 185 см, след като дълго време лекуваше контузия на ахилеса.

Рускинята Елена Соколова пък внесе малък момент на паника, когато при своя опит в скока на дължина се спря чак на пистата при бегачките, но съдиите ѝ позволиха да повтори и даде резултат от 6,65 м. под бурните овации на публиката. Този резултат я остави на 3-та позиция, където спечели Шейра Проктър (Вбр) с 6,89 м.

Снимки БГНЕС

Юсейн Болт пристига със специален електромобил на пистата на стадиона в Осло преди старта на 200 м от Диамантената лига, в който размаза конкурентите и финишира с най-добър резултат за сезона - 19.79 сек.

Меси струва минимум 217 млн. евро

Единственият 4-кратен носител на "Златната топка" за най-добър футболист в света Лионел Меси от Барселона е оценен на стойност между 217 и 252 милиона евро, пише в проучване на международната футболна обсерватория CIES. Общата цена на футболистите от испанския шампион е 658 милиона евро. В момента Барса разполага с най-скъпия състав в Европа.

Звездата на Реал (Мадрид) Кристиано Роналдо е оценен между 102 и 118 млн. евро. Той е на второ място в класацията, въпреки че "Кралският клуб" го направи най-скъпия футболист в света, когато през 2009 г. го купи от Манчестър Юнайтед за 80 млн. паунда ($93.9 млн., или $131.6 млн. по курса на деня).

Проучването е направено в петте най-силни първенства на Стария континент - Примера дивисион в Испания, Висшата лига в Англия, Първа Бундеслига в Германия, Серия А в Италия, както и Лига 1 във Франция.

Сред най-скъпите отбори в Европа са още Манчестър Юнайтед, европейският шампион Байерн Мюнхен, Пари Сен Жермен и Ювентус.

ИВО АНГЕЛОВ ЩАСТЛИВ ОТ ПРОМЕНИТЕ В БОРБАТА

Мони ГЕОРГИЕВ

Европейският шампион от Тбилиси по класическа борба в кат. до 60 кг Иво Ангелов не се притеснява от настъпилите промени в правилата на борбата. Перничанинът, който на финала в столицата на Грузия пребори руснака Иван Куйлаков с 2:0 т. (1:0, 1:0) получи значка "Златна България" за спортист №1 на м. март в анкетата на пресклуб "България". Първоначално 8 гласа му отредиха второ място след лекоатлетката Тезджан Наимова със 17, но спринтьорката даде положителна допинг проба, след като спечели евротитлата в бягането на 60 м.

"Убеден съм, че новите правила ще направят борбата по-атрактивна за зрителите. Сега се играе 2 части по 3 минути, като се взима предвид сбора от точки в двата периода. Това изисква по-голяма физическа издръжливост и се набляга на техническите умения", обясни ген. секретар на БФБорба Валентин Савов.

Снимка Мони ГЕОРГИЕВ

Шампионът по класическа борба в кат. до 60 кг от европейското първенство в Тбилиси Иво Ангелов позира с наградата за спортист на м. март, която получи, след като бе отнет златният медал на еврошампионката в бягането на 60 м в зала Тезджан Наимова

Преместиха шах турнир за Гран при от Берлин в Пекин

Петият турнир от веригата Гран При по шахмат за сезон 2012/2013 беше преместен от Берлин в Пекин. Китайците осигуриха награден фонд 125 000 евро и средства за провеждането му от 4 до 16 юли. В състезанието ще участват 12 водещи играчи, сред които и българският гросмайстор Веселин Топалов. Съперници на Топалов в Пекин ще бъдат Александър Гришчук, Сергей Карякин и Александър Морозевич (Рус), Василий Иванчук (Укр), Шахрияр Мамедяров и Теймур Раджабов (Азерб), Борис Гелфанд (Изр), Ван Хао (Кит), Гата Камски (САЩ), Петер Леко (Унг) и Аниш Гири (Хол).

Русенецът вече спечели 2 турнира от веригата през този сезон - в Лондон и в Цуг, Швейцария, като с 355 т. е лидер във временното генерално класиране. Първите двама в крайното класиране на веригата ще получат право на участие в турнира на претендентите за световната титла догодина.

Световната вицешампионка Антоанета Стефанова пък ще участва на турнира Гран При на ФИДЕ за жени. Надпреварата ще се проведе от 15 до 29 юни в град Дилиян, Армения. Организаторите очакват силно шахматно състезание, което е в чест на 50 години от световната титла на Тигран Петросян. Освен Стефанова в турнира ще участват световната шампионка Анна Ушенина (Укр), Хъмпи Конеру и Дронавали Харика (Инд), Анна Музичук (Слвн), Нана Дзагнидзе и Бела Котенашвили (Груз), Татяна Косинцева и Олга Гиря (Рус), Виктория Чмилите (Лит), Елина Данилян (Арм) и Тувшинтугс Батчимег (Мон).

Гигов дава властта на Рендето и Кичо

Президентът на спасилия се в последния момент от изпадане Локомотив Сф Николай Гигов дава пълна власт на Георги Марков и Кристиян Добрев да решат основните въпроси по управлението на отбора. Спортно-техническият директор Чавдар Цветков вече няма да работи в клуба, а остава само негов личен съветник.

"Двете лица, които ще ръководят Локомотив, са ясни. Това са Георги Марков, който остава изпълнителен директор, а Кристиян Добрев ще бъде спортно-технически директор. Това са хората, които ще ръководят Локомотив през следващата година. Дал съм им срок до 30 юни да ми предложат структурата и хората, с които те желаят да работят. Дал съм им пълен картбланш да не се съобразяват с никого и да си определят екипа, с който те смятат, че ще постигнат успехи. Това са двете фигури, които ще ръководят Локомотив на всичките му нива. Самите промени, които ще бъдат направени в структурите надолу от 1 юли, ще бъдат 80-90% нови. Емил Велев остава старши треньор, а с Марков и Добрев ще обсъдят назначаването на един помощник-треньор на мястото на Кичо.

Тъмнокожият белгиец Якасонго Нджой, известен още като Джиби, стана седмият нов футболист в Локомотив Сф, след като подписа договор за 2 години. 24-годишното крило игра през пролетта в Миньор Пк. На първа тренировка на тима днес от 10.30 ч. в "Надежда" ще се явят още шестима нови - Тодор Христов, Даниел Гаджев, Марко Ранджелович, Дилян Колев, Джереми Родригес и Кристиян Кацарев. Очаква се Мартин Димитров да преподпише договора си днес. Още един чужденец се очаква да се присъедини към Локо Сф утре на лагера в Банско. Тъмнокожият френски халф Махамат Азрак, който през пролетта игра за Етър, ще мине проби при "червено-черните".

www.duma.bg

ВАНЯ ДЖАФЕРОВИЧ:

Можехме да поведем на Левски с 5:1

Снимка АВТОРЪТ

Капитанът на Берое Дончо Атанасов (вляво) и маркетинг директорът на клуба Ваня Джаферович позират с купата за "Отбор на месеца" за май, заради спечелената Купа на България

Симеон ПЕТРОВ

Бившият футболист на Берое и настоящ маркетинг директор Ваня Джаферович заяви, че "зелените" са можели да водят с 5:1 на Левски в средата на второто полувреме във финала за Купата на България, който спечелиха след дузпи. Хърватинът получи купата на Берое за "Отбор на м. май" в анкетата на пресклуб "България" сред спортните редакции. "Заралии" събраха 11 гласа и изпревариха шампионите от Лудогорец и ансамбъла ни по художествена гимнастика, получили съответно 9 и 6 гласа. Старши треньорът на тима Петър Хубчев пък бе определен за треньор на месеца.

"Бяхме по-добрият отбор във финала. Вероятно големите очаквания покачиха напрежението в Левски. Това е най-ценният трофей за Берое сред шампионската титла от 1986 г.", каза Джаферович, който сложи край на кариерата си още преди финала след операция на скъсани коленни връзки. Той обаче предпочита елиминациите за Купата да се провеждат в 1 мач, при каквато схема се играеше турнирът през 2010 г., в който "заралии" спечелиха първия си трофей и адмирира намаляването на участниците в "А" група.

Старозагорци се събират в понеделник, а от 25 юни ще бъдат на лагер в Смолян за 2 седмици. Там тимът ще играе 3 контроли - на 24-и с Любимец, на 30-и с Пирин ГД и на 7 юли с Раковски. Под въпрос остава проверката с Локо Пд заради нестабилното финансово състояние на "смърфовете".

Двама късат с ЦСКА

19 „армейци" заминаха на лагер в Етрополе без Стоичков

Мони ГЕОРГИЕВ

Двама футболисти разтрогнаха договорите си с ЦСКА по вина на клуба заради неизплатени заплати. Защитниците Апостол Попов и Костадин Стоянов вече са свободни агенти, след като собствениците от "Титан" им дължат съответно 8 и 3 месечни възнаграждения. Преди време по същите причини "Армията" напуснаха защитникът Павел Виданов и вратарят Иван Караджов. Адвокатът на двамата бранители Петър Величков внесе уведомление в администрацията на клуба, че клиентите му прекратяват взаимоотношенията си по чл. 371 за неполучени парични възнаграждения. Двамата ще заведат съдебни дела. Такова ще започне и трикратният голмайстор на "А" група Мартин Камбуров, който също бе обявен за ненужен. Спортно-техническата комисия към БФС вече прекрати без предизвестие контракта на Серж Нюаджи, донесъл последната "червена" победа над "вечния враг" Левски. Засега единствено неясно остава бъдещето на капитана Иван Бандаловски, който обаче участва в тренировките с тима. Той не замина на подготвителен лагер в Етрополе в групата от 19 футболисти, но без новия старши трленьор Христо Стоичков и без очакваните нови попълнения от Литекс. Там ЦСКА ще се готви до 28 юни, а на 22-ри е първата контрола - срещу Светкавица.

Стоичков не води и последното занимание на "Българска армия" вчера, проведено от помощниците му Стефан Генов и Петко Петков. В него за първи път се включи националът Спас Делев, който получи подълга почивка заради азиатското минитурне на представителния тим в края на май.

Сираков навил Рамос да остане, Ясен Петров поема Ботев Вр

Снимка БГНЕС

Кристовао Рамос (вляво) донесе победа на Левски над ЦСКА във "вечното дерби" през пролетта на 2012 г. и се превърна в любимец на "сините" фенове, но после бледите му изяви го принудиха да се готви за напускане на "Герена"

Новият спортен директор на "Левски" Наско Сираков е успял да убеди Кристовао Рамос, че трябва да остане на "Герена". Португалецът най-после склонил да подпише нов договор, след като настоящият му изтичаше в края на месеца, а от клуба пропуснаха да вкарат в действие защитната клауза през зимната пауза. Рамос беше готов да напусне и да си търси късмета в друга държава, защото първоначално шефовете на Левски отказаха да удължат годишната му заплата с 20 000 евро. Личният му мениджърът Серджо Лейте обаче долетя в София и двете страни са стигнали до споразумение. Контрактът на бившия футболист на Анортозис със "сините" е удължен с още един сезон и така той ще продължи да играе за тима от "Герена", съобщава Агенция БЛИЦ. 30-годишният Рамос е един от основните играчи на "Левски" и оставането му се счита като добра новина за наставника Николай Митов.

Бившият старши треньор и доскорошен директор на ДЮШ на "сините" Ясен Петров обаче напусна и е приел да води изпадналия в "Б" група Ботев Вр. "Пловдивският Джанини" се е разбрал с ръководството на врачанския клуб и ще изведе футболистите на първа тренировка в понеделник. Решението за назначението на Петров е взето от кмета на Враца инж. Николай Иванов, който е и президент на общинския клуб. Раздялата с Петров беше предизвестена още в понеделник с идването на новия спортен директор на "сините" Наско Сираков. Почти сигурен нов шеф на ДЮШ на "Герена" ще бъде Руси Гочев. Постът беше предложен на Даниел Боримиров, но той отказа категорично. Допреди броени дни Ясен Петров изпълняваше функциите си на международния турнир в Несебър, където "сините" участваха с няколко възрасти. Той бе назначен за шеф на "Герена" през пролетта на миналата година и по негово време "Левски" спечели 6 титли и купи на национално ниво в детско-юношеския футбол. 44-годишният специалист е водил отборите на Левски, пловдивските Локомотив и Ботев, Черно море, Нефтохимик и Локомотив Сф.

гледайте

ФУТБОЛ

КУПА НА КОНФЕДЕРАЦИИТЕ

ПО БНТ 1

22.00 Бразилия - Япония

ПО НОВА СПОРТ

Головете на сезон 201282013 в Премиърлийг

УТРЕ

ПО БНТ 1

22.00 Мексико - Италия

1.00 Испания - Уругвай

ПО РИНГ

22.10 Атлетико - Нюелс Олд Бойс

кратки

Славия играе контрола със Сливнишки герой днес

Славия ще изиграе първата си лятна контрола днес от 18 ч. срещу Сливнишки герой. Мачът ще бъде на стадиона в Самоков. "Белите", водени от новия старши треньор Асен Букарев, са на лагер в Боровец. В проверката ще се появят нови футболисти, които са на проби. Втората част от подготовката на "белите" ще бъде в Банско от 26 юни до 9 юли. Първоначалните планове бяха за лагер в Правец, но треньорското ръководство промени своето решение.

По $320 раздават в Малайзия за борба с хулиганите

Ръководителите на футбола в Малайзия прибягнаха до нестандартен метод, като предлагат по 1000 малайзийски рингита (около $320) на всеки фен, който се включи в борбата срещу футболните хулигани и помага да бъдат заловени необузданите зрители по трибуните. Решението е взето след поредните безредици, този път по време на полуфиналните мачове за Купата на Малайзия миналия месец. Офертата е отправена за предстоящата финална среща за трофея, който ще се състои на 29 юни. В нея съперници са Келантан и Йохор Дарул Такциm. От федерацията са посъветвали отборите да определят и 100 неформални лидери, които да отговарят за контрола на самите контролиращи. „Решихме да приложим нещо различно, нестандартно, позитивно и надяваме се ефективно", заяви директорът по първенствата в малайзийската федерация Хамидин Мохд Амин.

3 1 8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №47

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ

I гр. (6) 1 от 88 154,50 лв.
II гр. (5) 8 по 3659,70 лв.
III гр. (4) 635 по 46,10 лв.
IV гр. (3) 11 505 по 3,60 лв.

II ТЕГЛЕНЕ

I гр. (6) няма

ДЖАКПОТ: 460 653 лв.

6 от 42

I гр. (6) няма
II гр. (5) 21 по 904,60 лв.
III гр. (4) 856 по 22,20 лв.
IV гр. (3) 14 563 по 1,90 лв.

ДЖАКПОТ: 404 872,30 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ

I гр. (5) няма
II гр. (4) 256 по 130,20 лв.
III гр. (3) 8883 по 4,60 лв.

II ТЕГЛЕНЕ

I гр. (5) няма
II гр. (4) 450 по 74,10 лв.
III гр. (3) 8741 по 4,70 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

I гр. (3) 12 по 1510,80 лв.
II гр. (2) 2192 по 8,30 лв.

www.duma.bg

Сираков накара Рамос да остане

Стр. 39

Стоичков връща Марто в ЦСКА

При положение, че преговорите между "Титан" и Гриша Ганчев приключат благополучно, Христо Стоичков обмисля да върне в ЦСКА Мартин Петров. Ицо вече се е чул с Марто и го е предупредил, че им предстои дълъг разговор, твърди Агенция БЛИЦ. Врачанинът игра през пролетния полусезон в Еспаньол, но оставането му в каталунския клуб никак не е сигурно. Мартин навърши 34 години през януари и си търси друг отбор. Оферти към него има от втородивизионни германски и испански тимове.

Стоичков обаче държи Петров да се завърне на "Армията" и да помогне на отбора, ако сагата с финансовата криза приключи. В ЦСКА обаче е абсурдно почетният гражданин на Враца да получава същата заплата, както в Еспаньол. Стоичков и приближените му разчитат, че Петров е мъжкар и цесекар и ще приеме да завърши кариерата си в ЦСКА, където игра от януари 1997 до януари 1999 г., когато беше продаден на Сервет Женева, след което защитаваше цветовете на Волфсбург, Атлетико М, Манчестър Сити, Болтън, преди да премине в Еспаньол през зимата.

Продават Присо в Кипър

Кипърският Омония иска да привлече в състава си камерунския нападател Нджонго Присо. Шансовете за осъществяването на трансфера са минимални според кипърските медии. Причината е, че от българския клуб са завишили цената на Присо, след като са разбрали за интереса от страна на тима от Никозия. Така до сделка може да се стигне само ако от ЦСКА драматично намалят цената на играча. 24-годишният Присо замина на подготвителен лагер с "армейците" в Етрополе. Камерунецът пристигна на "Българска армия" от друг кипърски тим - АЕК Ларнака, през януари 2012 година, за около 320 хиляди евро. ЦСКА иска да си върне възможно най-голяма част от платените за трансфера средства и на този етап няма никакво намерение да пусне Присо като свободен агент или срещу минимална компенсация.

Още за ЦСКА - стр. 39

Кутровски отпада в Белград

Димитър Кутровски отпадна на четвъртфиналите на турнира по тенис на червени кортове в Белград с награден фонд 10 000 долара. Квалификантът Кутровски загуби от поставения под №4 Милян Зекич (Сър) с 5:7, 4:6. 25-годишният софиянец поведе с 3:1 в началото, но след това Зекич контролираше мача и стигна до обрат.

Бившата втора ракета на България и бивш национал за купа "Дейвис" заработи 2 т. за класацията на АТП и $292. Кутровски, който е достигал до 312-ото място в световната ранглиста, се завърна на корта в средата на май след 15-месечно наказание заради употреба на забраненото вещество "метилхексанамин". След изтичане на наказанието той игра вече в 3 турнира на ITF, в които записа 9 победи в 12 мача и достигна до финала във Варна в края на миналия месец.

Участниците в колоездачната Обиколка на Швейцария стартираха необичайно от борда на ферибот в Цюрихското езеро в VII етап на състезанието от Майлен до Ла Пунт, дълъг 206 км

Губим с 2:3 от Румъния в Бурса на волейбол

Волейболистките на България загубиха с 2:3 гейма (21:19, 16:21, 19:21, 21:14, 12:15) от Румъния в първия си мач от първия турнир за Европейската купа в Бурса. Момичетата на Марчело Абонданца отстъпиха за 109 мин. Италианският ни селекционер заложи като титулярни волейболистки на Диана Ненова, Цветелина Заркова, Габиела Коева, Десислава Николова, Мария Каракашева, Елица Василева и либеро Мария Филипова. Днес нашите играят с Унгария и приключват турнира срещу домакините от Турция в неделя.

Според Международната федерация и Европейската конфедерация в турнира се изпробват новите правила, като геймовете се играят до 21 т.

След "Къртицата" Николета излезе на открито, и то с невероятната серия на любимата козметична марка Refan Beauty. Парфюм дезодорант с женствени плодови и цитрусови нотки, гел за изваян силует, освобождаващ тялото от токсините, и захарен ексфолиант с масло от бадем и кайсия, който деликатно почиства кожата. Това трио от уникални козметични продукти с лицето на Николета Лозанова вече е достъпно не само за звездата, но и за всички дами, почитателки на хубавата козметика.

"За добра визия през летния сезон ви препоръчвам новите ексфолианти на "Рефан" с натурални растителни масла за съвършена и мека кожа, подготвяйки я за нанасяне на гел за изваян силует с биоактивен комплекс - и в допълнение за добро самочувствие е новият ми део парфюм Refan Beauty", споделя плейтмейткатата в рекламния клип от телевизионните канали. Изкусителната фотосесия на брюнетката за обложките на продуктите и клипът са направени на слънчев остров, за да е още по-осезаемо ваканционното настроение. Това е поредният ангажимент на Николета след парфюма LIGHT 192 и серията към него.

МАЛКИН ОСТАВА В ПИТСБЪРГ ОЩЕ 8 ГОДИНИ

Руският нападател Евгений Малкин се съгласи да удължи договора си с Питсбърг Пингуинс от НХЛ за още 8 години. За този период руснакът ще получи 76 милиона долара, съобщи канадската агенция TCH. Най-добрият играч в Лигата имаше още една година до края на настоящия си контракт, но новият договор, който стартира от сезон 2014/2015 и свършва в края на първенството през 2022 г., ще му носи около 9,5 млн. долара на година. Отделно от това той ще получи допълнителен бонус от $10 млн. 26-годишният Малкин пристигна в НХЛ през 2004 г., като заемаше второ място в драфта след сънародника си Алекс Овечкин.

Снимки БГНЕС

Германският пилот Крис Пфайфер се опитва да целуне момиче при ефектно изпълнение с мотора си по време на шоу в Йерусалим. Подобни изпълнения гледаха и феновете на моторните спортове в мол "Сердика" снощи и ще могат да ги наблюдават и днес

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
17.55 България - Полша (жени)
ПО НОВА СПОРТ
СПИЙДУЕЙ
20.00 Гран при на Полша
ПО ЕВРОСПОРТ
КАНУ-КАЯК
11.00 Еп в Монтемор
ТЕНИС
15.00 Турнир в Лондон (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
14.00 Турнир в Бирмингам (жени)
ПО ФИЛМ +
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
16.00 Гран при на Каталуния (квалификация)

УТРЕ

ПО ЕВРОСПОРТ
КАНУ-КАЯК
11.00 и 14.00 ЕП в Монтемор
ТЕНИС
16.00 Турнир в Лондон (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
15.00 Турнир в Бирмингам (жени)
ПО ФИЛМ +
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
15.00 Гран при на Каталуния

кратки

Славия взе изгонен от Левски

Крилото Милен Василев преминава от Левски в Славия. Василев не успя да се наложи в Левски, след като през зимата беше привлечен от Миньор Перник. Футболистът, който впечатлява със своята бързина, изгра само 1 мач със "синята" фланелка - при 1:1 с Пирин в Гоце Делчев. Старши треньорът на Славия Асен Букарев очаква Василев в лагера на "белите", с които той трябва да започне тренировки.

Ботев Пд играе първа контрола днес

Ботев Пд приключи първия си подготвителен лагер във Велинград, където се подготвяха от началото на седмицата. Днес от 11.00 ч в Раковски Станимир Стоилов ще изпробва възпитаниците си срещу местния тим от "Б" група.